

FEDERATION CYNOLOGIQUE INTERNATIONALE (AISBL)

13, Place Albert 1er, B - 6530 Thuin (Belgique), tel.: ++32.71.59.12.38, fax :++32.71.59.22.29, internet : <http://www.fci.be>

MEZINÁRODNÍ VŠESTRANNÉ ZKOUŠKY PRACOVNÍCH PSŮ
MEZINÁRODNÍ STOPAŘSKÉ ZKOUŠKY
MEZINÁRODNÍ ZKOUŠKU DOPROVODNÉHO PSA
MEZINÁRODNÍ ZKOUŠKY VYHLEDÁVÁNÍ PŘEDMĚTŮ
MEZINÁRODNÍ VYTRVALOSTNÍ ZKOUŠKA

v rámci FCI

Z pověření Komise FCI pro pracovní psy vypracovali:

Robert Markschläger

Klaus Jürgen Gluh

Igor Lengvarski

Lene Carlsson

Sharon Rohnen

Hari Arcon

Gerard Besselink

Roar Kjonstad

Clemente Grosso

Frans Jansen

Tento řád byl schválen Generálním výborem FCI dne 3. září 2024

Je platný od 1. ledna 2025

Úvod

Pes je společníkem člověka již více než 35 000 let. Díky domestikaci se mezi psem a člověkem vytvořil úzký sociální vztah a v některých ohledech je pes na člověku závislý. Tato závislost vytváří na straně člověka odpovědnost za zajištění dobrých životních podmínek pro psa. Udržovat fyzické potřeby i psychické zdraví psa je nejvyšší prioritou. Je tedy nezbytné, aby se psem bylo zacházeno spravedlivým, řádným a humánním způsobem, který zohledňuje jeho povahu a jedinečné vlastnosti, jež se vyvinuly během jeho evoluce jako příslušníka řádu Carnivora a čeledi Canidae. Psi jsou společenský druh, který potřebuje žít ve skupině a zároveň dodržovat pevný řád a hranice při zachování spolupráce a pravidelné týmové práce. Proto je naší povinností postarat se o jeho fyzické potřeby (správnou výživu, dostatek vody a veterinární péči) a zajistit mu dostatek pohybu. Důležité je také pracovat s ním v týmu a naplňovat jeho emocionální potřeby.

V historii plnil pes jako pomocník člověka nejrůznější úkoly. Tyto práce naplňovaly psí potřeby. V moderním světě převzala mnohé z těchto úkolů technika. Z tohoto důvodu má majitel psa povinnost zajistit psovi další aktivity v důsledku ztráty dřívějších činností a také mu musí zajistit přiměřený pohyb a činnosti, které nabízejí blízký kontakt s lidmi a možnost projevit jeho přirozené instinkty a pudy. Z tohoto pohledu je třeba chápat zkoušku doprovodného psa, všestranné zkoušky pro pracovní psy, stopařské zkoušky a zkoušku vyhledávání předmětů. Pes by měl být zaměstnán podle svých schopností a možností. Kromě přiměřeného pohybu by měl mít intenzivní zaměstnání s činnostmi, které zohledňují jeho učenlivost, nároky na pohyb i další schopnosti. Vynikající podmínky k tomu poskytují různé formy psích sportů. U psů, kteří nemají dostatek aktivit, může docházet k neustálé frustraci a z toho vyplývajících problémů s chováním, které mohou vést až ke stížnostem veřejnosti.

Člověk, který svého psa cvičí nebo s ním sportuje, musí zvolit metodu pečlivého výcviku s cílem dosáhnout co nejlepšího souladu mezi sebou a psem. Cílem veškerého výcviku je sdělit psovi, co po něm chceme, takovým způsobem, aby to pochopil. Základem všech činností – bez ohledu na to, jaký psí sport člověk provozuje – je harmonický vztah mezi člověkem a jeho psem. Pro dosažení harmonie je důležité umět svého psa reálně posoudit a odhadnout jeho schopnosti. Etickou odpovědností člověka zůstává výchova a přiměřený výcvik psa bez ohledu na plemeno. Pro dosažení co nejlepšího výchovného, výcvikového či tréninkového efektu je důležité, aby pes projevoval motivaci a ochotu spolupracovat se svým psovodem. Využití psa pro psí sporty musí být orientováno na jeho schopnosti, soutěživost a ochotu pracovat. Ovlivňování výcvikových schopností psa pomocí medikace nebo týráním zvířete je nezbytně nutné se za všech okolností vyhnout.

Mezinárodní zkušební řád zahrnuje jednak zkoušku poslušnosti spojenou se zkouškou chování, jednak zkoušky pro sport se psem. Zkouška doprovodného psa se zkouškou chování se skládá celkem ze tří částí, a to ze zkoušky způsobilosti psovoda, základních cviků poslušnosti a zkoušky chování psa v prostředí. Tato zkouška je vhodná pro přezkoušení rodinných psů a je povinná pro všechny psy, kteří mají skládat další zkoušky podle tohoto řádu. Kromě zkoušky základní poslušnosti se zaměřuje na zkoumání povahy a chování psa v každodenních situacích. Zkoušky se používají při sportovních soutěžích se psy. V oddíle A (pachové práce) se podporuje vrozená schopnost a vrozená vůle vyhledávat věci. V oddíle B (poslušnost a obratnost) se podporuje spolupráce mezi člověkem a psem. Důraz je kladen na přirozené chování ve smečce a ochotu udělat něco pro člověka. V oddíle C (sportovní ochranná služba) je psovi umožněno, aby pod dohledem psovoda prožíval své vrozené, přirozené chování při lovu kořisti. Zde je kladen důraz na to, aby pes mohl zacílit a zakousnout pouze speciální ochranný rukáv, který má pomocník na ruce. Tato práce v žádném případě neslouží k podpoře agresivity v běžném každodenním životě, ale je důkazem toho, že poslušnosti lze se psem dosáhnout i tehdy, když je v nejvyšší míře vzrušení.

Použité zkratky

FCI	Fédération Cynologique Internationale / Mezinárodní kynologická federace
IGP	International Utility Dog trial regulations / Mezinárodní zkušební řád pro sportovní výcvik psů
NPO	National Utility Dog Trial regulations / Národní zkušební řád pro sportovní výcvik psů
NCO	National Canine Organization / Národní kynologický svaz
TS	Trial Secretary / Vedoucí zkoušek
TD	Training Degree / Stupeň výcviku
TJ	Trial Judge / Rozhodčí
BP	Basic Position / Základní postoj
TR	Trial Regulations / Zkušební řád
JI	Judge Instruction / Pokyn rozhodčího
VC	Verbal Command / Slovní povel
CS	Chief Steward / Vedoucí zkoušek
HL	Helper / Figurant
DH	Dog Handler / Psovod
TL	Track Layer / Kladeč stop

Platnost:

Tento řád je účinný od 01.01.2025. Byl vypracován Výborem FCI pro pracovní psy a byl schválen a potvrzen Generálním výborem FCI dne 03.09.2024. Jakmile tento zkušební řád vstoupí v platnost, všechny předchozí předpisy pozbývají platnosti. Řád byl sepsán v anglickém jazyce a schválen Komisí. V případě nejasností má anglický text přednost před překlady do jiných jazyků. Tato pravidla IGP jsou platná pro všechny členy FCI a smluvní partnery. Všechny mezinárodní zkušební akce z hlediska výcviku a soutěží podléhají tomuto řádu.

Obsah

ÚVOD.....	2
POUŽITÉ ZKRATKY.....	2
OBSAH	3
VŠEOBECNÉ INFORMACE	6
ZKOUŠKOVÉ OBDOBÍ	6
ZKOUŠKOVÉ DNY	6
PRAVIDLA PRO SVÁTKY	6
ORGANIZACE ZKOUŠEK / VEDOUCÍ ZKOUŠEK	6
DOZOR ZKOUŠKY	7
ROZHODČÍ	7
POČTY ODDÍLŮ NA DEN A ZKOUŠKOVÝ STUPEŇ.....	7
VYBAVENÍ A OBLEČENÍ PSOVDŮ	7
ÚČASTNÍCI ZKOUŠKY:	8
KLADEČI STOP.....	8
PODMÍNKY K ÚČASTI VE ZKOUŠCE	8
ANTIDOPINGOVÁ NAŘÍZENÍ A PRAVIDLA PRO OČKOVÁNÍ	9
SPOLEČENSKY PŘIJATELNÉ CHOVÁNÍ	10
TĚLESNĚ POSTIŽENÍ PSOVDI	10
POUŽÍVÁNÍ OBOJKU A VODÍTKA	10
POUŽÍVÁNÍ NÁHUBKU	10
ODPOVĚDNOST ZA ŠKODU.....	10
VYHLAŠOVÁNÍ VÝSLEDKŮ / UDÍLENÍ CEN	10
VÝKONNOSTNÍ OCENĚNÍ	11
VÝKONNOSTNÍ PRŮKAZ.....	11
SLOVNÍ POVELY.....	11
MEZINÁRODNÍ PRAVIDLA / ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ	11
FCI MISTROVSTVÍ SVĚTA / EVROPY.....	11
DISCIPLINÁRNÍ PRÁVA	12
DISKVALIFIKACE	12
UKONČENÍ.....	12
DŮVODY PRO UKONČENÍ.....	12
UKONČENÍ Z DŮVODU NEMOCI/ZRANĚNÍ	13
PROVĚRKA POVAHY	13
PŘEZKOUŠENÍ LHOSTEJNOSTI PSA K VÝSTŘELU	14
HODNOCENÍ.....	14
ZÁKLADNÍ POŽADAVKY PRO VŠECHNY ÚROVNĚ ZKOUŠEK FCI-IGP	15
ZKOUŠKY DOPROVODNÉHO PSA S ODDÍLEM POSLUŠNOSTI A S ODDÍLEM CHOVÁNÍ PSA V DOPRAVNÍM RUCHU (FCI-BH/VT)	16
POPIS ZKOUŠKY.....	16
ZKOUŠKA POSLUŠNOSTI NA CVIČIŠTI	16
<i>Všeobecná ustanovení.....</i>	<i>16</i>
<i>Zásady hodnocení cviků.....</i>	<i>16</i>
<i>Reakce psa na slovní povel.....</i>	<i>16</i>
<i>Další slovní povely</i>	<i>16</i>
<i>Vyzvednutí/přivolání psa.....</i>	<i>17</i>
<i>Pochvala</i>	<i>17</i>

Hlášení.....	17
Začátek a konec cviku.....	17
Schéma cvičení poslušnosti pro FCI-BH/VT.....	18
Zahájení cvičení.....	18
Ovladatelnost na vodítku.....	18
Odložení vsedě.....	19
Odložení vleže s přivoláním.....	19
Dlouhodobé odložení.....	19
ZKOUŠKA CHOVÁNÍ PSA V DOPRAVNÍM RUCHU.....	19
Všeobecné informace.....	19
Chování psa ve skupině osob.....	20
Chování psa k cyklistům.....	20
Chování psa v dopravním ruchu.....	20
Chování psa k běžcům či bruslařům.....	20
Chování psa k jiným psům.....	20
Chování uvázaného psa krátkodobě ponechaného o samotě, jeho chování k ostatním zvířatům.....	20
MEZINÁRODNÍ ZKOUŠKY DOPROVODNÉHO PSA FCI-IBGH 1–3	21
ROZDĚLENÍ A HODNOTY CVIKŮ NA JEDNOTLIVÝCH ÚROVNÍCH.....	21
SPECIÁLNÍ USTANOVENÍ FCI-IBGH 1–3	21
SPECIÁLNÍ USTANOVENÍ FCI-IBGH 3	21
OBECNÉ VYSVĚTLIVKY.....	21
SCHÉMA PRO POSLUŠNOST FCI-IBGH 1.....	24
SCHÉMA PRO POSLUŠNOST FCI-IBGH 2.....	25
SCHÉMA PRO POSLUŠNOST FCI-IBGH 3.....	26
POPIS CVIKŮ.....	26
MEZINÁRODNÍ VŠESTRANNÉ ZKOUŠKY PRACOVNÍCH PSŮ (FCI-IGP 1–3)	31
ODDÍL A – STOPA	31
Všeobecná ustanovení.....	31
Terén pro stopování.....	31
Kladení stop.....	31
Předměty.....	32
Označování předmětů.....	32
Stopovací vodítko.....	33
Přihlašování / Odhlašování:.....	34
Práce na stopě.....	34
Lomy.....	34
Pochvala/Povzbuzení.....	34
Ukončení/Diskvalifikace.....	34
Hodnocení výkonu ve stopě.....	35
Posuzování.....	35
Formáty stop pro FCI-IGP 1 a FCI-IGP 2.....	36
Formáty stop pro FCI-IGP 3.....	37
Kladení lomů.....	37
Kladení předmětů.....	37
ODDÍL B – POSLUŠNOST.....	38
Obecné vysvětlivky.....	38
Slovní povel (sp).....	38
Hlášení.....	39
Zahájení a ukončení cviku.....	39
Provedení základního postoje.....	39
Průběh cviku.....	39
Vyzvednutí z odložení.....	39
Pochvala.....	39
Časové intervaly v každém oddíle.....	39
Chybná pozice.....	39
Aport.....	40
Překážka.....	40

Šikmá stěna pro šplh:	40
Schéma cviků pro poslušnost FCI-IGP	41
Popis cviků	41
ODDÍL C – OBRANA – (FCI-IGP 1–3)	47
Všeobecná ustanovení	47
Úrovně zkoušek FCI-IGP 1–3 (cviky a bodové hodnocení)	49
PRAVIDLA PRO FIGURANTY	56
DODATEČNÉ ZKOUŠKY	58
STOPOVÁNÍ 1–3 (FCI-FPr 1–3)	58
POSLUŠNOST 1–3 (FCI-UPr 1–3)	58
OBRANA 1–3 (FCI-SPr 1–3)	58
ZKOUŠKA PRACOVNÍ UPOTŘEBITELNOSTI 1–3 (FCI-GPr 1–3)	58
FCI-IGP MEZINÁRODNÍ STOPAŘSKÉ ZKOUŠKY	59
VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ	59
Terén pro stopy	60
Kladení stop	60
Křížení stop na úrovních FCI-IFH 2 a FCI-IFH 3	60
Pokyny	60
Předměty	60
Označení předmětů	60
Stopovací vodítko	61
Přihlašování/Odhlašování	62
Vypracování stopy	62
Lomy	62
Ukončení stopy na všech úrovních	62
Pochvala/ Povzbuzení:	62
Ukončení/Diskvalifikace	63
Hodnocení výkonu na stopě	63
Posuzování	63
PŘÍKLADY TVARU STOP PRO FCI-IFH 1	65
PŘÍKLADY TVARU STOP PRO FCI-IFH 2	66
PŘÍKLADY TVARU STOP PRO FCI-IFH 3	67
KLADENÍ LOMŮ	67
KLADENÍ PŘEDMĚTŮ	68
KLADENÍ LOMŮ	68
FCI-VYHLEDÁVÁNÍ PŘEDMĚTŮ 1–3	69
ZKUŠEBNÍ ÚROVNĚ PRO ZKOUŠKU FCI-VYHLEDÁVÁNÍ PŘEDMĚTŮ	69
OBECNÉ POŽADAVKY	69
Typ pracovního prostoru pro vyhledávání/označování předmětů	69
Předměty	69
Hlášení:	70
Vykonání zkoušky na všech úrovních:	70
Chování u předmětů	70
Kritéria hodnocení pro všechny 3 úrovně:	70
VYTRVALOSTNÍ ZKOUŠKA	72
NÁKRESY	73

Všeobecné informace

Zkoušky a soutěže by měly sloužit dvěma účelům:

1. Složením zkoušky by měl jednotlivý pes prokázat způsobilost ke svému konkrétnímu účelu.
2. Skládání zkoušek a příprava na ně by mělo přispět k celkovému duševnímu zdraví, kondici a pracovní morálce psa.

Národní svaz (FCI-NCO) je vyzván k propagaci Mezinárodní zkušební řád pro sportovní výcvik psů (FCI-IGP). Zejména mezinárodní soutěže by měly probíhat podle koncepce Mezinárodního zkušebního řádu pro sportovní výcvik psů. Všechny zkoušky a soutěže podléhají řádnému sportovnímu chování, pokud jde o chování účastníků. Tento řád je závazný. Všichni účastníci musí splňovat stejné požadavky na pracovní výkon. Informace o zkouškách a soutěžích je považována za zveřejněnou oznámením místa konání a času členům.

Zkoušky, akce a soutěže musí obsahovat úplné zkouškové stupně nebo úplné oddíly příslušných zkouškových stupňů. Jako výcviková značka se započítává pouze dokončený zkouškový stupeň absolvovaný v soutěži. Výcvikové značky musí být uznávány všemi členskými státy FCI.

Každý zkouškový stupeň lze libovolně často opakovat. Zkouškové stupně musí být absolvovány v pořadí stupeň 1–2–3. Pes může být předveden na dalším stupni až po úspěšném absolvování předchozího stupně s minimálním hodnocením uspokojivě v každé oddíle (70 %). Pes musí být předveden v nejvyšším absolvovaném stupni. Výjimka: pokud není stanoveno pořadí stupňů u zkoušek nebo pokud je zkouška kvalifikována jako „opakování“ V daném případě se, „opakování“ uvede do přihlášky psa ke zkoušce, nebo že se doplní do výkonnostní knížky za výcvikovou značku.

Zkouškové období

Zkoušky se mohou konat po celý rok, pokud jsou k tomu příznivé povětrnostní podmínky a není ohrožena pohoda psovoda ani psa. V opačném případě se zkoušky nemohou konat. Rozhodnutí o konání přísluší výhradně rozhodčímu zkoušky. Jednotlivé národní svazy mohou stanovit omezení týkající se zkušební sezóny pro svou oblast.

Zkouškové dny

Víkendy a svátky

Zkouškové dny zpravidla připadají na víkend a na zákonem stanovené svátky. Národní svaz nebo zkušební asociace, které jsou oprávněné vydávat povolení ke zkouškám, však mohou stanovit zkušební dny odlišně od tohoto doporučení, a to buď pro všechny stupně zkoušek, nebo pro jednotlivé stupně zkoušek. Zkoušky FCI-BH/VT a zkoušky FCI-IGP 1 / FCI-IFH 1 je možné absolvovat společně ve dvou dnech v jednom nebo dvou různých klubech. Neexistuje čekací doba mezi zkouškami FCI-BH/VT a zkouškami FCI-IGP 1, FCI-FPr., FCI-UPr., FCI-SPr., FCI-AD, FCI-IFH 1, FCI-IBGH 1, FCI-StPr 1. Pes se může zúčastnit pouze jedné zkoušky denně.

Účastníci, kteří mají v plánu absolvovat se psy zkoušku FCI-IGP 1 nebo FCI-IFH 1, mohou jeden den začít zkouškou FCI-BH/VT a druhý den se mohou zúčastnit zkoušky FCI-IGP 1 nebo FCI-IFH 1. Nesmí přitom dojít k „překročení“ počtu účastníků. Kluby musí dbát na pravidla o povolování zkoušek a na předpisy týkající se termínů zkoušek, které vydávají národní kynologické svazy.

Pravidla pro svátky

O svátcích se lze řídit výše uvedenými informacemi.

Výjimka: Je třeba respektovat pravidla pro svátky v jednotlivých zemích.

Organizace zkoušek / Vedoucí zkoušek

Za organizaci zkoušky je zodpovědný vedoucí zkoušky. Musí zaručit řádný průběh zkoušky a musí být rozhodčímu k dispozici po celou dobu trvání zkoušky. Vedoucí akce je členem pořadatelské organizace, který ji zastupuje v přípravě, průběhu a při likvidaci akce. Při akci může vykonávat dílčí pomocné činnosti – být střelcem, pomocníkem ve skupince, asistentem, po domluvě s rozhodčím i kladečem cizích stop, pokud to situace dovoluje. V průběhu akce se nesmí nechat zastupovat. Musí to být osoba plnoletá. Vedoucí zkoušky nesmí předvádět psa.

Je zodpovědný za:

- získání všech potřebných povolení ke konání zkoušek a zkouškových dokumentů
- vyhledání vhodných terénů pro kladení stop pro všechny stupně zkoušek v souladu s pravidly
- koordinaci s majiteli či správci pozemků, na kterých se stopy kladou (zajištění dohody s majiteli pozemků ohledně kladení stop)
- zajištění zkušených pomocníků, jako figurantů, kladečů stop, osob do skupin atd.
- zajištění potřebného vybavení a vhodných ochranných pomůcek pro figuranty
- zajištění písemných formulářů, jako zkušebních řádů pro rozhodčí, zkušebních listů pro všechny úrovně

· je také zodpovědný za to, aby měl k dispozici výsledkové listiny, průkazy původu, očkovací průkazy a v případě potřeby doklady o pojištění.

Vedoucí zkoušky musí upozornit rozhodčího na možné vyloučení psovoda v případě nesportovního chování nebo porušení zákona na ochranu zvířat, ke kterému došlo mimo prezentaci psa ve zkuškovém prostoru, a rozhodčí jej tedy nemohl zaznamenat. Vedoucí zkoušky musí o situaci informovat rozhodčího a společně přijmou konečné rozhodnutí.

Minimálně tři dny před konáním zkoušky musí vedoucí zkoušky informovat rozhodčího o místě konání, časech zahájení, druhu zkoušek a počtu přihlášených psů. Neposkytnutí těchto informací může mít za následek, že rozhodčí odmítne zkoušku posuzovat.

Pověření ke zkoušce musí být rozhodčímu doručeno před zahájením zkoušky.

Dozor zkoušky

Národní svazy FCI jsou oprávněny dohlížet na zkoušky, které organizují. Národní svaz FCI může pověřit odborně způsobilou osobu dohledem nad zkouškou s cílem zajistit, aby zkouška probíhala v souladu s ustanoveními řádu FCI-IGP 2025.

Rozhodčí

Rozhodčí, kteří jsou oprávněni posuzovat jednotlivé stupně zkoušek FCI-IGP, mohou být vybráni a pozváni hostitelským klubem nebo jmenováni národním svazem FCI.

V případě mistrovství světa rozhodčí jsou se souhlasem národního svazu FCI jmenováni Komisí FCI pro pracovní psy (FCI Utility Dogs Commission). Počet rozhodčích pozvaných na zkoušku nebo akci závisí na hostitelském klubu. Jeden rozhodčí však může v jednom dni posuzovat maximálně 36 jednotlivých oddílů. Na mistrovství světa FCI-IGP nebo národních mistrovstvích může být tento počet překročen se souhlasem národního svazu (FCI-LAO). Pro každou disciplínu může být použito i několik rozhodčích. Rozhodčí nesmí posuzovat psy, kteří jsou v jeho vlastnictví nebo v jeho držení, a také psy, jejichž majitelé s ním bydlí, nebo psy, kteří jsou ve vlastnictví jiné osoby ze stejné domácnosti.

Výjimky z tohoto pravidla lze učinit, pokud se jedná o nadregionální akce a rozhodčí byl přidělen národním svazem nebo orgánem, který byl pověřen organizací akce. Pokud má národní nebo regionální organizace v úmyslu jmenovat zahraničního rozhodčího, musí tak učinit prostřednictvím uvolnění rozhodčího mezi dvěma národními svazy FCI.

Rozhodčí nesmí vést psa při zkoušce, kterou posuzuje jako rozhodčí. Rozhodčí nesmí svým chováním rušit nebo ovlivňovat práci psa. Způsob, jakým musí být cviky předváděny, je popsán v Mezinárodním zkušebním řádu pro pracovní psy FCI a musí být striktně dodržován a nesmí být upravován. To platí pro všechny disciplíny.

Rozhodčí je odpovědný za plnění a dodržování platných pravidel. V případě nedodržení pravidel a/nebo pokynů, které vydal, je rozhodčí je rozhodčí oprávněn zkoušku ukončit.

Počty oddílů na den a zkuškový stupeň

FCI-zkouška doprovodného psa (FCI-BH/VT)	Odpovídá 2 oddílům
FCI-FPr 1–3, FCI-UPr 1–3 a FCI-SPr 1–3	Odpovídá 1 oddílu
FCI-GPr 1–3	Odpovídá 2 oddílům
FCI-IBGH 1–3	Odpovídá 1 oddílu
FCI-IFH 1	Odpovídá 1 oddílu
FCI-IFH 2	Odpovídá 2 oddílům
FCI-IFH 3 a FCI-IGP-IFH	Odpovídá 3 oddílům
FCI-IGP 1–3	Odpovídá 3 oddílům
FCI-zkouška vyhledávání předmětů 1–3	Odpovídá 1 oddílu
FCI-vytrvalostní zkouška	Odpovídá 1 oddílu

Pro významné akce naplánované národním svazem (FCI-NCO) mohou být stanovena zvláštní pravidla. Národní svaz (FCI-NCO) předloží návrh Komisi FCI pro pracovní psy, která o tom s konečnou platností rozhodne.

Vybavení a oblečení psovodů

Během zkoušky je povoleno nosit přiléhavý/normálně padnoucí oděv (bez vyčnívajících kapes a jiných dodatečně připevněných předmětů). Nošení leadvinek či tzv. výcvikových zástěr není povoleno. Vydání dalších pravidel pro nadregionální akce je v kompetenci národního svazu nebo chovatelského svazu.

Účastníci zkoušky:

Účastník zkoušky musí dodržovat obecné zákony a zákon na ochranu zvířat a chovat se vhodně k místu, divákům a ostatním účastníkům.

Účastník zkoušky musí dodržet termín pro přihlášení ke zkoušce. Účastník zkoušky se rovněž zavazuje uhradit při podání přihlášky účastnický poplatek. Pokud se účastník zkoušky nemůže z jakéhokoli důvodu zúčastnit, musí to neprodleně oznámit vedoucímu zkoušky.

Účastník zkoušky je povinen předložit očkovací průkaz svého psa a dodržovat zásady ochrany práv zvířat. Účastník zkoušky musí dodržovat pokyny rozhodčího i vedoucího zkoušky. Účastník zkoušky musí svého psa prezentovat sportovně bez ohledu na výsledky v daném oddíle a je povinen v tom pokračovat i ve zbývajících oddílech zkoušky.

Zkouška končí, když zkoušku ukončí všichni účastníci, po závěrečném ceremoniálu a po odevzdání výsledkové listiny podepsané rozhodčím.

Zkoušky se musí zúčastnit minimálně 5 účastníků (pět různých psů) v jednom zkušebním dni. Účastník se může v jeden den zúčastnit pouze jedné zkoušky se stejným psem (dvoudenní zkouška se považuje za jednu zkoušku).

Účastník zkoušky může na zkoušku přihlásit maximálně dva psy. V rámci jedné zkoušky může pes získat pouze jednu výcvikovou známku.

Podmínkou pro přihlášení ke zkoušce je, že majitel a účastník zkoušky je členem klubu národního svazu, který je uznán FCI. Výjimky z této podmínky může stanovit národní svaz FCI pouze pro zkoušky FCI-BH/VT.

Kladečí stop

Kladečí stop se musí řídit platným řádem FCI-IGP. Zajištění kladečů cizích stop je podmínkou pro zkoušky/akce FCI-IGP 2, FCI-IGP 3, FCI-IFH 2, FCI-IFH 3 a FCI-IGP-IFH. Při zkouškách, soutěžích a šampionátech se doporučuje používat certifikované kladeče stop. Rozhodčí nebo koordinátor stopy určí průběh stopy v závislosti na daném terénu. Kladeč dostává pokyny od rozhodčího / koordinátora stopy. Pro FCI-IFH 1 (psovod), FCI-IFH 2, FCI-IFH 3 a FCI-IGP-IFH obdrží kladeč od rozhodčího nebo koordinátora stopy nákres stopy, který obsahuje terénní prvky (např. stromy, sloupky elektrického vedení, chaty atd.). Rozhodčí / koordinátor stopy dohlíží na kladení stopy a dává kladečům pokyny. Stopy pro jednotlivé psy musí být položeny různě; lomy a předměty nesmí být v každé stopě na stejném místě nebo ve stejné vzdálenosti.

Nášlap stopy musí být označen cedulkou, která se zapíchne přímo do země vlevo od nášlapu. Kladeč se krátce zdrží u nášlapu a dále jde přirozeným krokem v určeném směru. Při kladení stopy používá kladeč běžnou chůzi. Rovněž lomy se kladou běžnou chůzí tak, aby práce na psa stopě mohla být plynulá. (Viz nákres na straně 67). Kladeč nesmí pomáhat nepřirozenou chůzí nebo záměrným narušováním povrchu terénu v celém průběhu stopy. Předměty se na stopu kladou při chůzi a nesmí se pokládat ve vzdálenosti 20 kroků před nebo za lomem. Po položení posledního předmětu musí kladeč pokračovat minimálně 10 kroků ve stejném směru.

Od zkoušek FCI-IGP 2 a výše nesmí psovod ani pes sledovat kladení stopy. Pořadí účastníků se určuje losováním po položení stopy / křížící stopy za přítomnosti rozhodčího nebo pověřené osoby.

Podmínky k účasti ve zkoušce

V den zkoušky musí pes dosáhnout minimálního požadovaného věku. Výjimky nejsou povoleny. Předpokladem pro start je úspěšné složení zkoušky FCI-BH/VT v souladu s pravidly stanovenými národním svazem (FCI-NCO). Věkový limit pro FCI-BH/VT stanoví národní svaz, nikdy však nesmí být nižší než 12 měsíců.

Zkouška	Musí být splněno	Minimální věk psa
FCI-BH/VT		12 měsíců
FCI-IBGH 1	FCI-BH/VT	15 měsíců
FCI-IBGH 2	FCI-IBGH 1	15 měsíců
FCI-IBGH 3	FCI-IBGH 2 / FCI- FCI-OB-1 / FCI-IGP 1	15 měsíců
FCI-IGP 1	FCI-BH/VT	18 měsíců
FCI-IGP 2	FCI-IGP 1	19 měsíců
FCI-IGP 3	FCI-IGP 2	20 měsíců
FCI-IFH 1	FCI-BH/VT	18 měsíců
FCI-IFH 2	FCI-IFH 1	19 měsíců
FCI-IFH 3	FCI-IFH 2	20 měsíců

FCI-IGP-IFH	FCI-IFH 3	20 měsíců
FCI-FPr 1–3	FCI-BH/VT	15 měsíců
FCI-UPr 1–3	FCI-BH/VT	15 měsíců
FCI-GPr 1–3	FCI-BH/VT	18 měsíců
FCI-SPr 1–3	FCI-BH/VT	18 měsíců
FCI-StPr 1	FCI-BH/VT	15 měsíců
FCI-StPr 2	FCI-StPr 1	15 měsíců
FCI-StPr 3	FCI-StPr 2	15 měsíců
FCI-AD	FCI-BH/VT	16 měsíců

Pokud pes úspěšně absolvoval zkoušku FCI-IGP 1 nebo zkoušku Obedience, musí na závodech nastupovat v kategorii FCI-IBGH 3.

Cviky pro FCI-FPr 1–3 probíhají podle pravidel FCI-IGP 1–3 pro oddíl A, cviky pro FCI-UPr 1–3 probíhají podle pravidel FCI-IGP 1–3 pro oddíl B, cviky pro FCI-SPr 1–3 probíhají podle pravidel FCI-IGP pro oddíl C. Cviky pro FCI-GPr 1–3 probíhají podle pravidel FCI-IGP 1–3 pro poslušnost a obranu pro oddíl B a C. Tyto cviky lze zkoušet jako jednotlivé oddíly, bez získání oficiálního osvědčení (výcvikové značky).

Akce pouze s oddílem obrany **jsou v rámci ČR** povoleny.

Zkoušek se mohou zúčastnit všichni registrovaní psi bez ohledu na velikost, plemeno nebo původ. Je na rozhodčí, aby rozhodl, zda je pes ve fyzické kondici, aby mohl splnit požadavky Mezinárodního zkušebního řádu pro sportovní výcvik.

Psovod si může zvolit úroveň zkoušek, na které bude startovat, aniž by dříve absolvoval nižší úroveň. Předchozí úspěšné absolvování zkoušky FCI-BH/VT je však povinné, pro všechny zkoušky.

Hárající feny se mohou účastnit všech zkoušek, ale musí být předvedeny odděleně od psů ostatních psovodů. V oddíle A budou nastupovat s ostatními psy přihlášenými ke zkoušce, ale ve zbývajícím oddíle / zbývajících oddílech budou předvedeny jako poslední až na závěr zkouškové akce. Ve vytrvalostní zkoušce musí hárající fena startovat jako poslední a v dostatečné vzdálenosti, aby nerušila ostatní psy. O bližší specifikaci dostatečné vzdálenosti rozhoduje rozhodčí.

Březí feny se mohou účastnit pouze zkoušek FCI-BH/VT, všech zkoušek FCI-IFH, FCI-vyhledávání předmětů a FCI-vytrvalostní zkoušky do 27. dne po krytí včetně.

Po 27. dni po krytí se fena může zúčastnit zkoušky, pouze tehdy, pokud je předloženo veterinární potvrzení, že fena není březí.

Informace o omezeném období pro březí a kojící feny jsou uvedeny v samostatné publikaci FCI a/nebo národního svazu (FCI-NCO).

Nemocná a z nákazy podezřelá zvířata jsou ze všech akcí vyloučena. V případě pochybností rozhodne s konečnou platností veterinární lékař.

Antidopingová nařízení a pravidla pro očkování

Doping a další nevhodná opatření.

Účast nemocných nebo zraněných psů není povolena. Kromě toho platí, že pes nesmí být ovlivněn jakýmkoli zakázaným způsobem, tj. nesmí být podroben opatřením, která mají změnit jeho vzhled, výkon nebo reakce/charakter nebo která mají zakrýt známky zranění či nemoci.

Osoba odpovědná za psa je povinna zjistit, jakým způsobem může konkrétní léčba (např. čekací doba po lékařském ošetření atd.) nebo jiná opatření ovlivnit způsobilost psa k účasti na soutěži (viz také Mezinárodní směrnice FCI o doping u psů).

Pořadatel by měl v dostatečném předstihu před soutěží zpřístupnit informace o předpisech týkajících se nevhodných ošetření a opatření.

V případě potřeby lze provést dopingový test. Pokud národní svaz nebo pořadatel soutěže rozhodne o odběru vzorku za účelem vyšetření možného dopingu nebo jiných nevhodných opatření, je osoba odpovědná za psa povinna poskytnout dotyčného psa k testování a k případnému dalšímu vyšetření vyplývajícím z testu.

Pravidla pro očkování

Psi, kteří se účastní soutěže, musí být očkovaní v souladu s národními předpisy příslušného svazu, což se prokazuje pasem psa / očkovacím průkazem.

Společensky přijatelné chování

V případě agresivity psa dochází k okamžité diskvalifikaci (DQ).

Pes, který kdykoli během soutěže (před vlastním výkonem, během výkonu nebo po něm) pokouše člověka nebo jiného psa, pokusí se kousnout, zaútočí nebo se pokusí zaútočit, je ze zkoušky/soutěže diskvalifikován. Všechny body jsou odebrány a pes je diskvalifikován, i kdyby dokončil všechny tři oddíly. Při dvoudenní soutěži se diskvalifikace vztahuje i na druhý den, takže pes nemůže v závodě pokračovat.

Předtím, než se pes může zúčastnit další zkoušky nebo akce, musí majitel psa /psovod prokázat, že psův a pes opět úspěšně absolvovali zkoušku FCI-BH/VT s prověrkou povahy.

Diskvalifikaci musí rozhodčí zapsat do všech rozhodčím známých výkonnostních záznamů / výsledkových listin, průkazů původu a záznam musí rozhodčí podepsat. **Zápis: „Diskvalifikace z důvodu agresivity psa, pes musí být znovu předveden ke zkoušce FCI-BH/VT s prověrkou povahy.“**

Rozhodčí musí v takovém případě podat zprávu s popisem případu národnímu svazu.

V závislosti na konkrétním případě pak mohou národní svazy také nařídit další vyšetřování, zejména pokud by obnovené dokončení zkoušky FCI-BH/VT mohlo představovat riziko pro lidi či zvířata. V případě nového prověřování z důvodu nedostatečného společenského chování musí být rozhodčí národním svazem předem informován. Pokud to rozhodčí uzná za vhodné, může provést příslušné úpravy z důvodu bezpečnosti, aby nedošlo k ohrožení. V takovém případě musí být prohlídka provedena společně s tzv. „zkušebním psem“.

Napadený pes není sankcionován, i když reaguje a brání se.

Tělesně postižení psůvodi

Pokud psůvod nemůže korektně provést některou část cviku z důvodu tělesného postižení, musí o tom informovat rozhodčího před zahájením zkoušky. Pokud psůvod nemůže z důvodu tělesného postižení vést psa na levé straně, může být pes předveden stejným způsobem na pravé straně. Národní kynologické svazy (FCI-NCO) mohou povolit i další opatření.

Používání obojku a vodítka

Požaduje se jednořadý, volně padnoucí řetízkový obojek s velkými články. V zemích, kde to vyžaduje zákon, musí být obojek opatřen zarážkou. Uvedený obojek musí mít pes nasazen po celou dobu zkoušky. V průběhu FCI-BH/VT jsou povoleny i jiné typy obojků, například kožený obojek, látkový obojek nebo hrudní postroj. Při zkouškách FCI-IBGH 1–3 se mohou používat obdobné obojky jako při zkouškách FCI-BH/VT s výjimkou hrudního postroje. Pro oddíl stopování může mít pes kromě požadovaného volného řetízkového obojku s velkými články také stopovací postroj se spodním nebo horním vedením. Po celou dobu zkoušky musí mít psůvod u sebe vodítko, a to buď schované nebo nošené na rameni, s karabinou na opačné straně, než je pracovní strana psa.

Používání náhubku

V zemích, kde to vyžaduje zákon, musí psůvodi předvádět své psy při zkouškách FCI-BH/VT s náhubkem. V zemích, kde psůvodi nejsou vázáni zákonem, musí psa předvádět bez náhubku.

Odpovědnost za škodu

Majitel psa je zodpovědný za jakoukoli újmu na zdraví nebo hmotnou škodu způsobenou svým psem. Pro tyto případy možné způsobené újmy, musí mít majitel psa odpovídající pojistné krytí. V případě nehody během zkoušky/soutěže je psůvod zodpovědný za sebe i svého psa. Psůvod musí souhlasit s pokyny rozhodčího a pořadajícího klubu a tyto pokyny plnit dobrovolně a na vlastní nebezpečí.

Vyhlašování výsledků / Udílení cen

Slavnostní vyhlášení výsledků se koná odděleně a po skončení všech oddílů zkoušky. Slavnostní vyhlášení výsledků je součástí zkoušky. Při slavnostním vyhlášení výsledků musí být pes veden psůvodem, pes nesmí nést žádný motivační předmět ani mu nesmí být poskytnut. Až na vzácné výjimky musí být při slavnostním vyhlášení výsledků přítomni všichni účastníci a jejich zúčastnění psi. Zkouška/soutěž oficiálně končí po ukončení zkoušky/soutěže všemi účastníky a po slavnostním ukončení a předání výkonnostních knížek.

Pokud je v rámci zkoušky FCI-IGP 1–3 udělen stejný počet bodů více psům, rozhoduje výsledek (nejvyšší počet bodů) v oddíle C. Pokud je zde udělen stejný počet bodů, rozhoduje výsledek oddílu B. Pokud je výsledek bodování ve všech třech oddílech stejný, pak všichni psi obdrží stejné hodnocení.

Pokud je stejný počet bodů udělen více psům při zkoušce FCI-IGP IFH, rozhoduje výsledek (nejvyšší počet bodů) v jedné stopě. Pokud je počet bodů udělený v obou stopách stejný, pak všichni psi obdrží stejné hodnocení.

Ve všech ostatních zkouškách, jako je zkouška doprovodného psa a zkoušky vyhledávání předmětů, se v případě rovnosti bodů udělují stejná hodnocení. Při slavnostním vyhlášení výsledků se účastníci úspěšně absolvovaných zkoušek

hodnotí před účastníky, kteří byli neúspěšní.

Obecně platí, že všichni účastníci se svými psy musí být přítomni na slavnostním vyhlášení výsledků

Začátek zkoušky je uveden ve schvalovacím protokolu zkoušky. Zkouška končí vrácením výkonnostní knížky. Vrácení výkonnostní knížky musí proběhnout po slavnostním vyhlášení výsledků. Slavnostní vyhlášení výsledků je součástí zkoušky. Při slavnostním vyhlášení výsledků musí být pes veden psovodem a nesmí na sobě nést ani se mu nesmí poskytovat jakékoliv motivační předměty.

Výkonnostní ocenění

Titul FCI-CACIT („Mezinárodní šampion práce“) a Reserve FCI-CACIT („Rezervní mezinárodní šampion práce“) se udělují na soutěžích pod záštitou FCI na nejvyšších úrovních (FCI-IGP 3, FCI-IFH 3 nebo FCI-IGP Speciál a na MS FCI-IGP/FCI-IGP FH). Návrhy na udělení titulu FCI-CACIT nebo Reserve FCI-CACIT potvrzuje ústředí FCI po obdržení výsledků. Platí pravidla pro mezinárodní mistrovství FCI. Na akci FCI-CACIT musí být pozvány všechny národní svazy FCI (FCI-NCO). Akci musí posuzovat minimálně 2 mezinárodní rozhodčí FCI GP, přičemž alespoň jeden rozhodčí musí být z jiného národního svazu (FCI-NCO). Ocenění se udělují na základě souhlasu rozhodčích. Titul FCI-CACIT a Reserve FCI-CACIT lze udělit pouze psům za následujících podmínek:

- Pes získal na výstavě minimální známku „velmi dobrý“.
- V soutěži pes získal minimální známku „velmi dobře“. Titul FCI-CACIT se automaticky neváže na dosažené hodnocení.
- Pes musí patřit do 1., 2. nebo 3. skupiny plemen FCI, která podléhají zkoušce z výkonu (pracovní a stopařští psi).

Na každé akci může být udělen pouze jeden titul FCI-CACIT a jeden titul Reserve FCI-CACIT pro plemeno. Udělení národního titulu CACT se řídí pravidly národních svazů (FCI-NCO).

Výkonnostní průkaz

Pro každého zúčastněného psa je povinný výkonnostní průkaz uznaný FCI. Vydání výkonnostního průkazu se provádí podle pokynů příslušného národního kynologického svazu. Výkonnostní průkaz musí být vydána národním kynologickým svazem, v jehož plemenné knize je pes zapsán. Pes musí být zapsán v plemenné knize v místě bydliště majitele. V případě změny majitele se údaje zaznamenávají do dříve vydaného výkonnostního průkazu. Musí být do něj doplněn nový majitel a v případě potřeby musí být doplněno i číslo plemenné knihy nové země. Je třeba si uvědomit, že na jednoho psa může být vydán pouze jeden výkonnostní průkaz uznaný FCI, za což odpovídá vydávající svaz. Pouze v zemi, kde národní kynologický svaz i chovatelský klub vydávají výkonnostní průkaz / výkonnostní kartu, může mít pes oba dokumenty.

Výsledky zkoušek musí být rozhodčím ve všech případech zapsány do výkonnostního průkazu a potvrzeny vedoucím zkoušek, který musí zápis zkontrolovat, a rozhodčí i vedoucí zkoušek se musí do výkonnostního průkazu podepsat.

Do výkonnostního průkazu je nutné zapsat následující údaje: místo a datum zkoušky, jméno a plemeno psa, identifikaci psa (číslo tetování/čipu), jméno a adresu majitele psa, zápis celkového počtu bodů dosažených v oddílech A, B a C, kvalifikaci a jméno rozhodčího a vedoucího zkoušek a jejich podpis. Národní kynologické svazy mohou také vydávat výkonnostní průkazy. V tomto případě je však třeba zajistit, aby výsledky zkoušek byly zaznamenány v centrální databázi výkonů.

Slovní povely

Slovní povely uvedené ve zkušebním řádu FCI-IGP se považují za doporučení. Slovní povely se vydávají v podobě běžných krátkých slov a musí být vždy stejné pro jednotlivý cvik. Velmi dlouze vyslovované povely se hodnotí jako pomoc psovoda. Při přivolání psa lze místo povelu k přivolání použít jméno psa. Při cviku vyhledání figuranta lze kromě povelu k přivolání uvést i jméno psa. Ve všech ostatních situacích se jméno psa ve spojení s jakýmkoli jiným povelu považuje za druhý povel.

Národní kynologický svaz může ustanovit používání povelů pouze v národním jazyce. Tyto povely musí být stanoveny národním kynologickým svazem a musí být zveřejněny v jeho řádu. V každém případě je však přípustné, aby povely byly vydávány v mateřském jazyce psovoda.

Mezinárodní pravidla / Zvláštní ustanovení

Národní kynologické svazy FCI (FCI-NCO) jsou oprávněny rozšířit obecné předpisy, např. vstupní požadavky, veterinární požadavky, práva zvířat, lékařské předpisy nebo jakákoli pravidla, kterými se daná země řídí. Pokyny mohou být vydávány v jazyce dané země. Národní kynologické svazy FCI (FCI-NCO) jsou rovněž oprávněny rozšířit obecná ustanovení pro svou zemi nebo provést příslušné úpravy. Takové úpravy musí být nahlášeny Komisi FCI pro pracovní psy a potvrzeny předtím, než vstoupí v platnost.

FCI Mistrovství světa / Evropy

Během různých světových šampionátů FCI platí směrnice FCI pro pořádání světových šampionátů. Zveřejnění a revize uvedených směrnic je povinností Komise pro pracovní psy.

Disciplinární práva

Za pořádek a bezpečnost v celém prostoru zkoušky je zodpovědný vedoucí zkoušky.

Rozhodčí je oprávněn zkoušku ukončit, pokud je jakýmkoli způsobem ohrožen pořádek a bezpečnost. Porušení platných pravidel, zkušebního řádu, zákona na ochranu zvířat a dobrých mravů ze strany psovoda vede k diskvalifikaci a rozhodčí musí toto porušení nahlásit národnímu kynologickému svazu. Hodnocení výkonu rozhodčím je konečné a nelze je zpochybnit. Veřejná kritika hodnocení rozhodčího může mít za následek vykazání z prostoru zkoušky a následovat může i disciplinární řízení. Oprávněné námitky lze vznést v případech, kdy rozhodčí porušil řád FCI-IGP, nikoli však proti jeho hodnocení.

Všechny takové námitky musí být podány písemně a adresovány příslušnému orgánu prostřednictvím organizace pořádající akci a stěžovatel je musí podepsat.

Námitky musí být podány do 8 dnů po ukončení zkoušky/akce. Přijetí námitky neznamená, že hodnocení rozhodčího bude revidováno. Videozáznamy pro důkazní účely nejsou povoleny. Při posuzování námitek je třeba zohlednit ustanovení disciplinárního řádu národních kynologických svazů (FCI-NCO).

Diskvalifikace

Všechny body udělené až do okamžiku diskvalifikace (DQ) budou smazány. Do výkonnostního průkazu se nezapisují žádné body ani hodnocení. Hodnocení se neprovádí. Není povoleno předvádět psa v dalších fázích. Ve výkonnostním průkazu musí být zapsána diskvalifikace, její důvod a podepsáno rozhodčím.

Důvod diskvalifikace	Důsledek
Pes neodevzdá nalezený předmět. Pes opustí zkušební plochu a nevrátí se ani po třech povelích k návratu. Pes není pod kontrolou psovoda (např. při bočním/zadním doprovodu); pes není pod kontrolou ani po třech povelích (jeden povolený a dva dodatečné) nebo pouze aktivní pomoci psovoda. Pes kousne (nikoliv narazí do) figuranta kdekoli mimo ochranný rukáv. Pes se v obraně zaměří na jinou osobu (rozhodčího, asistenta atd.) než na figuranta.	Diskvalifikace pro neovladatelnost
Pes není při kontrole povahy neutrální.	Diskvalifikace z důvodu povahy
Nesportovní chování psovoda, například nošení motivačních předmětů a/nebo jídla. Jednání v rozporu s FCI-IGP, předpisy na ochranu zvířat nebo v rozporu s dobrými mravy. Podezření na pokus o podvod s použitím zakázaných výcvikových pomůcek. Neuposlechnutí pokynů rozhodčího.	Diskvalifikace pro nesportovní chování

Ukončení

V případě ukončení jsou uděleny všechny do té doby dosažené body a také body za dosud dokončené oddíly. Body dosažené do okamžiku ukončení se zapisují do výkonnostní knížky. Pokud je pes ukončen v oddíle C, ohodnotí se oddíl C 0 body, body dosažené v oddílech A a B jsou zachovány.

Důvody pro ukončení

- Pes je třikrát neúspěšně uveden na stopu v místě nášlapu nebo po označení předmětu.
- Pes opustí stopu o více než jednu délku vodítka.
- Pes není na konci stopy v předepsaném čase.
- Pes pronásleduje zvěř a nepokračuje ve stopování.

- Pes opustí figuranta dříve, než rozhodčí dá psovodovi pokyn k opuštění středové čáry, a nevrátí se k figurantovi na jediný povel nebo opětovně opustí figuranta.
- Pes nesplní některý z cviků při obraně.
- Pes opustí figuranta dříve, než rozhodčí dá pokyn pro příchod ke psovi a/nebo psovod dá povel, aby pes zůstal u figuranta.
- Pes nenajde figuranta ani po třetím neúspěšném vyslání na úkryt.

Ukončení z důvodu nemoci/zranění

Pokud je pes předvedený ke zkoušce nemocný, je třeba postupovat následujícím způsobem: Pokud psovod s nemocným psem nahlásí vzniklou situaci po ukončení oddílu, musí být do dokumentace doplněna následující poznámka: „Ukončení zkoušky z důvodu nemoci“. Dosažené body budou zachovány, ale nebude uděleno žádné hodnocení.

Poznámka: Rozhodčí může z vlastní iniciativy, a to i proti názoru psovoda, ukončit zkoušku, pokud zjistí, že pes je nemocný nebo zraněný. Totéž platí i v případě, že psi, kteří jsou předváděni, zjevně nejsou schopni výkonu vzhledem ke svému věku a při pokračování ve zkoušce by mohlo by docházet k porušování zákona o ochraně zvířat.

Pokud rozhodnutí o ukončení učinil rozhodčí, není třeba dokument od veterinárního lékaře. Do zkušební dokumentace se pak doplní následující poznámka: „Ukončení z důvodu zranění“.

Prověрка povahy

Prověрка povahy se provádí v průběhu trvání zkoušky/akce, včetně slavnostního předávání cen. Pokud pes vykazuje problém s povahou, nemůže ve zkoušce obstát, i když byly jeho dosavadní výsledky uspokojivé. Pokud pes při prověrce povahy neuspěje, musí to být zaznamenáno v zápise. Pes musí být diskvalifikován (DQ).

Prověрка povahy se koná před každou zkouškou FCI-IGP.

Prověрка se provádí na neutrálním místě. Vybrané místo pro prověrku povahy by se nemělo nacházet v těsné blízkosti zkušební areálu nebo stopařského pole.

Každý pes má být prověřován samostatně.

Časový rámec přezkoušení by měl být takový, aby pes nebyl těsně před nástupem na stopu či na jinou část zkoušky. Psi musí být na krátkém vodítku (bez stopovacího postroje apod.). Vodítko má být drženo volně. Pes musí být veden pod kontrolou.

Jako minimální požadavek je stanoveno, aby rozhodčí provedl krátké prověření chování vůči lidem a psům a kontrolu čipu. Je na rozhodčím, aby určil, jakým způsobem bude prověření probíhat; nesmí docházet k extrémním výkyvům v h prověřování ze strany rozhodčích a čím méně se rozhodčí bude snažit nějaké rysy zdůraznit, tím hladší a bezpečnější bude průběh zkoušky. Hodnocení má probíhat v běžném každodenním prostředí, pes nemá být rozhodčím provokován, protože jinak by to vyvolalo nepřírozenou reakci. Nepřírozeným podnětům je třeba se vyhnout. Povinnou součástí prověrky povahy je kontrola čipu psa. Kontrola totožnosti je povinnou součástí každé zkoušky. To lze provést buď kontrolou tetovacího čísla, nebo pomocí čtečky čipů u psů označených mikročipem. Psi, kteří nemají tetovací číslo, musí být označeni mikročipem. Rozhodčí musí do svých záznamů zaznamenat, že byla provedena kontrola totožnosti.

Prověрка povahy neprobíhá pouze na začátku zkoušky, ale v celém jejím průběhu. Pokud rozhodčí zjistí nějakou povahovou slabinu, musí ji správně a přesně prověřit (např. zkouškou lhostejnosti k výstřelu). Opakování přezkoušení je povoleno. Pokud pes vykazuje nedostatky v chování v průběhu další části zkoušky, i když prošel předběžnou prověrku povahy, může rozhodčí psa ze zkoušky vyloučit a do výkonnostní knížky uvést „neobstál při prověrce povahy/chování“.

Součástí zkoušek FCI-BH/VT není přezkoušení lhostejnosti psa k výstřelu. Při zkouškách FCI-BH/VT vzhledem k absenci přezkoušení lhostejnosti psa k výstřelům nelze tyto zkoušky skupovat se psy na úrovni FCI-IGP. Seskupovat lze psy u zkoušek FCI-BH/VT a FCI-IBGH. U zkoušek FCI-BH/VT a FCI-IBGH není střelba vyžadována.

Hodnocení prověrky povahy:

- Žádoucí projevy = pes obstál
- Pes je sebejistý
- Pes je klidný, jistý a pozorný
- Pes je živý a pozorný
- Pes je vyrovnaný a poslušný
- Mezní případy = vyžadují zvláštní pozornost
- Pes je neklidný, ale není agresivní a v průběhu zkoušky je vyrovnaný
- Pes je lehce podrážděný, ale v průběhu zkoušky se zklidní

Psi, kteří se nesmí účastnit zkoušky:

- Nejistí a bázlívní psi, vyhýbající se lidem
- Nervózní, agresivní psi, chovající se výhružně a kousající ze strachu
- Kousaví psi

Provedení kontroly totožnosti psa:

Kontrola totožnosti je povinnou součástí každé zkoušky. To lze provést buď kontrolou tetovacího čísla, nebo pomocí čtečky čipů u psů označených mikročipem. Psi, kteří nemají tetovací číslo, musí být označeni mikročipem. Rozhodčí musí do svých záznamů zaznamenat, že byla provedena kontrola totožnosti.

Pokud nejsou tetovací čísla snadno rozpoznatelná, musí být zaznamenána čísla, která jsou viditelná. Tetovací číslo se musí shodovat s číslem zapsaným v rodokmenu a ve výkonnostním průkazu. Pokud se vyskytnou potíže (např. nemožnost přečíst číslo), je třeba učinit příslušnou poznámku.

Psovodi/majitelé, kteří nechali své psy očipovat v cizí zemi nebo kteří zakoupili psa z jiné země, odpovídají za to, že je k dispozici příslušná čtečka mikročipů.

Pokud rozhodčí mikročip nenajde, dá psovodovi pokyn, aby kontrolu čipu provedl sám. Rozhodčí nebo pověřená osoba musí povinně provést závěrečnou kontrolu pomocí čtečky čipů.

Pes, jehož totožnost nelze zjistit, se nemůže zkoušky/akce zúčastnit.

Přezkoušení lhostejnosti psa k výstřelu

(V zemích, kde je zakázáno používat střelné zbraně, lze také provést jinou zvukovou zkoušku s podobným zvukem pomocí jiného zařízení.)

Co se rozumí pod pojmem „bojí se výstřelu“?

Příklady:

- Pes se zvedne, projeví strach a utíká.
- Pes projevuje strach.
- Pes běží k psovodovi.
- Pes projevuje paniku a strach, snaží se opustit prostor nebo opouští prostor.
- Pes projevuje paniku a strach, divoce pobíhá po okolí.

Během hodnocení je třeba určit, zda je chování způsobeno chybou výcviku, nebo zda reakce nesouvisí s výstřelem.

V pochybných případech, zda se jedná o citlivost na střelbu, to rozhodčí určí tak, že vyzve psovoda, aby psa připnul na vodítko. Ze vzdálenosti asi 15 kroků rozhodčí požádá o vystřelení dalších výstřelů, zatímco pes je na prověšeném vodítku.

Hodnocení

Hodnocení výkonu se provádí pomocí známek (kvalifikace) a bodů. Známky (kvalifikace) a odpovídající body musí odrážet kvalitu provedení příslušného cviku.

Bodovací tabulka

Nejvyšší počet bodů	Výborný 96–100 %	Velmi dobrý 90–95,5 %	Dobrá 80–89,5 %	Uspokojivý 70–79,5 %	Nedostatečný do 69,5 %
3	3	2,7	2,4	2,1	20–0
5	5,0	4,5–4,75	4,4–4,0	3,9–3,5	3,4–0
7	7,0–6,7	6,6–6,3	6,2–5,6	5,5–4,9	4,8–0
10	10,0	9,5–9,0	8,5–8,0	7,5–7,0	6,5–0
15	15,0–14,5	14,0–13,5	13,0–12,0	11,5–10,5	10,0–0
20	20,0–19,5	19,0–18,0	17,5–16,0	15,5–14,0	13,5–0
30	30,0–29,0	28,5–27,0	26,5–24,0	23,5–21,0	20,5–0

60	60,0–58,0	57,5–54,0	53,5–48,0	47,5–42,0	41,5–0
70	70,0–66,5	66,0–63,0	62,5–56,0	55,5–49,0	48,5–0
100	100–96,0	95,5–90,0	89,5–80,0	79,5–70,0	69,5–0
200	200–192	191–180	179–160	159–140	139–0

Udělení FCI-IGP 1–3	Hodnocení
286–300	Výborný
270–285	Velmi dobrý
240–269	Dobrý
210–239	Uspokojivý
0–209	Nedostatečný

Bodovací tabulka – Individuální zkoušky:

Při hodnocení konkrétního oddílu se udělují pouze celé body. U jednotlivých cviků však lze udělit i půlbod. Pokud jsou uděleny neúplné body, musí být konečný výsledek zaokrouhlen nahoru nebo dolů.

Aby mohl tým postoupit na další vyšší úroveň, musí získat minimálně 70 % maximálního možného bodového ohodnocení.

Základní požadavky pro všechny úrovně zkoušek FCI-IGP

- **Výraz/sebevědomí**

Zvláštní pozornost je třeba věnovat výrazu psa při posuzování a udělování příslušného hodnocení. Psi musí dávat najevo, že chtějí pro psovoda požadovaný cvik provést, a nesmí působit, že jej k tomu někdo nutí. K hodnocení přispívá pečlivé pozorování celého psa, jako je výraz masky, postavení uší a ocasu, napjatost svalů, nepřirozený pohyb, nadměrná frekvence dýchání, nadměrné slinění, hektické chování apod. Negativní reakce po vydání slovních povelů vedou ke srážce bodů.

- **Práce s radostí a motivací**

Pes by měl vykazovat motivovanou práci. Důraz je kladen na ochotu pracovat a předvést výkon.

- **Koncentrace/pozornost**

Pes musí být po celou dobu výkonu soustředěný na psovoda, aniž by vykazoval extrémně abnormální držení těla nebo hlavy.

- **Soulad v týmu**

Prezentace by měla být harmonická. Pes musí být schopen následovat psovoda ve sledu kroků běžných pro psa.

- **Technická správnost-postavení**

Kromě výrazu a harmonického provedení je třeba dbát na technicky správné provedení. Cviky by měly být prováděny jasně a v souladu s jejich popisem.

- **Uposlechnutí povelů / provedení cviků**

Pes by měl vždy okamžitě uposlechnout povel a cviky provádět bez prodlení.

Zkoušky doprovodného psa s oddílem poslušnosti a s oddílem chování psa v dopravním ruchu (FCI-BH/VT)

Jsou připuštěni psi všech plemen a velikostí. Věk pro připuštění určuje národní kynologický svaz (FCI-NCO), nesmí však být nižší než 12 měsíců.

Národní zkouška BH/VT je uznána, pokud obsahuje minimálně cviky uvedené ve zkušební části „Chování psa v dopravním ruchu“.

Pro opakování zkoušky nejsou stanoveny žádné lhůty, ale v rámci zkušební akce (dvoudenní zkoušky) ji lze vykonat pouze jednou. Výsledek každé zkoušky musí být zapsán do zápisu o zkoušce/výkonnosti knížky bez ohledu na úspěšnost zkoušky.

Popis zkoušky

Při této zkoušce musí být kladen důraz na sociální snášenlivost, nikoli na technické provedení zkoušky poslušnosti. Během oddílu poslušnosti se rozhodčí zaměří na hodnocení základní poslušnosti.

Zkouška poslušnosti na cvičišti

Všeobecná ustanovení

- Výraz/sebevědomí

Zvláštní pozornost je třeba věnovat výrazu psa při posuzování a udělování příslušného hodnocení. Psi musí dávat najevo, že chtějí pro psovoda požadovaný cvik provést, a nesmí působit, že jej k tomu někdo nutí. K hodnocení přispívá pečlivé pozorování celého psa, jako je výraz masky, postavení uší a ocasu, napjatost svalů, nepřirozený pohyb, nadměrná frekvence dýchání, nadměrné slinění, hektické chování apod. Negativní reakce po vydání slovních povelů vedou ke srážce bodů.

- Práce s radostí a motivací

Pes by měl vykazovat motivovanou práci. Důraz je kladen na ochotu pracovat a předvést výkon.

- Koncentrace/pozornost

Pes musí být po celou dobu výkonu soustředěný na psovoda, aniž by vykazoval extrémně abnormální držení těla nebo hlavy.

- Soulad v týmu

Prezentace by měla být harmonická. Pes musí být schopen následovat psovoda ve sledu kroků běžných pro psa.

- Technická správnost-postavení

Kromě výrazu a harmonického provedení je třeba dbát na technicky správné provedení. Cviky by měly být prováděny jasně a v souladu s jejich popisem.

Uposlechnutí povelů / provedení cviků

Pes by měl vždy okamžitě uposlechnout povel a cviky provádět bez prodlení.

- Postoj

Pes by měl být souběžně s psovodem, s ramenem v úrovni kolena psovoda.

Slovní povel musí být prováděny podle popisu cviku.

Zásady hodnocení cviků

Při hodnocení cviku je třeba rozlišovat mezi primární a sekundární částí. Primární část cviku je ve všech oddílech určena názvem příslušného cviku.

Cílem je, aby se primární část cviku projevila v hodnocení výrazněji než chyby v sekundárních částech cviku.

Reakce psa na slovní povel

Pes by měl cvik provádět s radostí na slovní povel psovoda. Jakékoli chování, které by svědčilo o strachu nebo stresu, cvik znehodnocuje.

Další slovní povel

První dodatečný slovní povel je penalizován minus 1,5 bodu

Druhý dodatečný slovní povel je penalizován minus 2,5 bodu

Pokud pes neprovede cvik po druhém dodatečném slovním povelu, je cvik ohodnocen 0 body.

Pokud pes cvik provede nesprávně (např. stojí/leží při cviku „sedni“, sedí/stojí při cviku „k noze“ apod.), bude cvik hodnocen - 50 %.

Pokud pes provede cvik bez slovního povelu, bude cvik ohodnocen minus 2 body.

Vyzvednutí/přivolání psa

Při cvicích, kdy se pes vyzvedává, může psovod přistupovat ke psovi zepředu nebo zezadu.

Při přivolání psa lze místo slovního povelu pro přivolání použít jméno psa. Jméno psa ve spojení se slovním povellem pro přivolání se považuje za dva povely. Pes se musí přiběhnout radostně, rozhodně a přímo a sednout si těsně a rovně před psovoda. Na slovní povel pro základní postoj musí pes přejít přímo do koncového základního postoje. To může být provedeno tak, že pes obchází psovoda zezadu nebo alternativně zepředu. Případně může pes do konečného základního postoje přijít přímo. Potřebuje-li psovod další slovní povel, aby pes přešel do konečného základního postoje, tak se cvik hodnotí minus 1,5 bodu. Pokud jsou k tomu potřeba dva další slovní povely, odečte se 2,5 bodu. Pokud pes ani po druhém dodatečném slovním povelu nezaujme základní postoj, hodnotí se celý cvik stupněm „nevyhovující“.

Pochvala

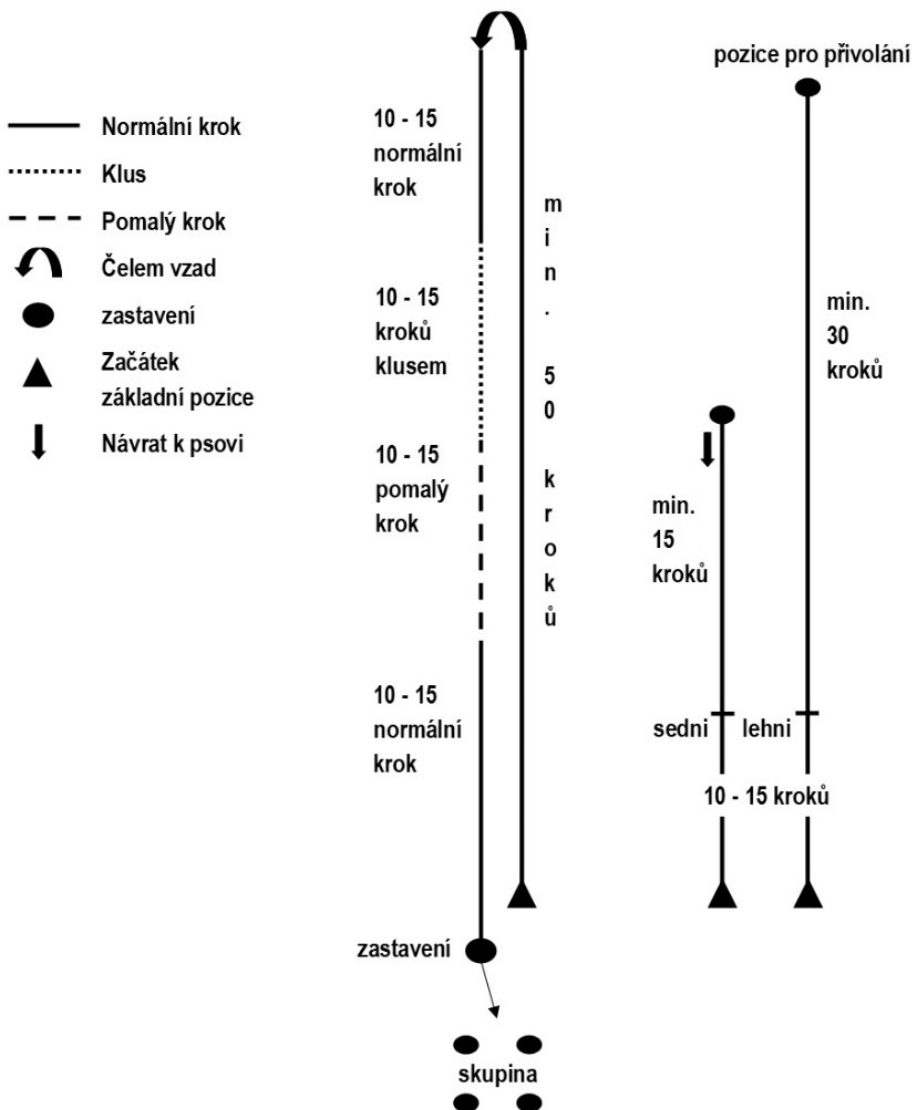
Po každém cviku může být pes krátce uvolněn a pochválen. Během krátké pochvaly a uvolnění (maximálně asi 5 vteřin) může opustit základní postoj. Po tomto uvolnění musí být pes uveden do základního postoje a po uplynutí časového limitu cca 3 vteřin se zahájí další cvik.

Hlášení

Na začátku zkoušky poslušnosti se musí jak psovodi, tak jejich psi představit rozhodčímu. To se provádí se psem na vodítku. Psovodi nahlásí rozhodčímu své jméno, jméno psa a zkoušku, na kterou se hlásí.

Začátek a konec cviku

Rozhodčí vydává pokyn k zahájení cvičení. Všechny ostatní změny, jako jsou obraty, zastávky, změny tempa apod. se provádí bez pokynů rozhodčího. Pokud psovod na některý cvik zapomene, rozhodčí ho požádá, aby zapomenutý cvik provedl. Za to není žádná bodová srážka. Vynechání dílčích částí cviků má za následek bodovou ztrátu.

Podle pokynů rozhodčího se jeden se svým psem přesune do výchozího postroje pro cvik „Ovladatelnost na vodítku“ a druhý psůvod přivede svého psa na místo pro dlouhodobé odložení.

30 bodů

Provedení: Na začátku poslušnosti se psovod a pes musí představit rozhodčímu. To se provádí se psem na vodítku. Psovod nahlásí rozhodčímu své jméno, jméno psa a zkoušku, na kterou se hlásí. Po pokynu rozhodčího přejde psovod se psem do výchozí polohy. Na další pokyn rozhodčího psovod cvik zahájí.

Z přímého, klidného a pozorného základního postoje následuje pes psovoda pozorně, radostně, rovně a rychle na slovní povel „k noze“. Lopatka psa musí vždy zůstat ve výši kolen na levé straně psovoda a při zastavení psovoda musí pes samostatně, rychle a rovně sednout. Na začátku cviku jde psovod se psem rovně asi 50 kroků bez zastavení. Po obratu čelem vzad a dalších 10 až 15 normálních kroků předvede psovod běh se slovním povel „k noze“ a pomalou chůzí pomalou chůzí se slovním povel „k noze“. (obojí cca 10–15 kroků). Přechod z klusu do pomalé chůze a zpět do normálního tempa musí být proveden bez mezikroků. Po posledních 10–15 normálních kroků se tým zastaví. Nyní psovod se psem přejdou do skupiny nejméně 4 pohybujících se osob. Ve skupině musí psovod se psem obejít jednu osobu zleva a jednu osobu zprava a jednou se ve skupině zastavit. Na pokyn rozhodčího se psovod se psem vrátí do výchozího bodu a zaujme základní postoj. **V základním postoji psovod odpoutá psa z vodítka.** Toto je také výchozí bod pro další cvik.

Hodnocení:

Přebíhání, odklon do strany, zaostávání, pomalé nebo váhavé sezení, dodatečné slovní povely, pomoc psovoda, chyby ve výchozím postoji, nepozornost, nedostatek nadšení/motivace, stejně jako depresivní chování a nedostatek sebedůvěry psa vedou k odpovídající bodové srážce.

Odložení vsedě

10 bodů

Ze základního postoje a na slovní povel „k noze“ vyjde tým v přímém směru normální chůzí asi 10 až 15 kroků, po kterých dá psovod slovní povel „sedni“. Psovod může zůstat se psem, dokud pes nezaujme polohu, a pak odejít stejnou normální chůzí, nebo může jít, aniž by čekal, až pes zaujme polohu sedni. Psovod pokračuje rovně stejnou normální chůzí ještě asi 15 kroků od psa, zastaví se, otočí se ke psu a na povel rozhodčího se vrátí ke psu.

Hodnocení:

Chyby: Kromě dalšího chybného chování se penalizuje pomalé usednutí a neklidné či nepozorné sezení. Pokud pes stojí nebo leží, bude cvik penalizován dalšími - 50 % z celkového počtu bodů za cvik. U psa, který nereaguje na druhý dodatečný slovní povel, bude cvik označen jako „nedostatečný“ (NULA). V takovém případě může být pes vyzvednut a ve zbytku zkoušky se může pokračovat.

Odložení vleže s přivoláním

10 bodů

Z výchozího postoje a na slovní povel „k noze“ vyjde tým v přímém směru normální chůzí asi 10 až 15 kroků, po kterých dá psovod slovní povel „lehni“. Psovod může zůstat se psem, dokud pes povel neprovede, a pak odejít stejnou normální chůzí, nebo může jít, aniž by čekal, až pes zaujme polohu vleže. Psovod pokračuje rovně stejnou normální chůzí ještě asi 30 kroků, zastaví se, otočí se ke psu a na pokyn rozhodčího psa přivolá. Pes si musí sednout před psovoda a poté dostane povel k zaujmutí základního postoje. Pes může psovoda buď obejít, nebo může jít přímo do základního postoje. Na konci cviku je pes připnut na vodítko a odveden ke cviku „dlouhodobé odložení“ nebo k odhlášení.

Hodnocení:

Chyby: Pomalé ulehnutí, neklidné a/nebo nepozorné chování při odložení, pomalé přivolání, pomoc psovoda, např. stání s roztaženými nohama, vedou vedle jiného chybného chování k odpovídající bodové srážce. Pokud si pes sedne nebo vstane, snižuje se hodnocení cviku o dalších - 50 %. U psa, který nereaguje na druhý dodatečný slovní povel, se cvik označí jako „nedostatečný“ (0 bodů). V takovém případě může být pes vyzvednut a může se pokračovat ve zbytku zkoušky.

Dlouhodobé odložení

10 bodů

V základním postoji pes dostane slovní povel „lehni“. Poté, co pes zaujme polohu vleže, se psovod vzdálí asi 10 metrů, zastaví se a postaví se bokem od psa.

Hodnocení:

Chyby: Chyby v základním postoji, neklidné chování, pomoc psovoda, předčasné vstávání ze sedu nebo opuštění polohy vleže vedou k odpovídajícím bodovým srážkám.

Pokud pes opustí polohu vleže o více než 3 metry před ukončením cviku „Ovladatelnost na vodítku“ druhého psa, bude cvik hodnocen 0 body. Pokud se pes vzdálí po tomto cviku, může být cvik ohodnocen maximálně 5 body. Pokud pes jde vracejícímu se psovodovi naproti, odečtou se až 3 body.

Zkouška chování psa v dopravním ruchu

Všeobecné informace

Následující cvičení probíhají mimo cvičiště na vhodně zvoleném místě v městském ruchu. Rozhodčí ve spolupráci s vedoucím zkoušek rozhodne, kde se tyto cviky budou konat (ulice, cesta nebo náměstí). Během zkoušky nesmí být narušen dopravní provoz. Provedení této části zkoušky vyžaduje vzhledem ke své specifické povaze značné množství času. Hodnocení výkonu v této části se nesmí zakládat pouze na zběžném posouzení zúčastněného psa. Body se neudělují za jednotlivé cviky oddílu B. O tom, zda pes tuto část zkoušky úspěšně absolvuje, rozhoduje celkový dojem z chované psa v dopravním/veřejném prostoru. Níže popsané cviky jsou návrhy a rozhodčí je může individuálně přizpůsobit místním podmínkám. Rozhodčí je oprávněn cviky opakovat nebo měnit v případě pochybností při hodnocení psů.

Zkušební postup (následující cvičení jsou minimálním požadavkem a národní organizace je mohou rozšířit):

Chování psa ve skupině osob

Na pokyn rozhodčího jde psovod se psem na vodítku po chodníku u silnice. Rozhodčí sleduje tým v přiměřené vzdálenosti. Pes jde ochotně po levé straně psovoda na volném vodítku a s ramenem u kolena psovoda. Pes se má chovat lhostejně vůči chodcům a dopravě. Na trase překříží psovodovi se psem cestu kolemjdoucí (sjednaný pomocník). Pes musí zůstat neutrální a nezúčastněný. Psovod se psem pokračuje přes skupinu nejméně 6 osob, ve které jedna osoba psovoda osloví a pozdraví ho podáním ruky. Pes si musí na pokyn psovoda sednout nebo lehnout vedle psovoda a během krátkého rozhovoru musí zůstat klidný.

Chování psa k cyklistům

Psovod jde se psem na vodítku po cestě a nejprve je zezadu předjede cyklista, který zazvoní. V dostatečné vzdálenosti se cyklista otočí a přijíždí k psovodovi a psovi. Současně cyklista opět zazvoní. Pes musí projít tak, aby byl mezi psovodem a projíždějícím cyklistou. Pes na vodítku se musí chovat vůči cyklistovi lhostejně.

Chování psa v dopravním ruchu

Psovod vede svého psa na vodítku kolem několika aut. Jedno z aut je nastartované. U dalšího auta se zabouchnou dveře. Zatímco psovod se psem pokračují v chůzi, zastaví vedle nich auto. Řidič stáhne okénko a požádá psovoda o informace. Současně si pes musí na povel psovoda sednout nebo lehnout. Pes musí být klidný a nesmí na něj působit auta ani žádné zvuky z provozu.

Chování psa k běžcům či bruslařům

Psovod jde se psem na vodítku po klidné cestě. Nejméně dva běžci ho předběhnou, aniž by zpomalili. Když jsou běžci v dostatečné vzdálenosti od psovoda, obrátí se a znovu se přiblíží k psovodovi a psovi a předběhnou je, aniž by snížili rychlost. Pes nemusí jít správně u nohy, ale nesmí předbíhajícím ani protijdoucím osobám překážet. Je dovoleno, aby při míjení osob psovod psa povel posadil nebo položil. Místo běžců mohou psovoda a psa předjet jeden nebo dva inline bruslaři a vrátit se k nim.

Chování psa k jiným psům

Při předejití a přiblížení k jinému psovi s psovodem musí pes zůstat neutrální. Psovod může během setkání zopakovat slovní povel „k noze“ nebo psa povel posadit či položit.

Chování uvázaného psa krátkodobě ponechaného o samotě, jeho chování k ostatním zvířatům

Na pokyn rozhodčího jde psovod se psem upoutaným na vodítku po určené trase po průměrně rušné ulici. Po krátkém úseku na pokyn rozhodčího přiváže psa k plotu, kroužku ve zdi či něčemu podobnému. Pak se vzdálí mimo dohled psa, nejlépe do obchodu či domovního vchodu. Pes smí stát, sedět nebo ležet. Během nepřítomnosti psovoda projde bočně ve vzdálenosti cca pěti kroků od zkoušeného psa osoba (pomocník) se psem na vodítku. O samotě ponechaný pes by se měl během nepřítomnosti psovoda chovat klidně. K procházejícímu psovi (nesmí se použít agresivní pes) by se měl chovat klidně bez známek útoku (silné škubání vodítkem, neustávající štěkot). Na pokyn rozhodčího se psovod vrátí ke svému psovi. Je poneháno na rozhodčím, zda provede všechny jednotlivé cviky se všemi psy na stejném místě, nebo přezkouší zkoušené psy z jednoho cviku na jednom místě a pro cvik další místo změní.

Mezinárodní zkoušky doprovodného psa FCI-IBGH 1–3

Rozdělení a hodnoty cviků na jednotlivých úrovních

Cvik	FCI-IBGH 1	FCI-IBGH 2	FCI-IBGH 3
Ovladatelnost na vodítku	30 bodů	20 bodů	
Ovladatelnost bez vodítka	30 bodů	20 bodů	20 bodů
Odložení za pochodu vsedě	15 bodů	15 bodů	10 bodů
Odložení za pochodu vleže s přivoláním	15 bodů	15 bodů	10 bodů
Odložení za pochodu vestoje			10 bodů
Aport volný		10 bodů	15 bodů
Aport šplhem přes šikmou stěnu (140 cm)			15 bodů
Vysílání vpřed s odložením vleže		10 bodů	10 bodů
Dlouhodobé odložení	10 bodů	10 bodů	10 bodů
Celkem	100 bodů	100 bodů	100 bodů

Speciální ustanovení FCI-IBGH 1–3

Ve všech úrovních zkoušek, v nichž je pes přivoláván k psovodovi, a ve všech aportovacích cvicích nemusí pes sedět před psovodem, ale může ihned přejít do základního postoje. Před odevzdáním aportovací činky musí být pauza 3 vteřiny, než psovod se slovním povelu „pust“ vezme činku od psa.

Speciální ustanovení FCI-IBGH 3

O pořadí cviků 2 až 6 rozhodne rozhodčí losováním z následujících pěti uvedených variant:

Varianta 1: Cvik 2, 4, 5, 6, 3

Varianta 2: Cvik 4, 3, 6, 2, 5

Varianta 3: Cvik 6, 4, 5, 3, 2

Varianta 4: Cvik 3, 2, 6, 5, 4

Varianta 5: Cvik 5, 6, 3, 2, 4

Všichni účastníci musí provést cviky 2 až 6 ve stejném pořadí.

Pes může získat titul FCI-IBGH speciál, pokud během dvoudenní zkoušky absolvuje dvakrát zkoušku FCI-IBGH 3 (každý den jednou).

Obecné vysvětlivky

Reakce psa na slovní povely

Pes by měl cvik provádět radostně, s jistotou a okamžitě na slovní povel psovoda. Jakékoli chování, které by bylo projevem strachu nebo stresu, provedení cviku znehodnocuje.

Dodatečné povely

Pokud pes neprovede cvik ani po druhém dodatečném slovním povelu, je cvik hodnocen 0 body.

Za první dodatečný slovní povel se odečte 1,5 bodu. Za druhý dodatečný slovní povel se odečte 2,5 bodu.

Pokud pes provede cvik nesprávně (např. stojí/lehne při cviku „sedni“, sedne/stojí při cviku „lehni“ atd.), je cvik hodnocen - 50 %.

Pokud pes vykoná cviku bez slovního povelu, cvik se hodnotí minus 2 body. U aportu to může být až minus 2 body.

Zahájení zkoušky

Na začátku cvičení se musí psovod se psem představit a sdělit rozhodčímu své jméno, jméno psa a úroveň zkoušky, kterou budou předvádět.

Pes, který má být předveden jako první, musí zaujmout výchozí postoj, jakmile pes, který je v dlouhodobém odložení rovněž zaujme výchozí postoj. Posuzování začíná vždy, když oba předvedení psi zaujmou základní postoj pro první předváděný cvik. To se provádí se psem na vodítku u FCI-IBGH 1 a FCI-IBGH 2 a bez vodítka u FCI-IBGH 3.

Zahájení a ukončení cviku

Rozhodčí vydá pokyn k zahájení každého cviku. Vše ostatní, jako jsou obraty, zastávky, změny chůze atd., se provádí bez pokynů. Uvedené časové intervaly, cca 3 vteřiny, je třeba dodržet např. po přivolání při přechodu do základního postoje, při držení a odeírání aportu, při pochvale psa a při zahájení nového cviku. Pokud psovod na cvik zapomene, rozhodčí ho požádá, aby chybějící cvik předvedl. Žádné body nebudou odečteny. Vynechání dílčích cviků ovlivní bodové hodnocení.

Provedení základního postoje

Základním postojem je poloha psa vsedě po levé straně psovoda. Každý cvik začíná a končí základním postojem. Základní postoj lze pravit pouze jednou před každým cvikem pohybem vpřed. V základní pozici musí pes sedět rovně, s lopatkami v úrovni kolen vlevo od psovoda. V základním postoji psovod nesmí stát s rozkročenýma nohama a obě ruce musí mít volně podél těla.

Zahájení cviků

Zahájení cviků „Odložení za pochodu v sedě“, „Odložení vleže s přivoláním“, „Odložení vestoje“ a „Vyslání vpřed s odložením“ začíná základním postojem. Před slovním povelu k provedení cviku musí být provedeno nejméně 10, nejvýše však 15 kroků.

Příchod psovoda k odloženému psovi / přivolání

Při cvicích, kdy se psovod vrací ke psu, může psovod přistupovat ke psovi zepředu nebo zezadu. Při přivolání psa lze místo slovního povelu pro přiblížení použít jméno psa. Jméno psa ve spojení se slovním povelu pro přiblížení se považuje za dva povely.

Pochvala

Pochvala je povolena pouze v základním postoji po každém cviku. Pokud je tento postoj zároveň novým výchozím postojem pro další cvik, musí být dodržen časový interval cca 3 vteřiny.

Výjimka pro FCI-IBGH 1

Po každém cviku může být pes krátce uvolněn a pochválen. Během krátkého pochválení a uvolnění (maximálně asi 5 vteřin). Po tomto uvolnění musí pes zaujmout základní postoj a po uplynutí časového limitu cca 3 vteřiny začíná další cvik.

Časové schéma

V následujících situacích je třeba dodržet časové intervaly přibližně 3 vteřiny:

- Pochvala – začátek dalšího cviku
- Sed před psovodem – přechod do konečné základní postoje
- Sed před psovodem – převzetí aportovací činky
- Odebrání aportovací činky – přechod do konečné základní postoje
- Konec cviku – pochvala
- Základní postoj – slovní povel – provedení cviku

Chybné zaujetí pozice

U všech technických cviků (sedni, lehni, stůj) se v případě chybného pozice kromě dalších chyb, celkové hodnocení snižuje - 50 %.

Aport

Při hodu činkou je povoleno psovodovi ukročit. Po stažení nohy zpět je třeba dodržet pauzu v délce přibližně 3 vteřin. Levákům je po konzultaci s rozhodčím povoleno dát psovi povel „sedni“, aby mohli po úkroku do strany hodit činku. Poté

psodov opět přistoupí ke psu, aby po cca 3vteřinové pauze pokračoval ve cviku.

Pokud pes po třetím povelu činku neodevzdá, je diskvalifikován pro neposlušnost.

Aportovací činka

Při aportovacích cvicích jsou povoleny činky patřící psodovovi. Činka musí splňovat následující kritéria:

- Nákusová tyč musí být vyrobena ze dřeva.
- Vzdálenost nákusové tyče od země musí být nejméně 4 cm.

Překážka pro šplh

Šikmá stěna se skládá ze dvou šplhacích stěn širokých 150 cm a vysokých 191 cm, v horní části navzájem propojených. Ve spodní části mají být tyto dvě stěny umístěny tak daleko od sebe, aby svislá výška činila 140 cm pro cvičení v FCI-IBGH 3. Celý povrch šikmé stěny musí být pokryt protiskluzovým povrchem. Na horní polovině každé stěny jsou 3 šplhací lišty 1500x24x48 mm. Všichni psi ve zkoušce musí přelézat stejnou překážku. Trénovat šplh v průběhu zkoušky není povoleno.

Primární a sekundární prvky hodnocení

Principy hodnocení cviků:

Zásady pro hodnocení cviků: Aby bylo možné hodnotit výkon diferencovaněji, jsou některé cviky rozděleny do dílčích oblastí, které se pak posuzují samostatně. Při hodnocení se rovněž rozlišuje mezi primární a sekundární částí cviku. Primární část cviku by měla mít vyšší váhu, aby bylo možné dostat se k jádru cviku, což je třeba odpovídajícím způsobem zohlednit.

Podrobnější informace jsou uvedeny v popisu cviků.

[illegible]

Schéma pro poslušnost FCI-IBGH 2

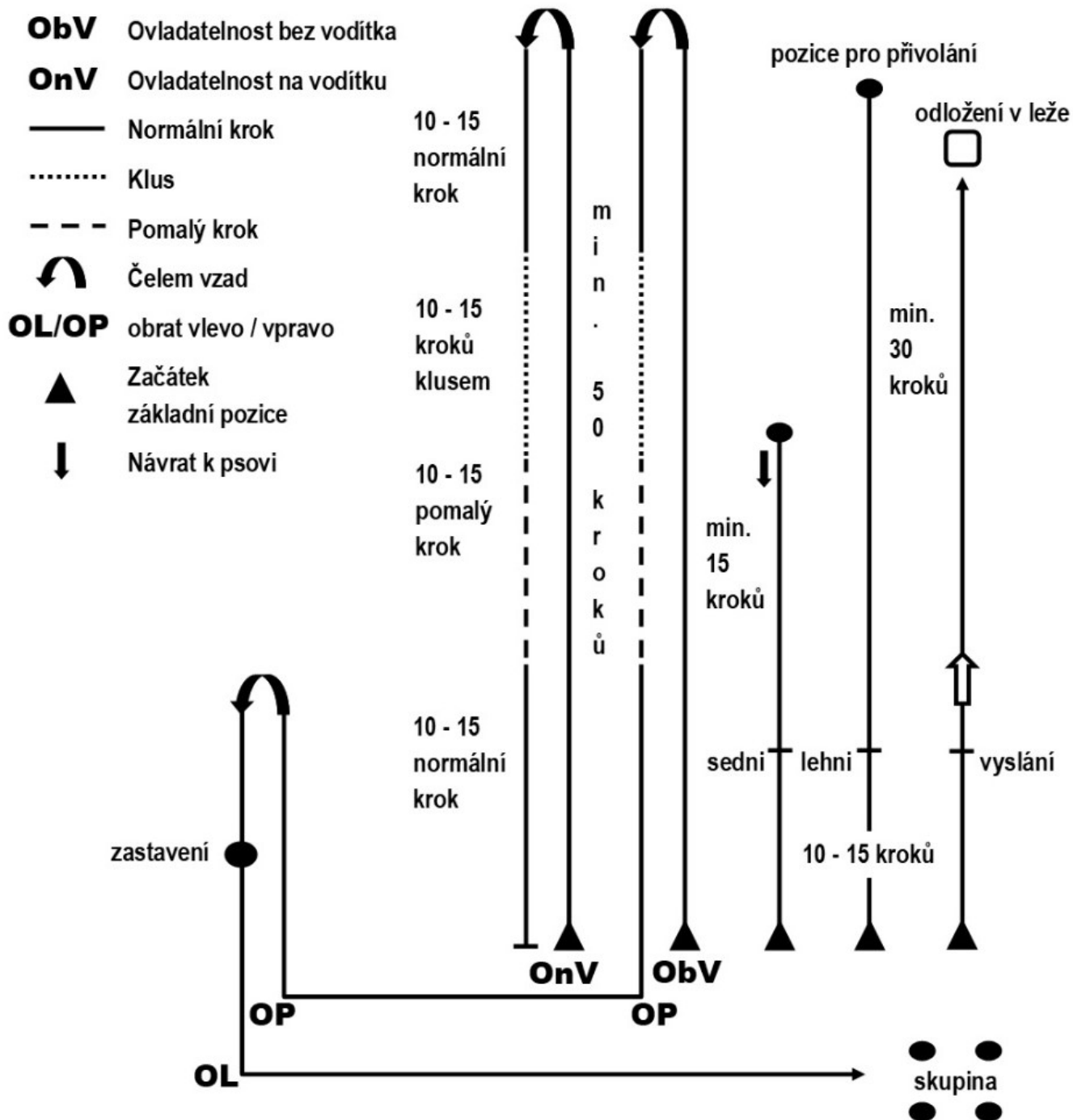
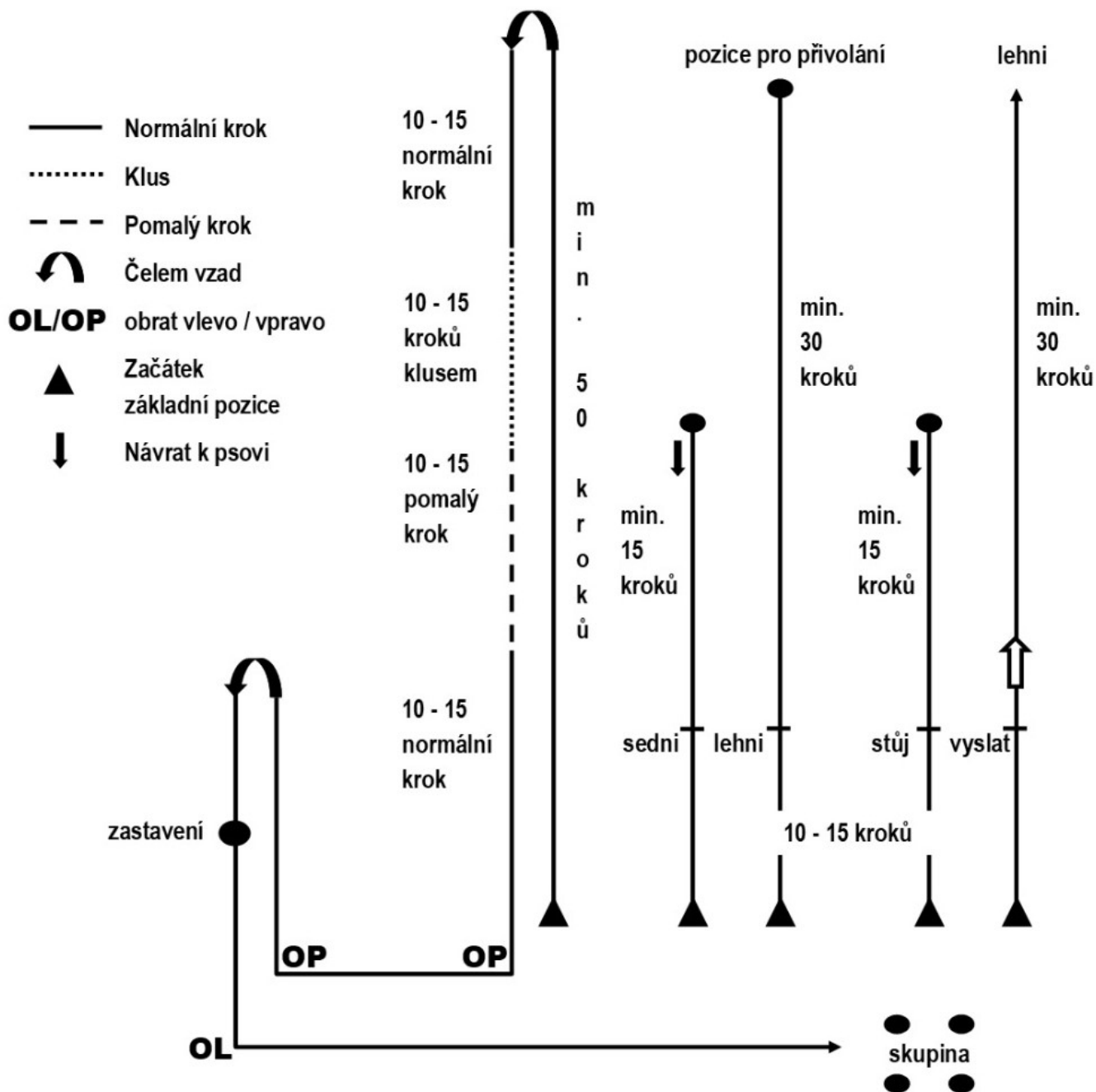

Schéma pro poslušnost FCI-IBGH 3

Popis cviků

Před zahájením zkoušky musí rozhodčí zkontrolovat, zda je k dispozici předepsané vybavení a zda odpovídá zkušebnímu řádu FCI-IGP.

Ovladatelnost na vodítku: FCI-IBGH 1

Pes musí pozorně, radostně a soustředěně následovat svého psovoda ze základního výchozího postoje na jediný slovní povel „nože“ a měl by zůstat na levém boku psovoda s lopatkou v úrovni kolen psovoda. Průběh cviku je uveden ve schématu FCI-IBGH 1. Psovod musí zaujmout základní postoj nejpozději v okamžiku, kdy druhý psovod zaujme základní postoj pro cvik „Dlouhodobé odložení“. Po minimálně 50 krocích normální chůze musí psovod a pes předvést obrat vlevo o 180°. Během obratu vlevo může pes psovoda obejít zprava nebo zůstat na levém boku psovoda s lopatkou v úrovni kolen. Poté musí psovod se psem předvést 10–15 kroků normální chůze a přejít na 10–15 kroků do klusu a následně na 10–15 kroků pomalé chůze.

Po pomalých krocích musí tým přejít do normálního tempa. Běžec a pomalé kroky se musí zřetelně lišit od normální chůze. Změna tempa se provádí bez mezikroků. Po druhém obratu o 180° musí být předvedeno zastavení. Pes si musí

bez povelu přímo sednout. Poté musí psovod se psem u nohy projít podle schématu skupinou nejméně 4 pohybujících se osob. Ve skupině musí psovod se psem u nohy obejít jednu osobu zprava a jednu osobu zleva (např. ve tvaru osmičky) a alespoň jednou se u osoby ve skupině zastavit. Rozhodčí může požadovat opakování. Na pokyn rozhodčího psovod se psem u nohy opustí skupinu a zaujme konečný základní postoj, který je zároveň začátkem dalšího cviku. Pochvala psa po opuštění skupiny je povolena pouze v závěrečném základním postoji.

Ovladatelnost na vodítku: FCI-IBGH 2

Pes musí pozorně, radostně a soustředěně následovat svého psovoda ze základního výchozího postoje na jediný slovní povel „k noze“ a měl by zůstat na levém boku psovoda s lopatkou v úrovni kolen psovoda. Průběh cviku je daný schématem FCI-IBGH 2. Psovod musí zaujmout základní postoj nejpozději v okamžiku, kdy druhý psovod zaujme základní postoj pro cvik „Dlouhodobé odložení“. Asi po 50 krocích normální chůze musí psovod a pes předvést obrat vlevo o 180°. Během obratu vlevo může pes psovoda obejít zprava nebo zůstat na levém boku psovoda v úrovni kolen. Poté musí tým předvést 10–15 kroků normální chůze, přejít na 10–15 kroků do klusu a následně přejít na 10–15 kroků do pomalé chůze. Po pomalých krocích musí tým přejít do normálního tempa. Běžec a pomalé kroky se musí zřetelně lišit od normální chůze. Změna tempa se provádí bez mezikroků. Po posledních 10 až 15 normálních krocích se tým zastaví. Pes si musí bez povelu přímo sednout. Po 3 vteřinách je pes odepnut z vodítka.

Hodnocení:

Primární prvky: Korektní pozice psa, pozitivní projev psa (motivovaný, volný, soustředěný).

Sekundární prvky: Základního postoje.

Chyby:

Předbíhání, odklon do stran, zaostávání, pomalé nebo váhavé ulehnutí, další slovní povely, pomoc psovoda, chyby v základním postoji, nepozornost, nedostatek nadšení/motivace, stejně jako deprese a nedostatek sebedůvěry psa vedou k odpovídající bodové srážce.

Ovladatelnost bez vodítka FCI-IBGH 1

Průběh cviku je daný schématem FCI-IBGH 1 (jeden úsek normální chůze, otočka, normální chůze, běh, pomalá chůze, normální chůze, zastavení) a provedení se řídí popisem cviku „Ovladatelnost na vodítku“. Ovladatelnost bez vodítka se předvádí také při přechodech mezi jednotlivými cviky.

Ovladatelnost bez vodítka FCI-IBGH 2 a FCI-IBGH 3

Pes musí pozorně, radostně a soustředěně následovat svého psovoda ze základního výchozího postoje na jediný povel „k noze“ a měl by vždy zůstat na levém boku psovoda s lopatkou ve výšce kolen psovoda. Průběh cviku „Ovladatelnost bez vodítka“ je dán schématem FCI-IBGH 2 a FCI-IBGH 3. Psovod a pes musí předvést obrat vlevo. Během obratu vlevo může pes psovoda obejít zprava nebo zůstat ve výšce kolen psovoda. Poté musí tým předvést 10–15 kroků normální chůze, přejít na 10–15 kroků do klusu a následně přejít do 10–15 kroků pomalé chůze. Po pomalých krocích musí tým přejít do normálního tempa. Běžec a pomalé kroky se musí zřetelně lišit od normální chůze. Změna tempa se provádí bez mezikroků. Po druhém obratu o 180° musí být předvedeno zastavení. Pes si musí bez povelu přímo sednout. Poté musí psovod se psem u nohy projít podle schématu skupinou nejméně 4 pohybujících se osob. Ve skupině musí psovod se pse u nohy obejít jednu osobu zprava a jednu osobu zleva (např. ve tvaru osmičky) a alespoň jednou se u osoby ve skupině zastavit. Rozhodčí může požadovat opakování. Na pokyn rozhodčího psovod se psem u nohy opustí skupinu a zaujme konečný základní postoj, který je zároveň začátkem dalšího cviku. Pochvala psa po opuštění skupiny je povolena pouze v závěrečném základním postoji.

Ovladatelnost bez vodítka se předvádí také při přechodech mezi jednotlivými cviky.

Hodnocení:

Primární prvky: Korektní pozice psa, pozitivní projev psa (motivovaný, volný, soustředěný).

Sekundární prvky: Základního postoje

Chyby:

Předbíhání, odklon do stran, zaostávání, pomalé nebo váhavé ulehnutí, další slovní povely, pomoc psovoda, chyby v základním postoji, nepozornost, nedostatek nadšení/motivace, stejně jako deprese a nedostatek sebedůvěry psa či abnormální pobíhání psa vedou k odpovídající bodové srážce.

Odložení za pochodu vsedě: FCI-IBGH 1, FCI-IBGH 2 a FCI-IBGH 3

1. část: výchozí základní postoj, zahájení cviku, provedení „sedni“ 50 % bodového ohodnocení.

2. část: odchod od psa a příchod k psovodovi, závěrečný základní postoj 50 % bodového ohodnocení.

Po zahájení cviku a provedení minimálně 10 až maximálně 15 kroků v předepsaném pohybu u nohy musí pes na slovní povel okamžitě sednout rovně, aniž by psovod změnil chůzi nebo se ohlédl. Pes musí slovní povel přijmout bez stresu nebo bázlivého chování a zůstat klidný a s pozorností věnovanou psovodovi.

Psovod se vzdálí na 15 kroků a otočí se ke svému psovi. Na pokyn rozhodčího se psovod vrátí normální chůzí ke svému psovi a přejde přímo do základního postoje. Poté smí psovod svého psa krátce pochválit.

Speciální ustanovení pro FCI-IBGH 1 a FCI-IGP 1:

Po zahájení cviku se psovod může zastavit a dát povel „sedni“, než se od psa vzdálí.

Hodnocení:

Primární prvky: Přímé a rychlé provedení povelu „sedni“, způsob, jakým pes povel přijme.

Sekundární prvky: Základní postoj na začátku a na konci cviku, průběhu cviku a pozornost při odchodu psovoda. Pomalé usednutí, neklidné a nepozorné sezení bude vedle jiných chyb odpovídajícím způsobem penalizováno. Pokud pes stojí nebo leží, je cvik rovněž penalizován - 50 % z celkového počtu bodů.

Odložení vleže za pochodu s přivoláním

1. část: základní postoj, zahájení cviku, provedení odložení 50 % bodů.

2. část: příchod k psovodovi, předsednutí, závěrečný základní postoj 50 % bodů.

Na pokyn rozhodčího musí psovod předvést cvik „Odložení vleže s přivoláním“ vycházející ze základního postoje. Tento základní postoj může být závěrečnou základním postojem cviku „sedni“. Zahájení cviku: psovod se psem provede minimálně 10 a maximálně 15 kroků bez vodítka v běžném tempu. Na slovní povel „lehni“ musí pes okamžitě ulehnout, přímo a ve správném směru, aniž by psovod změnil svůj pohyb nebo se ohlédl. Psovod ujde minimálně 30 kroků a otočí se přímo ke psu. Pes musí zůstat klidný a pozorný vůči psovodovi. Na pokyn rozhodčího přivolá psovod psa jménem nebo povel „ke mně“. Pes musí okamžitě, s pozorností a ochotou přiběhnout k psovodovi a sednout si těsně a přímo před psovoda nebo musí jít přímo do konečného základního postoje. Po třech vteřinách a na povel psovoda musí pes přímo přejít do konečného základního postoje. Poté smí psovod psa krátce pochválit.

Speciální ustanovení FCI-IBGH 1 a FCI-IGP 1:

Po zahájení cviku se psovod může zastavit a dát povel „lehni“, než se od psa vzdálí (je třeba dodržet časový odsup).

Na konci cviku se pes připne na vodítko a odvede ke cviku „Dlouhodobé odložení“ nebo k odhlášení.

Hodnocení:

Primární prvky: Způsob, jakým pes přijme povel, rychlé provedení povelu „lehni“, příchod k psovodovi a předsednutí.

Sekundární prvky: Základní postoj na začátku a na konci cviku, průběh a pozornost při odchodu psovoda.

Chyby:

Pomalé ulehnutí, neklidné a nepozorné ležení, nedostatečně rozhodný příchod k psovodovi, pomoc psovoda, jako je např. rozkročený postoj, vedou kromě jiných chyb k odpovídající bodové srážce. Pokud pes sedí nebo stojí, je cvik penalizován dalšími 50 % z celkového počtu bodů za cvik. U psa, který nereaguje na druhý dodatečný slovní povel, se cvik hodnotí jako „nedostatečný“ (0 bodů). V takovém případě může být pes vyzvednut a může se pokračovat ve zbytku zkoušky.

Odložení vestoje FCI-IBGH 3

1. část: Počáteční základní postoj, zahájení cviku, provedení cviku „stůj“ 50 % bodového ohodnocení.

2. část: Příchod psovoda, závěrečný základní postoj 50 % bodového ohodnocení.

Po provedení 10 až 15 kroků v normálním tempu se na slovní povel psovoda „stůj“ musí pes okamžitě zastavit a stát rovně ve směru pohybu, aniž by psovod přerušil nebo změnil svoji normální chůzi. Psovod ujde dalších nejméně 15 kroků a poté se otočí čelem ke psovi. Na pokyn rozhodčího se psovod vrátí ke psovi, postaví se na pravou stranu psa a slovním povel „sedni“ nebo „**k noze**“ uvede psa do základního postoje.

Hodnocení:

Primární prvky: Provedení povelu „stůj“, způsob, jakým pes povel přijme.

Sekundární prvky: Základní postoj na začátku a na konci cviku, provedení a pozornost při odchodu psovoda.

Chyby:

Absence okamžitého zastavení, neklidné a nepozorné stání, pomoc psovoda vedou kromě jiných chyb k odpovídající

bodové srážce. Pokud si pes sedne nebo lehne, sráží se za cvik - 50 % z celkového počtu bodů.

Aport volný

Z rovné startovní čáry odhodí psovod aportovací činku do vzdálenosti asi 10 metrů. Na zemi je vyznačen čtverec o rozměrech 4 × 4 metry, která začíná ve vzdálenosti 8 metrů za startovní pozicí. Činka musí ležet uvnitř tohoto čtverce. Pokud leží mimo něj, položí ji do středu čtverce asistent (vedoucí zkoušky), který se vzdálí za stanoviště psovoda dříve, než může být vydán povel k aportu. Během hodu je povoleno ukročit, ale po opětovném zaujetí základního postoje musí být dodržena pauza v délce přibližně 3 vteřin. Slovní povel k aportu lze vydat pouze tehdy, když činka leží v klidu. Na slovní povel k aportu musí pes běžet přímo k čince, okamžitě ji zvednout a přinést přímo psovodovi. Pes musí vykazovat cílevědomé, motivované pohyby při běhu pro aport a zpět. Činka musí být odevzdána v předsednutí nebo alternativně v závěrečném postoji. Pokud pes odevzdává činku v předsednutí, nesmí narážet do psovoda. Během aportování a také během odevzdávání musí pes držet činku klidně, dokud mu ji psovod po přibližně 3vteřinové pauze nevezme slovním povel „pust“. Pes musí bez váhání odevzdat činku psovodovi. Po dalších cca 3 vteřinách a na slovní povel „k noze“ musí pes přejít do základního postoje (je-li to nutné). Činku drží psovod v připážené pravé ruce. Psovod umístí činku do stojanu, který je k tomuto účelu určen. Při tom se pes drží u nohy, jak je popsáno u cviku „ovladatelnost bez vodítka“.

Hodnocení:

Primární prvky: Provedení aportu, rovnoměrně motivovaný běh pro aport a zpět k psovodovi, těsné předsednutí nebo alternativně správný závěrečný základní postoj u psovoda, jistým volným uvolněným pohybem, ochotné přinesení činky.

Sekundární prvky: Provedení základního postoje na začátku a na konci cviku. Nemotivované a neusměrněné jednání psa při cestě k aportu a zpět, chyby při zvedání, upuštění aportu, hraní si s činkou nebo její okusování, rozkročená poloha psovoda, chyby ve vedení a v základních postojích (např. neklidné chování) vedou k bodové srážce za cvik stejně jako případná pomoc psovoda.

Aport šplhem přes šikmou stěnu

Psovod zaujme se psem základní postoj nejméně 4 metry před stěnou. Z přímého základního postoje přehodí psovod vlastní činku přes 140 cm vysokou šikmou stěnu. Během hodu je povoleno ukročit, ale po opětovném zaujetí základního postoje musí být dodržena pauza v délce přibližně 3 vteřin. Pes musí volně a klidně sedět vedle psovoda. Při hodu činkou jsou pes a psovod v základním postoji. Na zemi se vyznačí čtverec o rozměrech 2 × 4 metry, který začíná ve vzdálenosti 6 metrů za šikmou stěnou. Činka musí ležet uvnitř tohoto čtverce. Pokud leží mimo něj, položí ji asistent (vedoucí zkoušky) do středu čtverce. Asistent se přesune do zadní části stanoviště psovoda dříve, než může být vydán slovní povel k aportování. Na povel „hop“ překoná pes překážku; během překonávání překážky vydá psovod povel pro aport. Pes má běžet přímo k čince, okamžitě ji zvednout, překonat zpět překážku a přinést činku přímo k psovodovi. Pes musí celý cvik provádět s motivací a bez problému překonávat překážku. Činku může odevzdat v předsednutí nebo alternativně v závěrečném základním postoji. Pokud pes odevzdává aport v předsednutí, nesmí narážet do psovoda. Během aportování a při odevzdávání musí pes držet činku klidně, dokud mu ji po pauze cca 3 vteřiny psovod slovním povel „pust“ neodebere. Pes musí bez váhání odevzdat činku psovodovi. Po další pauze trvající přibližně 3 vteřiny se pes slovním povel „k noze“ uvede do základního postoje. Psovod drží činku v připážené pravé ruce. Psovod se psem u nohy umístí činku do stojanu, který je k tomuto účelu určen.

Hodnocení:

Primární prvky: Silné a rázné skoky při šplhu, provedení aportu, rovnoměrně motivovaný běh k čince a zpět k psovodovi, těsné předsednutí nebo alternativně správný závěrečný základní postoj u psovoda s jistým volným pohybem, ochotné přinesení činky.

Sekundární prvky: Provedení základního postoje na začátku a na konci cviku. Nemotivované, neurčité jednání psa, chyby při zvedání či pouštění činky, hraní si s činkou nebo její okusování, rozkročený postoj psovoda, chyby ve vedení a v základních postojích (např. neklidné chování), pomoc psovoda vedou k odpovídající bodové srážce. Pro získání dílčího hodnocení musí pes přinést aport a alespoň jednou překonat překážku. Musí být předveden skok šplhem. Za nepředvedený skok šplhem se kromě ostatních chyb uděluje povinná srážka minus 5 bodů.

Vysílání vpřed s odložením vleže

1. část: Počáteční základní postoj, zahájení cviku, vyběhnutí a běh psa vpřed. 50 % bodů.

2. část: Zaujetí polohy „lehni“, závěrečný základní postoj. 50 % bodů.

Pokud se pes nenechá psovodem vyslat alespoň na polovinu požadované vzdálenosti nebo pokud se také nenechá zastavit na 3 povel, je cvik hodnocen „nedostatečně“ 0 body.

Na jediný slovní povel k vyslání psa vpřed a současně jedině zvednutí paže vyšle psovod psa vpřed a na pokyn rozhodčího psa zastaví. Po slovním povelu musí pes cíleně, v přímém směru a rychlém tempu uběhnout nejméně 30 kroků naznačeným směrem. Na pokyn rozhodčího dá psovod slovní povel „lehni“, načež musí pes okamžitě lehnout.

Psovod může ponechat zvednutou paži ve směru vyslání psa, dokud si pes nelehne. Na pokyn rozhodčího jde psovod ke psu a postaví se po jeho pravé straně. Po cca 3 vteřinách a na slovní povel „sedni“ si musí pes rychle a rovně sednout do základního postoje. Na konci cviku je pes připnut na vodítko pouze na úrovni FCI-IBGH 2 a odveden ke cviku „Dlouhodobé odložení“ nebo k odhlášení.

Hodnocení:

Primární prvky: Přímý, rovný a rychlý běh vpřed a přímé provedení povelu „lehni“.

Sekundární prvky: Chyby v zahájení cviku a v základních postojích, chyby v provedení, nejistý běh vpřed, váhavé ulehnutí, neklidné ležení, stejně i chyby v základních postojích vedou k dalším bodovým srážkám.

Bodové srážky:

Pes se zastaví na první slovní povel, ale nelehne si. Ulehá na dodatečný slovní povel: -1,5 bodu

Pes zastaví na první slovní povel, ulehá na druhý dodatečný slovní povel: -2,5 bodu

Pes zastaví na první slovní povel, ale na druhý dodatečný slovní povel si nelehne: -3,5 bodu

Pes zastaví až na první dodatečný slovní povel. Lehne si: -2,5 bodu

Pes zastaví až na druhý dodatečný slovní povel. Lehne si: -3,5 bodu

Pes nezastaví ani na druhý dodatečný slovní povel: 0 bodů

Pes zaujal pozici hned na první slovní povel „lehni“, ale vstane poté, co rozhodčí dá psovodovi pokyn ke vyzvednutí psa, nechá se zastavit slovním povelom do poloviny vzdálenosti k psovodovi: bodové hodnocení do -5 bodů.

Chyby v provedení, nejistý běh, váhavé ulehnutí, neklidné ležení, stejně jako chyby v základních postojích vedou k dalším bodovým srážkám.

Dlouhodobé odložení

Během předvádění druhého psa se provede cvik „Dlouhodobé odložení“. Psovod odloží psa na slovní povel „lehni“ do základního postoje na místě určeném rozhodčím. Pes si musí v klidu lehnout bez zásahu psovoda, zatímco druhý pes pracuje. Poté musí psovod na povel rozhodčího zaujmout následující polohu v závislosti na stupni zkoušky:

V FCI-IBGH 1 je psovod od psa vzdálen nejméně 10 metrů bočně.

V FCI-IBGH 2 je psovod od psa vzdálen nejméně 20 metrů na dohled (ale otočen zády ke psovi).

V FCI-IBGH 3 je psovod od psa vzdálen nejméně 30 metrů mimo dohled.

Hodnocení:

Primární prvky: Bezpečné ležení na stejném místě, klidné chování.

Sekundární prvky: Chyby v základních postojích, neklidné chování, pomoc psovoda, příliš brzké vstávání, nebo usedání, opuštění místa, kde je pes odložen, povedou k příslušným bodovým srážkám.

Při opuštění místa odložení na více než tři metry platí následující pravidla pro získání částečného skóre 50 % minus další chyby:

FCI-IBGH 1: Částečné hodnocení je možné, pokud psovod dokončil druhý cvik.

FCI-IBGH 2: Částečné hodnocení je možné, pokud psovod dokončil třetí cvik.

FCI-IBGH 3: Částečné hodnocení je možné, pokud pes ve vedení dokončil třetí cvik

Pokud jde pes naproti psovodovi, který se jej chystá vyzvednout, odečtou se až 3 body.

Mezinárodní všestranné zkoušky pracovních psů (FCI-IGP 1–3)

Zkoušky pro pracovní psy mají 3 stupně obtížnosti. V každé úrovni musí pes dosáhnout alespoň uspokojivého výsledku ve 3 oddílech (A – stopa, B – poslušnost, C – obrana).

Oddíl A – Stopa

Všeobecná ustanovení

	FCI-IGP 1	FCI-IGP 2	FCI-IGP 3
Délka vodítka	5 metrů	10 metrů	10 metrů
Stopa	Vlastní stopa	Cizí stopa	Cizí stopa
Délka	Min. 300 kroků	Min. 400 kroků	Min. 600 kroků
Úseky	3	3	5
Lomy	2× přibližně 90°	2× přibližně 90°	4× přibližně 90°
Vzdálenost mezi lomy	Min. 50 kroků	Min. 50 kroků	Min. 50 kroků
Předměty	3 vlastní předměty 3× 7 bodů	3 cizí předměty 3× 7 bodů	3 cizí předměty 3× 7 bodů
Velikost předmětů	10 × 2–3 × 0,5–1 cm	10 × 2–3 × 0,5–1 cm	10 × 2–3 × 0,5–1 cm
Umístění předmětů	První na prvním úseku, druhý na druhém úseku, poslední na konci Všechny na příkaz rozhodčího	První na prvním úseku, druhý na druhém úseku, poslední na konci Všechny na příkaz rozhodčího	První na prvním nebo druhém úseku alespoň po 100 krocích, druhý na příkaz rozhodčího a třetí na konci.
Minimální stáří stopy	20 minut	30 minut	60 minut
Maximální doba práce	15 minut	15 minut	20 minut

Terén pro stopování

Ke stopování lze využít jakýkoliv přírodní terén, jako jsou louky, pole a lesní porosty. U zkoušek všech úrovní je také možné měnit terén, křížit cesty a přizpůsobit stopu terénu.

Kladení stop

Pouze u zkoušky FCI-IGP 1 klade stopu psovd. Na všech ostatních úrovních zkoušky FCI-IGP musí stopu klást cizí kladeč.

Při zkouškách FCI-IGP 2 a FCI-IGP 3 a soutěžích FCI-IGP 3 se doporučuje, aby certifikovaný kladeč určil průběh stopy v závislosti na stávajícím terénu a vyhotovil pro rozhodčího náskres stopy. Tento náskres obsahuje terénní prvky (např. stromy, sloupy elektrického vedení, chatky atd.), počet kroků pro každý úsek a rozmístění předmětů. Rozhodčí/koordinátor stopy dohlíží na pokládání stop a dává pokyny kladečům. Stopy musí být kladeny různě; lomy a předměty nesmí být u každé stopy na stejném místě nebo ve stejné vzdálenosti. Začátek stopy (nášlap) musí být označen startovní cedulkou nebo startovním praporkem, který se zapíchne do země vlevo od nášlapu.

Kladeč se krátce zdrží na začátku stopy a poté jde přirozenou chůzí normálním tempem v určeném směru. Stopa i lomy se kladou normální souvislou chůzí (bez otevřených lomů; viz náskres na straně 67). Kladeč nesmí pomáhat nepřirozenou chůzí nebo narušováním podkladu. Předměty se nesmějí pokládat do vzdálenosti 20 kroků před lomem nebo po lomu a musí být položeny do stopy. Předměty se musí do stopy umístit při chůzi. Po položení posledního předmětu musí kladeč pokračovat nejméně 10 kroků směrem vpřed.

Na všech úrovních zkoušek, kde stopu nepokládá psovod, nesmí psovod ani pes sledovat kladení stopy.

Pořadí účastníků při stopování se určuje losem po položení stop a za přítomnosti rozhodčího nebo jím pověřené osoby.

Speciální ustanovení

Pouze při zkoušce FCI-IFH 3 může psovod požádat rozhodčího o krátké přerušení práce na stopě, pokud má pocit, že on nebo pes potřebují krátkou přestávku kvůli fyzické kondici a/nebo povětrnostním podmínkám (např. vysoké teplotě). Tato přestávka se započítává do času, který je pro stopu k dispozici. Psovod může během přestávky nebo při označení předmětu očistit psův hlavu, oči a nos a dát mu napít vody. Za tímto účelem může mít psovod u sebe vodu, mokrý hadřík nebo mokrou houbu. Vodu, hadřík nebo houbu musí rozhodčímu ukázat před zahájením práce na stopě. Žádné jiné motivační pomůcky nejsou povoleny.

Předměty

Předměty nesmí být umístěny do 20 kroků před nebo za lomem a musí být umístěny ve stopě. Předmět musí být položen do stopy při chůzi. Předměty se nesmí výrazně barevně lišit od terénu. Předměty musí být umístěny mezi šlépějemi nebo případně, pokud to vyžadují terénní podmínky, do šlépějí.

Před kladením stopy musí psovod (FCI-IGP 1) nebo kladeč (FCI-IGP 2, FCI-IGP 3) ukázat předměty rozhodčímu nebo koordinátorovi stopy. Použít lze pouze předměty, které měl psovod/kladeč alespoň 30 minut v kapse.

V rámci jedné stopy musí být předměty vyrobeny z různých materiálů (např. kůže, textil, dřevo). Při mistrovstvích FCI-IGP musí být předměty očíslovány. Tato čísla musí odpovídat číslu stopy a takto předměty musí být předměty umístěny za sebou.

Pokud jeden předmět nebude označen a nebude znovu nalezen kladečem, nedojde k bodové srážce. Pokud pes neoznačí více předmětů a tyto předměty nejsou znovu nalezeny, bude týmu nabídnuta nová stopa. Pokud psovod tuto novou stopu odmítne, budou všechny neoznačené předměty vyhodnoceny jako nenalezené. Toto pravidlo se nevztahuje na FCI-IGP 1, kde je psovod i kladečem. V těchto případech, kdy pes předmět neoznačí, nebudou za tyto předměty uděleny žádné body.

Označování předmětů

Pes může označit předmět vsedě, vleže a vestoje; způsoby lze v jedné stopě střídát. Označení předmětu může být provedeno také tak, že pes předmět zvedne. Po zvednutí předmětu může pes zůstat stát, sedět nebo předmět přinést psovodovi. Zvednutí předmětu a položení je chybné, stejně jako postupování s předmětem vpřed. Pokud pes předmět aportuje, musí psovod upustit/odložit vodítko a musí zůstat na konci vodítka od okamžiku aportu až do okamžiku odevzdání předmětu. Pes musí aportovat předmět přímým způsobem, a když předkládá předmět, může si sednout nebo zůstat stát před psovodem. Psovod předmět odebere (povelením „pust“ a znovu zahájí stopování z tohoto místa, přičemž stojí před svým psem / těsně za ním nebo vedle něj.

Pes musí předměty označit bez pomoci psovoda okamžitým a přesvědčivým způsobem bez stresových nebo vyhubavých signálů. Jakmile pes označí předmět ve finální pozici (ve stoje, vsedě, vleže), psovod upustí nebo odloží stopovací vodítko, jde přímo ke psu, zvedne nebo odebere předmět a ukáže jej rozhodčímu. To lze provést buď po levé, nebo po pravé straně psa. To vše může psovod provést bez souhlasu rozhodčího. Označení předmětu musí být prováděno přímo a ve směru stopy. Mírně křivé (+/- 30 stupňů) ulehnutí, sezení nebo stání u předmětu není chybné. Při setrvání v pozici není chybou, pokud se pes ohlíží směrem k psovodovi. Aby se jednalo o vynikající označení, musí předmět ležet přímo před předními tlapami nebo mezi nimi. Není nutné, aby se pes na předmět upřeně díval.

Pes musí zůstat v klidu a bez jakýchkoliv stresových nebo vyhubavých signálů v pozici, v jakém se nachází, až do opětovného uvedení na stopu. Předměty, které jsou nalezeny s výraznou pomocí psovoda, budou považovány za nenalezené. Po ukázání předmětu rozhodčímu se provede opětovný start se slovním povel pro stopování. Opětovný start po označení předmětu musí být proveden v blízkosti psa (vzpřímeně vedle psa nebo těsně za ním) bez souhlasu rozhodčího.

Nákres vyhodnocení předmětů

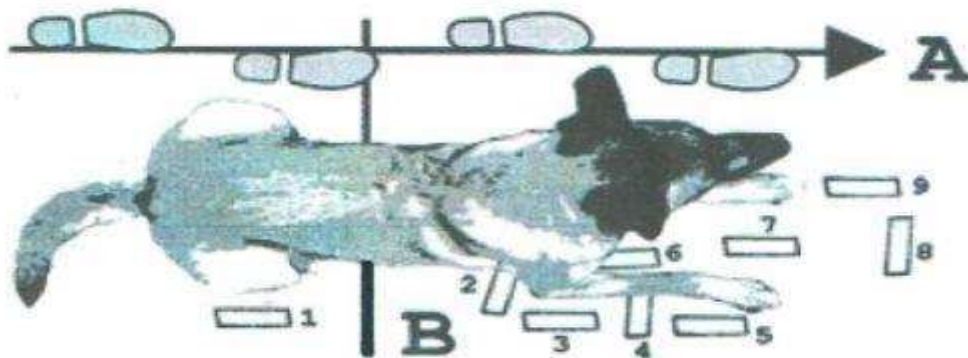
A = Směr stopy

B = Druhá polovina těla psa

Vzdálenost mezi tlapami a předměty č. 8 a č. 9 je maximálně 20 cm.

Níže uvedený náčrt slouží k hrubé orientaci. Při posuzování je třeba vzít v úvahu následující faktory:

- Větrné podmínky
- Velikost psa
- Poloha pro označení (v sedě, v leže nebo ve stoje)

Přidělování bodů za předměty

Nedostatečně = N, Uspokojivě = U, Dobře = D, Velmi dobře = VD, Výborně = V

	Max. počet bodů	č. 1 N	č. 2 U	č. 3 D	č. 4 D	č. 5 VD	č. 6 VD	č. 7 V	č. 8 V/VD	č. 9 V/VD
FCI-IGP 1	7 bodů	4	5	5,5	5,5	6,5	6,5	7	6,5	6,5
FCI-IGP 2	7 bodů	4	5	5,5	5,5	6,5	6,5	7	6,5	6,5
FCI-IGP 3	7 bodů	4	5	5,5	5,5	6,5	6,5	7	6,5	6,5

Stopovací vodítko

Délka stopovacího vodítka je 5 metrů pro FCI-IGP 1 a 10 metrů pro FCI-IGP 2 a FCI-IGP 3. Kontrola délky vodítka, obojku a stopovacího postroje s horním nebo dolním vedením (pokud je použit) rozhodčím nebo pověřenou osobou musí proběhnout před zahájením stopovací práce (nejpozději při nahlášení rozhodčímu).

Navíjecí vodítka nejsou povolena. Stopovací vodítko může být vedeno přes hřbet, po boku psa nebo mezi předními a/nebo zadními nohama. Vodítko může být připevněno buď přímo k volně přiléhajícímu obojku, nebo k upevňovacímu kroužku postroje (hrudního nebo bederního postroje bez přídatných popruhů). Při použití postroje je třeba dbát na to, aby zadní popruh nepřesahoval poslední žebro psa.

Stopovací vodítko se může během stopování občas prověsit, ale požadovaná vzdálenost mezi psovodem a psem se nesmí výrazně zkrátit. Občasný kontakt vodítka se zemí není chybou. Psovod musí psa následovat, a přitom držet konec vodítka. Není důležité, jakým způsobem vodítko drží – jednou rukou, oběma rukama, zda si vodítko přehodí do druhé ruky, v jaké výšce vodítko drží apod., pokud to psovi nebrání v práci. Nesmí docházet k pomoci psovoda tím, jak je vodítko drženo, nebo změnou napnutí vodítka.

U malých psů může být předepsaný normální volný obojek nahrazen jiným vhodným obojkem.

Stopování bez vodítka: Při práci na stopě bez vodítka musí být mezi psovodem a psem dodržena vzdálenost nejméně 5 metrů (FCI-IGP 1) nebo 10 metrů (pro všechny ostatní úrovně).

Přihlašování / Odhlašování:

Po pokynu k zahájení stopy se psovod hlásí rozhodčímu se psem v základním postoji a připraveným ke stopování. Psovod uvede, zda jeho pes bude předměty zvedat, aportovat, nebo označovat. Během hlášení může být pes na krátkém vodítku. Po hlášení může být pes veden na krátkém vodítku až do vzdálenosti cca 2 m od začátku stopy. Před stopou a během celé stopy je třeba se vyvarovat jakéhokoliv nátlaku. Na pokyn rozhodčího je pes klidně přiveden na začátek stopy (slovní povel k následování je povolen) a na slovní povel začne hledat nášlap. Pes může před začátkem stopy (ve vzdálenosti cca 2 m) krátce sedět nebo stát, případně si lehnout, aby psovod mohl umístit stopovací vodítko do požadované polohy (vodítko mezi přední a/nebo zadní nohy). Pes musí být uveden v blízkosti startovního praporku, přičemž psovod je vedle psa nebo těsně za ním.

Po ukončení stopy při odhlášení musí psovod ukázat nalezené předměty rozhodčímu. Hra nebo krmení po označení posledního předmětu, před odhlášením a obdržení výsledku, není povoleno. Odhlášení musí probíhat v základním postoji. Poté může psovod psovi nasadit krátké vodítko.

Práce na stopě

Pes musí dostat slovní povel ke stopování u startovního praporku. Psovod má k dispozici maximálně 3 povely ke startu svého psa. Pokud pes ani po 3 povelích stopu nezahájí, musí být stopování ukončeno a výsledkem je 0 bodů. Druhý a třetí pokus vede k odečtení bodů z hodnocení prvního úseku. Za každý povel navíc se povinně odečítá -1,5 bodu.

Pes musí stopu začít s nízkým nosem a poté celou stopu pracovat s nízkým nosem, sebevědomě, s vysokým nasazením, důsledně a rovnoměrně. Je důležité, aby po celou stopu bylo zřejmé, že pes je tím, kdo vede a rozhoduje. Rychlost hledání není chybou, pokud pes stopuje přesvědčivě a intenzivně.

Při startu (i při opětovném startu po nalezení předmětů) musí psovod stát vzpřímeně vedle psa nebo těsně za ním a se slovním povelům psa pobídnout ke stopování. Psovod musí zůstat v klidu, dokud se neodvine celé vodítko. Způsob, jakým psovod vodítko prodlužuje (uvolňuje), není důležitý, pokud nemá vliv na práci psa. Během stopování smí psovod používat rukavice. Vodítko může být do určité míry povoleno. Doba přípravy psa a zahájení stopy není časově omezena, nicméně rozhodčí musí věnovat pozornost chování psa na začátku prvního úseku, aby zjistil, jak intenzivně se pes věnuje stopě a přebírá pach. Pokud se pes zaplete do stopovacího vodítka, může psovod požádat rozhodčího o povolení psa rozmotat. Po povolení rozhodčího psovod psa zastaví slovním povel a jde od konce vodítka ke psu. Po rozpletení se psovod vrátí na konec vodítka a slovním povel „stopa“ psa znovu uvede do pohybu; za to se neodečítají žádné body. Poté, co psovod ukáže rozhodčímu poslední předmět nalezený psem, dá rozhodčí znamení k ukončení práce. Tímto okamžikem posuzování končí. Poté může následovat krátká pochvala a je povoleno uvolnění psa (bez hraní). Následně je psovod povinen rozhodčímu ohlásit ukončení práce se psem v základním postoji. Při sledování psa musí rozhodčí volit vzdálenost od psa tak, aby psovi nebránil v hledání (cca 10 m od psa).

Ukončení stopy na všech úrovních: Po označení posledního předmětu nemusí být pes před odchodem k rozhodčímu k odhlášení uveden do základního postoje. Psovod se psem na vodítku nemusí předvádět „ovladatelnost na vodítku“, ale může si zvolit způsob, jakým se půjde přímo k rozhodčímu odhlásit. Odhlášení musí být provedeno se psem na vodítku a v základním postoji.

Lomy

Pes musí lomy vypracovávat sebevědomě a přesvědčivě. Kroužení na lomu je chybné a vede k bodové srážce. Kontrola hlavou bez opuštění stopy je povolena bez srážky bodů. Za lomem musí pes pokračovat s požadovanou vysokou intenzitou, nízkým nosem a stejnou rychlostí. V prostoru lomu musí psovod udržovat předepsanou vzdálenost od psa. Psovod však nesmí opustit trať stopy, dokud pes lom s jistotou nevypracuje.

Pochvala/Povzbuzení

Pouze u zkoušek FCI-IGP 1 je přípustná občasná krátká (jednoslovná) pochvala/povzbuzení na stopě, ale pouze tehdy, když psovod následuje psa v přímém směru, a nikoliv v prostoru lomů, nebo když pes opravuje chybu nebo projevuje nejistotu, a nikoliv před označením předmětu. Kromě toho je na všech úrovních povolena krátká pochvala u předmětu. To lze provést buď před zvednutím a ukázáním předmětu rozhodčímu, nebo po něm, nikoli však současně v obou případech. Psovod také nesmí chválit psa při zvedání stopovacího vodítka pro opětovný start.

Ukončení/Diskvalifikace

Pokud pes opustí stopu a je psovodem zadržen, musí rozhodčí dát psovodovi pokyn, aby psa následoval. Není-li pokyn rozhodčího splněn, musí být stopa ukončena. Pokud není konec stopy dosažen v maximálním čase stanoveném pro jednotlivé úrovně, rozhodčí stopu ukončí. Hodnotí se výkon předvedený do ukončení. Pokud pes stopu přeruší (zůstane na stejném místě bez práce, zvedne hlavu, vrátí se k psovodovi apod.), může být stopa ukončena, i když je pes stále na stopě a čas, který má k dispozici, ještě neuplynul. Pokud se v průběhu stopy objeví divoká zvěř a pes se řídí svým loveckým instinktem, může se psovod pokusit zabránit psovi v pronásledování zvěře tím, že dá psovi slovní povel k zalehnutí. **Na pokyn rozhodčího smí psa přivolat k sobě a po dalším povelu bude ve stopařské práci pokračovat.** Pokud pes nepokračuje ve stopování, je diskvalifikován s hodnocením: Diskvalifikace za „neposlušnost“.

Ukončení:

V případě ukončení se přiznají všechny dosud udělené body, jakož i body za dosud ukončené oddíly. Body dosažené do okamžiku ukončení se zapíší do výkonnostní knížky. Pokud je pes ukončen v oddíle C, ohodnotí se oddíl C 0 body, body dosažené v oddílech A a B se ponechají.

Důvody pro ukončení na všech úrovních zkoušky

Pes je 3x neúspěšně vypuštěn na stopu u nášlapu nebo po označení předmětu.

Pes opustí stopu o více než jednu délku vodítka nebo psovod nerespektuje pokyn rozhodčího, aby psa následoval.

Pes není na konci stopy v daném čase.

Psovod neuposlechne pokyn rozhodčího, aby následoval psa. Pes pronásleduje zvěř a nepokračuje ve stopování.

Diskvalifikace:

Všechny body udělené do okamžiku diskvalifikace (DQ), včetně bodů z jiných oddílů, se mažou. Do výkonnostní knížky nebudou zapsány žádné body ani výsledky. Po diskvalifikaci se tým nesmí zúčastnit žádného dalšího oddílu. Důvod diskvalifikace musí rozhodčí zapsat do výkonnostní knížky.

Důvody pro diskvalifikaci	Zápis do dokumentace
Pes neodevzdá nalezený předmět. Při stopování na volno se pes vzdálí ze stopy na více než 10 metrů a nevrátí se na ni ani na 3. zvukový povel.	Diskvalifikace pro neovladatelnost
Pes není při kontrole povahy neutrální.	Diskvalifikace z důvodu povahy
Nesportovní chování psovoda (např. nošení motivačních předmětů a/nebo jídla). Jednání psovoda je v rozporu s řádem FCI-IGP, zákony na ochranu zvířat nebo dobrými mravy s podezřením na pokus o podvod prostřednictvím používání zakázaných výcvikových pomůcek.	Diskvalifikace pro nesportovní chování

Hodnocení výkonu ve stopě

Je třeba rozlišovat mezi primárními a sekundárními prvky. Primárním prvkům je třeba přikládat větší váhu, aby bylo možné odpovídajícím způsobem vyhodnotit podstatné prvky práce ve stopě.

Primární prvky:

Intenzita, sebedůvěra, soustředění, přesvědčivost, koncentrace, přímé a přesvědčivé označování předmětů.

Sekundární prvky:

Vzdálenost mezi psovodem a psem, rychlost zalehnutí při označení předmětu.

Posuzování

- Hodnocení každého úseku závisí na délce, terénu a povětrnostních podmínkách a vychází z úrovně, na které pes stopuje. Rozhodčí a všechny doprovázející osoby se nesmí nacházet v prostoru, kde má stopařský tým právo stopovat (okruh 10 metrů kolem stopařského týmu a vzdálenost 10 metrů k další stopě).
- Po označení předmětu může psovod přistoupit ke psu bez svolení rozhodčího. Rozhodčí může společně s

psovodem přistoupit ke psu, aby se podíval na polohu indikovaného předmětu. Přiblížení rozhodčího musí být provedeno bez vyrušování psa. Po kontrole indikovaného předmětu a před opětovným uvedením psa se rozhodčí musí vrátit do předepsané vzdálenosti.

- Po celou dobu stopování nesmí být pes rušen ani kladečem, ani rozhodčím. Rozhodčí se při hodnocení musí dívat nejen na psa a psovoda, ale musí vzít v úvahu také terén, počasí, případné rušivé vlivy a čas stání stopy. Rozhodčí musí při hodnocení vycházet ze souhrnu všech ovlivňujících proměnných. Hodnocení se provádí s ohledem na následující kritéria:

Stopování:

- Motivované chování psa s nízkým nosem, konstantní intenzitou a stálou rychlostí před a za lomy, stejně jako před a po označení předmětů.
- Úroveň výcviku psa (hektický přístup, stresové chování, vyhýbavé chování jsou nežádoucí)
- Spolupráce mezi psovodem a psem
- Potíže s vypracováním stopy:
- Podmínky ve stopě jako jsou: vegetace, půda, terénní změny, hnůj.
- Větrné podmínky
- Divoká zvěř
- Počasí: vítr, horko, chlad, déšť, sníh
- Změny počasí

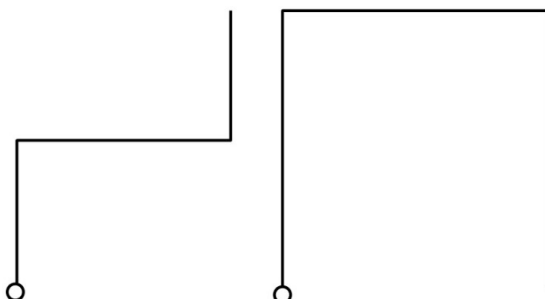
Rozhodčí musí posoudit touhu, sebedůvěru, pracovní temperament, jistotu nebo nejistotu, stres nebo vyhýbavé chování psa při práci. Pokud se pes hned na začátku okamžitě pustí do stopování, sleduje pachovou stopu s nízkým nosem a výborně provede první úsek, rozhodčí ve svém hodnocení nezmíní, že pes měl věnovat více času na identifikaci a sumování pachu stopy.

Bodové srážky pro všechny úrovně zkoušek FCI-IGP 1–3:

- Pokud psovod vydá povel ke stopování předčasně před místem uvedení, následuje srážka -1 bod. V tomto případě je pes uveden na stopu bez povelu v místě uvedení. Pokud pes začne stopovat před startovní cedulkou náslapu bez povelu psovoda, není to chybou.
- Pokud pes začne hledat bez povelu ještě před startovní cedulkou náslapu, nedochází k bodové srážce, pokud se zastaví u cedulky a začne stopovat až na povel psovoda ke stopování.
- Pokud pes přeruší stopování, falešně značí předmět a psovod k němu nejde, ale dá dodatečný povel ke stopování z konce stopovacího vodítka, následuje srážka -2 body ve všech úrovních zkoušky FCI-IGP.
- Pokud pes přeruší stopování, falešně značí předmět a psovod k němu přistoupí a vydá dodatečný povel ke stopování, následuje srážka -4 body ve všech úrovních zkoušky FCI-IGP.
- Psovod nesmí pomáhat psovi na začátku stopy nebo při novém uvedení ukazováním směru stopy. Bodová srážka za tuto pomoc je -2 body.
- Při nedůsledné práci, vyprazdňování se, kroužení na lomech, stálém povzbuzování, pomoci vodítkem nebo slovním povzbuzování v průběhu stopování nebo na předmětech následují bodové srážky.
- Vyprazdňování se = -8 bodů

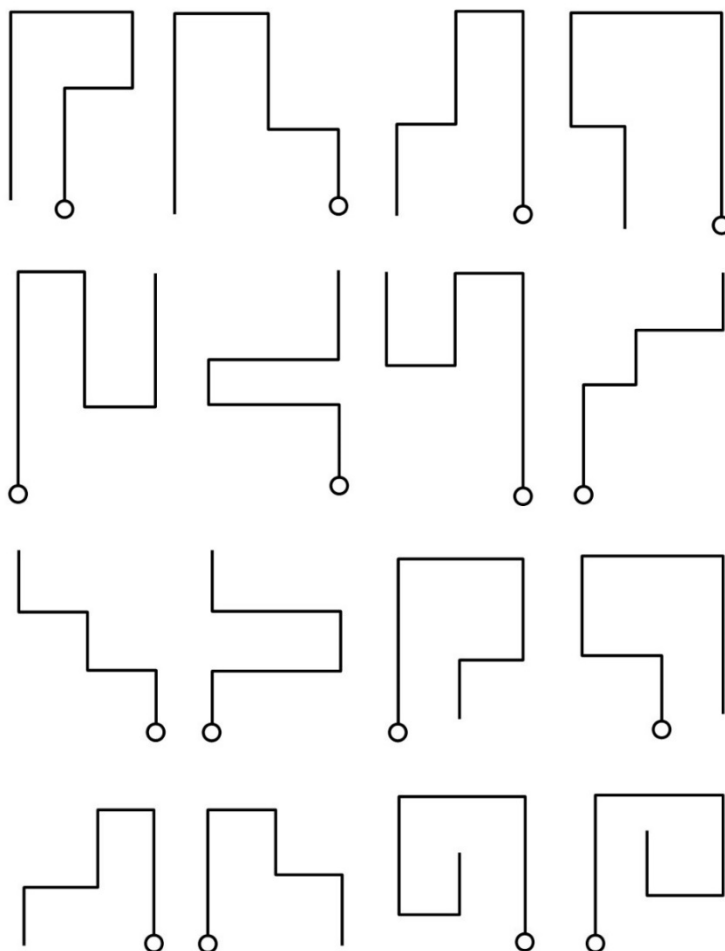
Formáty stop pro FCI-IGP 1 a FCI-IGP 2

Následující příklady tvarů stop lze použít také zrcadlově.

Formáty stop pro FCI-IGP 3

Následující příklady tvarů stop lze položit také zrcadlově.

Kladení lomů

Lom doprava

Lom doleva

Kladení předmětů

Pokud je vegetace příliš vysoká, mohou být předměty umístěny rovněž do šlápějí.

Oddíl B – Poslušnost

Cvik	FCI-IGP 1	FCI-IGP 2	FCI-IGP 3
Ovladatelnost bez vodítka	15 bodů	15 bodů	15 bodů
Odložení vsedě za pochodu	10 bodů	10 bodů	10 bodů
Odložení vleže s přivoláním	10 bodů z normální chůze	10 bodů z normální chůze	10 bodů za poklusu
Odložení vestoje		10 bodů z normální chůze s vyzvednutím psa	10 bodů za poklusu s přivoláním
Aport volný	15 bodů	10 bodů	10 bodů
Aport skokem přes 1 m vysokou překážku	15 bodů Dva skoky bez aportu	15 bodů Skok zpět s aportem	15 bodů Skok zpět s aportem
Aport šplhem přes šikmou stěnu	15 bodů Jeden šplh bez aportu Výška 160 cm	10 bodů Jeden šplh bez aportu Výška 160 cm	10 bodů Šplh zpět s aportem Výška 160 cm
Vyslání vpřed s odložením	10 bodů	10 bodů	10 bodů
Dlouhodobé odložení	10 bodů	10 bodů	10 bodů
Celkem	100 bodů	100 bodů	100 bodů

Obecné vysvětlivky

Slovní povel (sp)

Reakce psa na slovní povel: Pes by měl cvik na slovní povel psovoda provádět radostně a s jistotou. Chování, při kterém se pes bojí nebo je ve stresu, vede k odečtení bodů za cvik.

Dodatečný povel

První dodatečný slovní povel je mínus 1,5 bodu.

Druhý dodatečný slovní povel je mínus 2,5 bodu.

Pokud pes neprovede cvik po druhém dodatečném slovním povelu, je cvik ohodnocen 0 body.

Pokud pes výkonná cvik bez slovního povelu, hodnotí se dílčí část cviku známkou „nedostatečný“.

Pokud pes provede cvik nesprávně (např. při cviku „sedni“ si lehne/stoupne, při cviku „lehni“ si sedne/stojí atd.), je cvik hodnocen - 50%.

Pokud pes vykoná cvik bez slovního povelu, cvik se hodnotí minus 2 body. U aportu to může být až minus 2 body.

Hlášení

Na začátku cvičení poslušnosti se psovod se svým psem představí rozhodčímu v základním postoji a sdělí mu své jméno, jméno psa, úroveň zkoušky a oddíl, který předvádí. Hlášení se provádí se psem na vodítku pro stupeň FCI-IGP 1 a bez vodítka pro stupně FCI-IGP 2 a FCI-IGP 3.

Zahájení a ukončení cviku

Předváděný pes musí zaujmout výchozí základní postoj v okamžiku, kdy pes, který provádí cvik „dlouhodobé odložení“, rovněž zaujme výchozí základní postoj. Posuzování začíná vždy, když oba předvádění psi zaujmou výchozí postoj pro svůj cvik.

Pokyn k zahájení cviku dává rozhodčí. Vše ostatní, jako jsou obraty, zastávky, změny tempa atd. se provádí bez pokynu. Uvedené časové intervaly cca 3 vteřiny je třeba dodržovat při změně z předsednutí do závěrečného základního postoje, při držení a odevzdání činky před povelu „pust“, při pochvale psa a při zahájení nového cviku. Pokud psovod na nějaký cvik zapomene, rozhodčí ho požádá, aby chybějící cvik předvedl. Žádné body nebudou odečteny. Vynechání dílčích částí cviků má za následek bodovou ztrátu.

Provedení základního postoje

Výchozí základní postoj je sed psa u levého boku psovoda. Každý cvik začíná a končí základním postojem. Úvodní základní postoj lze před každým cvikem z pohybu vpřed zaujmout pouze jednou. V základním postoji musí pes sedět rovně, pozorně k psovodovi, s lopatkami ve výšce kolen vlevo od psovoda. V základním postoji nesmí psovod stát s rozkročenými nohama a obě ruce musí mít volně podél těla. Základního postoje lze dosáhnout tak, že pes obejde psovoda zezadu, případně jde přímo na levou stranu psovoda. Pokud psovod potřebuje k základnímu postoji další povel, odečte se za dílčí cvik minus 1,5 bodu. Pokud potřebuje druhý dodatečný povel, odečte se za dílčí cvik minus 2,5 bodu. Pokud pes ani po druhém dodatečném slovním povelu nezaujme základní postoj, hodnotí se celý cvik jako „nedostatečný“.

Průběh cviku

Ze základního postoje se vychází k provedení cviků „Odložení vsedě za pochodu“, „Odložení vleže za pochodu s přivoláním“, „Odložení za pochodu vestoje“ a „Vyslání vpřed s odložením“. Před povelu k provedení cviku musí psovod ujít nejméně 10, nejvýše však 15 kroků.

Vyzvednutí z odložení

Při cvicích, kdy se pes vyzvedává, může psovod přistupovat k pravé straně psa zepředu nebo zezadu. Při přivolání psa lze místo slovního povelu pro přivolání použít jméno psa. Jméno psa ve spojení se slovním povelu pro přivolání se považuje za dvojitý povel. Pes musí přijít rychle, radostně a přímo a sednout si těsně a rovně před psovoda. Na slovní povel pro základní postoj musí pes přejít přímo do konečného základního postoje.

Pochvala

Pochvala je povolena pouze v základním postoji po každém cviku. Pokud je tato poloha zároveň novým výchozím postojem pro další cvik, musí být dodržen časový interval cca 3 vteřiny.

Výjimka pro FCI-IGP 1: Po každém cviku lze psa krátce uvolnit a pochválit. Během této doby (maximálně asi 5 vteřin) může pes opustit základní postoj. Poté musí být pes uveden do základního postoje a asi po 3 vteřinách začíná další cvik.

Časové intervaly v každém oddíle

V následujících situacích je třeba dodržovat časové intervaly přibližně 3 vteřiny:

- Pochvala – začátek dalšího cviku
- Předsednutí – přesun do základního postoje
- Předsednutí – odebrání aportovací činky
- Odebrání aportovací činky – přesun do základního postoje
- Konec cviku – pochvala
- Základní postoj – slovní povel

Chybná pozice

U všech technických cviků (sedy, lehy, stoje) se vedle dalších chyb snižuje celkové hodnocení v případě chybné pozice hodnocení je - 50 %.

Aport

Při házení aportu je povoleno ukročit; po přinožení nohy musí být dodržena pauza v délce asi 3 vteřin. U leváků může psovod po dohodě s rozhodčím dát psovi povel „sedni“, aby mohl po úkroku stranou hodit aportovací činku.

Po ukročení se psovod vrátí k psovi a po přestávce trvající přibližně 3 vteřiny pokračuje ve cviku.

Pokud pes neodevzdá činku ani po třetím slovním povelu, bude diskvalifikován pro neposlušnost.

Při aportovacích cvicích jsou povoleny pouze činky poskytnuté pořadatelem zkoušky. Všichni účastníci musí pracovat se stejnými činkami. Pro aportovací činky platí následující ustanovení:

Nákusová tyč musí být vyrobena ze dřeva. Uvedená hmotnost musí odpovídat jednotlivým úrovním

Vzdálenost nákusové tyče od země musí být nejméně 4 cm.

	FCI-IGP 1	FCI-IGP 2	FCI-IGP3
Volný aport	650 gramů	1000 gramů	2000 gramů
Aport skokem	Bez aportu	650 gramů	650 gramů
Aport šplhem	Bez aportu	Bez aportu	650 gramů

Překážka

Pro všechny úrovně zkoušky má překážka následující rozměry: výška 100 cm, šířka 150 cm.

Trénovat skoky v průběhu zkoušky není povoleno.

Šikmá stěna pro šplh:

Šikmá stěna se skládá ze dvou šplhacích stěn širokých 150 cm a vysokých 191 cm, v horní části navzájem propojených. Ve spodní části mají být tyto dvě stěny umístěny tak daleko od sebe, aby svislá výška činila 160 cm. Celý povrch šikmé stěny musí být pokryt protiskluzovým povrchem. V horní polovině každé stěny jsou 3 šplhací lišty 150x24x48 mm. Všichni psi ve zkoušce musí překonávat stejnou překážku. Trénovat šplh v průběhu zkoušky není povoleno.

Před zahájením zkoušky musí rozhodčí zkontrolovat, zda je k dispozici předepsané vybavení a zda odpovídá zkušebnímu řádu FCI-IGP. Během posuzování každého cviku je třeba pečlivě sledovat chování psa, a to od zaujetí základního postoje až k ukončení příslušného cviku.

Primární a sekundární prvky hodnocení

Zásady posuzování cviků:

Aby bylo možné hodnotit výkon diferencovaněji, jsou některé cviky rozděleny do dílčích částí, které se pak posuzují samostatně. Při hodnocení se rovněž rozlišuje mezi primárními a sekundárními prvky cviku. Primární prvky cviku by měly mít větší váhu, aby bylo možné dostat se k jádru cviku, což je třeba odpovídajícím způsobem zohlednit.

Podrobnější informace jsou uvedeny u popisu jednotlivých cviků.

Psovod musí zaujmout základní postoj nejpozději ve chvíli, kdy druhý psovod zaujme základní postoj pro cvik „Dlouhodobé odložení“. Pes musí pozorně, radostně a soustředěně následovat psovoda z výchozího základního postoje na jediný povel „k noze“ a musí se vždy držet na levém boku psovoda s lopatkou u jeho kolene. Cvik „Ovladatelnost bez vodítka“ se provádí podle uvedeného schématu. Na prvním rovném úseku se pro kontrolu chování při výstřelu vystřelí dva výstřely (ráže 6 mm) v časovém intervalu 5 vteřin ze vzdálenosti nejméně 15 kroků. Psovod a pes musí předvést obrát o 180° doleva. Během obrátu o 180° může pes jít za psovodem vpravo nebo zůstat u levého kolena psovoda. Tempo klusu a pomalé tempo se musí zřetelně lišit od normální chůze. Změna tempa se provádí bez mezikroků. Po druhé otočce o 180° je třeba provést zastavení. Pes musí sednout přímo bez povelu. Psovod se psem u nohy musí projít skupinou kolem jedné osoby zprava a jedné osoby zleva (např. opsat osmičku) a alespoň u jedné osoby ve skupině se zastavit. Rozhodčí může požadovat opakování. Na pokyn rozhodčího psovod se psem skupinu opustí a zaujme závěrečný základní postoj. Pochvala psa po opuštění skupiny je přípustná pouze v závěrečném základním postoji. Ovladatelnost bez vodítka se předvádí také při přechodu mezi jednotlivými cviky.

Hodnocení:

Primární prvky: Správná pozice psa, pozitivní projev psa (motivovaný, uvolněný, pozorný, soustředěný).

Sekundární prvky: Základní postoj.

Chyby:

Předbíhání, vybočování, zaostávání, pomalé nebo váhavé sedy, dodatečné slovní povely, pomoc psovoda, chyby v základním postoji, nepozornost, nedostatek nadšení/motivace, rovněž jako depresivní chování psa, projevy nedostatku sebedůvěry, nervozita, hektičnost a abnormální chování vedou k odpovídající bodové srážce. Pes musí být ke střelbě lhostejný. Pokud není reakce psa jednoznačná, může rozhodčí zkontrolovat chování psa při střelbě samostatně dalšími výstřely.

Odložení vsedě za pochodu

1. část: Výchozí základní postoj, úvodní chůze, provedení „sedni“ 50 % bodů

2. část: Odchod od psa a návrat psovoda, závěrečný základní postoj 50 % bodů

Na pokyn rozhodčího musí psovod zahájit cvik „Odložení vsedě za pochodu“.

Po ujití minimálně 10 až maximálně 15 kroků v normální poloze u nohy musí pes na slovní povel okamžitě a rovně usednout, aniž by psovod změnil tempo chůze nebo se ohlédl. Pes musí povel přijmout bez stresu nebo bázlivého chování a musí zůstat klidný a pozorný vůči psovodovi.

Psovod se vzdálí na 15 kroků a otočí se čelem k psovi. Na pokyn rozhodčího se vrátí normální chůzí k psovi a přejdou přímo do základního postoje. Poté smí psovod svého psa krátce pochválit.

Zvláštní ustanovení pro FCI-IGP 1: Po ujití úvodních kroků může psovod zastavit a dát slovní povel „sedni“ a teprve poté se od psa vzdálit.

Hodnocení:

Při tomto cviku patří k primárním prvkům přímé a rychlé provedení povelu „sedni“, způsob, jakým pes na povel reaguje, a pozornost psa vůči psovodovi.

Sekundární prvky jsou základní postoj na začátku a na konci cviku.

Pomalé usednutí, projevy stresu, strachu a nejistá reakce na slovní povel nebo neklidné a nepozorné sezení vedou vedle jiných chyb k bodové srážce. Pokud si pes stoupne nebo lehne, je mu celkové hodnocení za cvik navíc sníženo - 50 %.

Odložení vleže za pochodu s přivoláním

1. část: Výchozí základní postoj, úvodní chůze, provedení povelu „lehni“ 50 % bodů.

2. část: Odchod od psa, pozornost psa k psovodovi, přivolání, závěrečná základní poloha 50 % bodů.

Na pokyn rozhodčího musí psovod zahájit cvik „Odložení vleže za pochodu s přivoláním“ ze základního postoje. Tento základní postoj může být závěrečným základním postojem cviku „sedni“.

Úvodních minimálně 10 až maximálně 15 kroků jde psovod v normálním tempu. Na slovní povel „lehni“ musí pes okamžitě zalehnout, a to rovně ve správném směru, aniž by psovod změnil svůj pohyb nebo se ohlédl. Psovod ujde nejméně 30 kroků a otočí se přímo ke psu. Pes musí zůstat klidný a pozorný vůči psovodovi. Na pokyn rozhodčího psovod psa přivolá. Pes musí okamžitě s pozorností a ochotou přijít k psovodovi a sednout si těsně před něj. Po třech vteřinách dá psovod psovi povel, aby přešel do základního postoje. Poté smí psovod psa krátce pochválit.

Zvláštní ustanovení pro FCI-IGP 1: Po ujití úvodních kroků může psovod zastavit a dát slovní povel „lehni“ a teprve poté se od psa vzdálit.

Zvláštní ustanovení pro FCI-IGP 3: Po prvních 10–15 krocích normální chůze tým pokračuje dalšími 10–15 kroky v klusu a následně je dán slovní povel pro odložení. Po slovním povelu uběhne psovod ještě minimálně 30 kroků a otočí se přímo ke psovi.

Hodnocení:

K primárním prvkům v tomto cviku patří provedení povelu „lehni“, způsob, jakým pes povel přijme, rychlost provedení povelu „lehni“ a pozornost věnovaná psovodovi.

Sekundární prvky jsou základní postoj na začátku a na konci cviku.

Zaostávání, pohyb při ležení, projevy stresu, bázlivá reakce při přijetí povelu a neklidné nebo nepozorné chování psa vůči psovodovi vedou vedle dalších chyb k odpovídající bodové srážce. Pokud si pes při cviku sedne nebo se postaví, je cvik povinně hodnocen - 50 % z celkového počtu bodů.

Pokud pes nepřijde ani na druhý dodatečný povel, je cvik hodnocen „nedostatečně“ s 0 body. V takovém případě může psovod psa vyzvednout a pokračovat v dalším cviku.

Odložení vestoje za pochodu: FCI-IGP 2

1. část: Základní postoj, úvodní chůze, provedení povelu „stůj“ 50 % bodů.
2. část: Odchod od psa, pozornost psa, návrat psovoda, závěrečný základní postoj 50 % bodů.

Po ujití úvodních 10 až 15 normálních kroků musí pes na slovní povel okamžitě zastavit, rovně ve směru chůze, aniž by psovod změnil tempo nebo se ohlédl. Pes musí zůstat klidný a pozorný vůči psovodovi, zatímco psovod se vzdaluje normální chůzí a asi 15 krocích se otočí přímo čelem ke psovi. Na pokyn rozhodčího se psovod vrátí ke psovi, postaví se po jeho pravé straně a slovním povelu uvede psa do základního postoje.

Odložení vestoje za klusu: FCI-IGP 3

1. část: Základní postoj, úvodní běh, provedení povelu „stůj“ 50 % bodů.
2. část: Odchod od psa, pozornost psa vůči psovodovi, přivolání psa, předsednutí, závěrečný základní postoj 50 % bodů.

Po uběhnutí úvodních 10 až 15 kroků musí pes na slovní povel okamžitě zastavit, rovně ve směru klusu, aniž by psovod změnil tempo nebo se ohlédl. Psovod uběhne nejméně 30 kroků a otočí se přímo čelem k psovi. Pes musí zůstat klidný a pozorný vůči psovodovi až do slovního povelu pro přivolání. Na pokyn rozhodčího psovod psa přivolá slovním povel „ke mně“ nebo jménem psa. Pes musí přijít rychle, radostně, cíleně, přímo a sednout si těsně a rovně před psovoda. Na slovní povel „k noze“ musí pes přejít přímo do závěrečného základního postoje.

Hodnocení:

Primární prvky jsou: okamžité zastavení a stání, klidné chování bez známek stresu nebo nedostatku sebedůvěry a pozornost vůči psovodovi. Pes musí také rychle a cíleně přijít na přivolání a posadit se přímo před psovoda.

Sekundární prvky jsou: provedení výchozího a závěrečného základního postoje.

Neklidné nebo nepozorné stání, nedostatečně rychlý a cílený příchod na přivolání či pomoc psovoda, jako je postoj s rozkročenými nohama, vedou vedle dalších chyb k odpovídající bodové srážce. Pokud si pes sedne nebo lehne, bude cvik hodnocen jako „nedostatečný“ s povinnou srážkou - 50 % z celého cviku. V případě, že pes nepřijde ani na druhý dodatečný povel, bude cvik hodnocen jako „nedostatečný“ s 0 body. V tomto případě může psovod psa vyzvednout a pokračovat v dalším cviku.

Aport volný pro všechny úrovně zkoušky: (u FCI-IGP 1 váží aportovací činka 650 gramů)

8 metrů od základní pozice se na zemi vyznačí čtverec o rozměrech 4 × 4 metry. Když pes sedí v rovném základním postoji, psovod hodí činku do tohoto čtverce.

Pokud činka dopadne mimo čtverec, položí ji asistent („vedoucí zkoušky“) doprostřed čtverce a ještě před povelu k aportu se přesune za pozici psovoda.

Pokud se noha psovoda při házení činky pohne, nedochází k bodové srážce, pokud to nemá vliv na psa. Pokud se noha během hodu pohne, musí psovod po návratu do základního postoje 3 vteřiny vyčkat. Slovní povel „aport“/„přines“ lze dát až poté, co se činka přestane pohybovat nebo poté, co asistent stojí za psovodem.

Na slovní povel „aport“, „přines“ musí pes běžet přímo k čince, okamžitě ji zvednout, ihned se otočit a vrátit se přímo k psovodovi, kde v předsednutí odevzdá činku. Cílem je ukázat motivovaný a rozhodný běh k čince a motivovaný návrat. Při odevzdávání činky a také během aportovací části musí pes držet činku pevně a klidně, dokud mu psovod nedá povel k pouštění činky po přibližně 3 vteřinách v předsednutí. Pes musí sedět přímo před psovodem tak, aby mu psovod mohl činku snadno odebrat.

Dotýkání se psovoda nebo narážení do něj je chybné. Pes musí činku psovodovi nabízet.

Po odevzdání činky psovod vyčká přibližně 3 vteřiny a poté uvede psa do závěrečného základního postoje. Po odevzdání drží psovod činku v pravé ruce připažené podél těla. Po dalších 3 vteřinách dá psovod slovní povel, aby pes přešel do závěrečného základního postoje. Pes může buď obejít psovoda, anebo přejít přímo zepředu na levou stranu psovoda do základního postoje. Psovod pak musí položit činku zpět na stojan. Během této části musí pes zůstat u nohy psovoda, jak je popsáno u cviku „Ovladatelnost bez vodítka“.

U leváků může psovod po svolení rozhodčího dát psovi povel „sedni“, udělat úrok vpravo, odhodit činku a poté se vrátit ke psovi a pokračovat ve cviku.

Hodnocení:

Primární prvky tohoto cviku jsou: provedení aportu, motivovaný běh k čince a zpět k psovodovi stejnou rychlostí tam

i zpět, těsné předsednutí před psovodem a nabízení činky a způsob, jakým pes přijímá a reaguje na povel „pust“.

Sekundární prvky jsou provedení výchozího a závěrečného základního postoje.

Pokud pes vykazuje pomalé chování, jakoukoli formu stresu, je při vyběhnutí a/nebo návratu nemotivovaný nebo nesoustředěný, chybně zvedá činku, upouští ji, hraje si s ní nebo ji okusuje, psovod má rozkročené nohy, jsou chyby při odevzdání, chyby v předsednutí a/nebo v základních postojích (např. neklidné chování), nebo psovod jakkoli pomáhá psovi dochází k bodové srážce.

Základní postoj před překážkou a šplhací stěnou:

Vzdálenost mezi základním postojem psovoda před překážkou musí být vyznačena 4 metry před překážkou. To je minimální vzdálenost pro základní postoj u těchto cviků. Psovodovi je dovoleno zaujmout základní pozici za touto čarou.

FCI-IGP 1: 2 skoky přes překážku bez aportu

Rozměry překážky pro všechny úrovně: výška 100 cm, šířka 150 cm.

Psovod zaujme základní postoj na značce před překážkou nebo na značce za ní. Po povelu „sedni a zůstaň“ psovod přejde na druhou stranu překážky a postaví se asi 5 metrů od překážky do základního postoje. Na pokyn rozhodčího přivolá psovod svého psa povelu „hop“ a „ke mně“. Pes musí předvést energický skok přes překážku k psovodovi a sednout si rovně a těsně před něj. Po slovním povelu musí pes rychle přejít do základního postoje. Poté se cvik opakuje stejným způsobem v opačném směru.

Hodnocení:

Primární prvky jsou: mohutné skoky s jistotou přes překážku a předsednutí před psovodem.

Sekundárními prvky jsou: chyby ve výchozím základním postoji a chyby v zakončení do závěrečného základního postoje.

Zvláštní hodnocení:

Pokud se pes dotkne při skoku překážky, odečte se až 1 bod. Pokud pes při skoku šlápne na překážku, odečítají se až 2 body za každý skok.

Pokud pes překážku shodí, odečítá se 5 bodů a překážka se pro druhý skok musí vrátit na místo.

Chyby:

Chyby v základním postoji, váhavý a málo energický skok, chyby psovoda při vedení, chyby v zakončení a pomoc psovoda vedou k bodové srážce.

Aport přes překážku: u FCI-IGP 2 a FCI-IGP 3 poskytuje aportovací činku pořadatel

Na zemi se vyznačí obdélník široký 2 metry a dlouhý 4 metry, který začíná 6 metrů za překážkou. Z rovného základního postoje hází psovod činku do tohoto obdélníku. Pokud činka nedopadne do obdélníku, asistent (vedoucí zkoušky) na pokyn rozhodčího podrží činku, aby ji pes viděl, a umístí ji do středu obdélníku. Poté se asistent vzdálí z pracovního prostoru psa (pomyslná čára za překážkou) až za psovoda.

Pes by měl sedět volně a klidně vedle psovoda. Na slovní povel ke skoku musí pes provést volný skok. Během skoku musí psovod dát slovní povel pro aport. Pes musí běžet rychle a přímo k čince, okamžitě ji zvednout a vrátit se skokem přes překážku přímo k psovodovi. Pes odevzdává činku psovodovi z předsednutí. Pes musí sedět těsně před psovodem tak, aby psovod mohl od psa činku snadno vzít.

Narážení do psovoda, byť jen nepatrné, je chybné. Pes musí celý cvik provádět bez jakýchkoli známek stresu a motivovaně, předvádět energické jisté skoky bez dotyku překážky.

Během odevzdávání činky v předsednutí před psovodem i během aportování musí pes činku držet pevně a klidně. Pes musí po dobu 3 vteřin držet činku v předsednutí před psovodem, dokud psovod nedá povel k jejímu puštění. Po puštění činky a přibližně třívteřinové pauze musí pes dostat povel pro závěrečný základní postoj. K levému boku psovoda, kde zaujme základní postoj, se přesune buď obejitím psovoda zezadu, nebo přímo zepředu. Psovod drží činku v pravé ruce, připažené podél těla.

Poté musí psovod vrátit činku do stojanu. Pes doprovází psovoda ke stojanu na činky ve správné poloze u nohy bez vodítka.

Hodnocení:

Primárními prvky tohoto cvičení jsou energické volné skoky a správné provedení aportu.

Sekundárními prvky jsou provedení počátečního a závěrečného základního postoje.

Pokud pes předvede pomalý, vystresovaný, nemotivovaný, necílený skok tam a/nebo zpět, chybně zvedne činku, upustí ji, hraje si s ní nebo ji okusuje, psovod má rozkročený postoj nohou nebo jsou chyby v odevzdání činky, v předsednutí a

v základních postojích (např. neklidné chování), nebo psovod jakkoli pomáhá psovi, dochází k bodové srážce.

- Pokud se pes dotkne překážky, odečte se za každý skok až 1 bod.
- Pokud pes na překážku šlápne, odečtou se až 2 body za každý skok.
- Částečné bodové hodnocení je možné pouze v případě, že ze tří částí cviku (skok směrem tam – skok při návratu – aport) je splněn alespoň jeden skok a část „aport“.
- Pokud pes jedním směrem neskočí, ať už směrem tam nebo zpět, a činku aportuje, strhává se 5 bodů (mohou se vyskytnout další chyby při provádění cviku).
- Pokud pes skočí bezchybně tam i zpět, ale činku aportovat nedokáže, hodnotí se 0 body.
- Pokud pes během skoku shodí překážku, odečítají se 4 body. Pokud se psovi podaří vrátit se s činkou přes shozenou překážku, získává 1 bod. Pokud nelze zpětný skok předvést z důvodu shozené překážky, cvik se hodnotí 0 body.

Šplh přes šikmou stěnu: pro úroveň FCI-IGP 1 a FCI-IGP 2, výška 160 cm

Psovod zaujme výchozí postoj před šikmou stěnou. Po povelu „sedni“ se psovod přesune na druhou stranu stěny a postaví se do vzdálenosti nejméně 4 m od ní. Na pokyn rozhodčího vyzve psovod psa slovním povelům ke šplhu a přivolá ho. Pes musí přijít k psovodovi energickým šplhem a sednout si rovně před něj. Přibližně po 3 vteřinách uvede psovod psa slovním povelům do základního postoje.

Hodnocení:

Primární prvky jsou energický šplh přes šikmou stěnu a rovný sed před psovodem.

Sekundární prvky jsou chyby v počátečním a závěrečném základním postoji.

Chyby:

Chyby v základním postoji, váhavý a slabý šplh, chyby psovoda, chyby v zakončení a pomoc psovoda vedou k bodové srážce. Zvláštní pozornost je třeba věnovat tomu, aby se pes všemi čtyřmi tlapami dotkl obou stran šplhací stěny.

Aport šplhem přes šikmou stěnu: pro úroveň FCI-IGP 3, výška 160 cm

Na zemi se vyznačí obdélník široký 2 metry a dlouhý 4 metry, který začíná 6 metrů za šikmou stěnou. Z přímého základního postoje hodí psovod činku do tohoto obdélníku. Pokud činka nedopadne do obdélníku, asistent (vedoucí zkoušky) na pokyn rozhodčího položí činku doprostřed obdélníku a vzdálí se z pracovního prostoru psa (pomyslná čára za šikmou stěnou).

Pes by měl volně a klidně sedět vedle svého psovoda. Po třívteřinové pauze dá psovod psovi slovní povel ke šplhu a během šplhání slovní povel k aportování. Pes musí celý cvik provádět motivovaně, bez stresu a předvést energické a plynulé šplhání.

Po aportu a šplhu zpět musí pes sednout přímo před psovoda tak, aby psovod od něj mohl činku snadno převzít.

Během aportu a předsednutí musí pes držet činku pevně a klidně po dobu 3 vteřin, dokud psovod nedá povel „pust“. Po další třívteřinové pauze dá psovod psovi povel pro zaujetí závěrečného základního postoje. Pes může obejít psovoda zezadu nebo může přejít přímo zepředu na levou stranu psovoda, kde zaujme základní postoj. Psovod poté odloží činku zpět na stojan. Pes doprovází psovoda ve správné poloze u nohy bez vodítka ke stojanu na činku.

Hodnocení:

Primární prvky jsou: energický šplh s jistotou a správné aportování činky, předsednutí před psovodem.

Sekundární prvky jsou: chyby ve výchozím základním postoji, chyby v předsednutí a chyby v ukončení do závěrečného základního postoje.

Mezi chyby patří např.: nemotivované a neurčité chování psa, chyby při zvedání činky, upuštění činky, hraní si s ní nebo okusování, rozkročení psovoda, chyby v předsednutí a v základních postojích (např. neklidné chování). Tyto chyby, stejně jako pomoc od psovoda vedou k odpovídající bodové srážce.

Hodnocení:

Částečné hodnocení cviku je možné pouze v případě, že byla splněna alespoň jedna ze tří částí (šplh tam – návrat – aport) a část „aport“. Pokud pes vynechá některý šplh, sráží se u cviku 5 bodů.

Vyslání vpřed s odložením

1. část: Základní postoj, zahájení cviku, provedení části vyslání 50 % bodů.

2. část: Zaujetí polohy „lehni“, závěrečný základní postoj 50 % bodů.

Ze základního postoje a na pokyn rozhodčího zahajuje psovod cvik. Po slovním povelu pro chůzi, jde psovod se psem normální chůzí v přímém směru asi 10–15 kroků následně dává psovod povel k vysílání. Na jediný zvukový povel k vysílání a zvednutím paže psovod vyše psa zůstane stát. Pes musí pes běžet v přímém směru minimálně 20 metrů. Na pokyn rozhodčího dává psovod povel psu k zaujetí pozice lehni, který musí být proveden okamžitě. Psovod smí držet paži nahoře při vysílání, dokud pes nezaujme pozici vleže.

Pokud pes na první povel nelehne, musí psovod do 3 vteřin dát samostatně druhý povel, totéž platí i pro třetí povel.

Na pokyn rozhodčího jde psovod ke psu a postaví se těsně vedle něj. Na pokyn rozhodčího dá psovod psu povel „sedni“. Pes si musí rychle a rovně sednout a setrvat v základním postoji.

Hodnocení:

Primární prvky jsou: přímý, rovný a rychlý běh vpřed a přímá reakce a provedení povelu „lehni“.

Sekundární prvky jsou chyby v zahájení cviku, neklid vleže a chyby při vyzvednutí a v závěrečném základním postoji. Pomoc psovoda vede k dalším bodovým srážkám.

Pokud pes neurazí minimální vzdálenost nebo jej nelze zastavit na 3 povel, obdrží cvik 0 bodů.

Pes se na první povel zastaví, ale nelehne, na druhý povel lehne okamžitě -1,5 bodu.

Pes se na první povel zastaví, ale nelehne, na třetí povel lehne okamžitě -2,5 bodu.

Pes se zastaví na první povel, ale nelehne ani na třetí povel -3,5 bodu.

Pes se nezastaví na první povel, na druhý povel se zastaví a okamžitě lehne -2,5 bodu.

Pes se na první ani druhý povel nezastaví, na třetí povel se zastaví a okamžitě lehne -3,5 bodu.

Psa nelze zastavit na 3 povel 0 bodů.

Pes na první povel ihned lehne, ale po pokynu rozhodčího, aby šel psovod psa vyzvednout, se pes rozběhne, pokud ho lze zastavit maximálně v polovině vzdálenosti k psovodovi srážka do -5 bodů.

Pokud se pes vrátí k psovodovi na více než polovinu vzdálenosti, obdrží za cvik 0 bodů.

Chyby v zahájení cviku, pomalý nebo nejistý pohyb vpřed, opožděné zastavení, pomalé lehnutí, neklidné lehnutí, stejně jako chyby při vyzvednutí a v základním postoji vedou k dalším srážkám.

Dlouhodobé odložení

Při provádění cviků poslušnosti druhého psa se provede cvik „Dlouhodobé odložení“. Psovod se psem se přesunou na místo, které určí rozhodčí, a ze základního postoje povel „lehni“ psovod odloží psa. Psovod pak musí psa opustit a na pokyn rozhodčího zaujmout pozici podle úrovně zkoušky:

Pro **FCI-IGP 1** psovod je ve vzdálenosti nejméně 10 metrů bokem na dohled od psa.

Pro **FCI-IGP 2** psovod je ve vzdálenosti nejméně 20 metrů na dohled od psa, ale je k psu otočen zády.

Pro **FCI-IGP 3** psovod je ve vzdálenosti nejméně 30 metrů mimo dohled.

Pes musí při práci druhého psa ležet tiše a klidně, aniž by ho psovod ovlivňoval. Při přípravě na odložení a po vyzvednutí se musí pes předepsaným způsobem držet u nohy.

Hodnocení:

Primární prvky jsou tiché a klidné chování bez pohybu (plazení apod.) a bez pomoci psovoda. Předčasné vstávání/sedání nebo plazení je chybné.

Sekundární jsou chyby v základních postojích.

Při opuštění pozice vleže v FCI-IGP 1 o více než dva metry a v FCI-IGP 2 a FCI-IGP 3 o více než tři metry platí následující pravidla, která umožňují částečnou bodovou srážku ve výši -50 %. Pokud pes změní polohu vleže, ale zůstane stát nebo sedí na místě, bude provedena srážka -50 %.

Částečné hodnocení je možné, pokud pes provádějící pohybové cviky dokončil třetí až pátý cvik podle úrovně zkoušky.

FCI-IGP 1: Částečné body jsou možné, pokud druhý pes dokončil třetí cvik.

FCI-IGP 2: Částečné body jsou možné, pokud druhý pes dokončil čtvrtý cvik.

FCI-IGP 3: Částečné body jsou možné, pokud druhý pes dokončil pátý cvik.

Pokud se pes při vyzvedávání vydá k psovodovi, odečtou se mu až 3 body. Pokud pes opustí polohu vleže, ale zůstane v dosahu tří metrů (FCI-IGP 1 dva metry) vsedě nebo vestoje, odečítá se až -50 %.

Oddíl C – Obrana – (FCI-IGP 1–3)

Všeobecná ustanovení

Vyznačení prostoru obrany:

V prostoru obrany musí být pro psovoda, rozhodčího a pomocníka zřetelně vyznačená a jasně viditelná následující místa:

- Pozice psovoda při přivolání z vystavení
- Pozice figuranta a psa při zahájení útěku (viz náčrtek na straně 51)
- Oblouk označující místo, kam má být umístěn pes při přípravě na útěk (viz náčrtek na straně 51)
- Značka pro psovoda pro cvik „Útok na psa z pohybu“ (FCI-IGP 2 a FCI-IGP 3)

Úkryty

Na vhodném místě je na každé straně cvičebního prostoru rozmístěno 6 úkrytů (3 úkryty na každé straně; viz náčrtek na straně 52). Všechny 6 úkrytů musí být připraveno pro všechny úrovně zkoušek (FCI-IGP 1–3).

Základní požadavky

V průběhu celého oddílu obrany se hodnotí instinktivní chování psa – sebedůvěra, sebevědomí, schopnost psa zvládat zátěž a stres, kvalita a pevnost zákusu, zákus a poslušnost a ovladatelnost se hodnotí ve všech částech obrany. Pes musí být vůči figurantovi po celou dobu obrany sebevědomý a dominantní. Při všech cvicích obrany se smí pes zakousnout pouze do poskytnutého ochranného rukávu. Kousnutí do jiných částí mimo ochranný rukáv figuranta vede k okamžité diskvalifikaci (DQ). Ve všech fázích cviků musí pes zůstat neohrožený, sebejistý a energický a předvést především klidný a pevný zákus. Při zkoušce odolnost ohrožuje figurant psa hrozbou úderu obuškem, aniž by se ho dotkl, nebo ho udeřil. Při zkoušce prověření figurant ohrožuje psa náznaky úderu, aniž by se ho dotknul nebo ho udeřil. Náprahy/Hrozbu musí figurant provést energicky.

Hodnocení

Pozornost je třeba věnovat následujícím kritériím hodnocení:

- Reakce psa na útoky, sebejistota psa, klidný a pevný zákus
- Fáze hlídání
- Sebevědomé a dominantní chování vůči figurantovi
- Poslušnost

Pes musí být po celou dobu obrany pod kontrolou psovoda.

Další hodnotící kritéria:

Hodnocení cviku je sníženo o jednu známku v případě, že:	pes projevuje mírně nepozorné hlídání anebo mírné obtěžování ve fázi hlídání.
Hodnocení cviku je sníženo o dvě známky v případě, že:	pes projevuje velmi nepozorné hlídání anebo značné obtěžování ve fázi hlídání.
Hodnocení cviku je sníženo o tři známky v případě, že:	pes figuranta nehlídá, ale setrvává u něj.
Hodnocení cviku nedostatečně je v případě, že:	pes během příchodu psovoda opustí figuranta a jde k psovodovi.
K ukončení obrany dochází v případě, že:	pes nevydrží tlak figuranta, pustí rukáv a odběhne. pes opustí figuranta před pokynem rozhodčího pro příchod ke psu, nebo psovod dá povel, aby pes zůstal u figuranta.

Pouštění / dodatečné slovní povel – hodnocení a bodové srážky

Pokud pes po prvním povoleném slovním povelu nepustí, dostane psovod od rozhodčího pokyn k provedení až dvou dalších slovních povelů.

Pomalé pouštění	Okamžité pouštění po prvním dodatečném povelu	Pomalé pouštění po prvním dodatečném povelu	Okamžité pouštění po druhém dodatečném povelu	Pomalé pouštění po druhém dodatečném povelu	Pes po druhém dodatečném povelu nepustí
0,5–3,0	3,0	3,5–6,0	6,0	6,5–9,0	Diskvalifikace

Pokud pes během bočního doprovodu opustí pozici mezi figurantem a psovodem, doprovod se zastaví a psovod má povoleny slovní povel „k noze“ a „jděte/transport“, aby psa vrátil zpět do pozice mezi sebe a figuranta. Poté se v bočním doprovodu pokračuje.

Hodnocení cviku „Zadní doprovod“ v rámci zkoušky FCI-IGP 2:

První dodatečný povel -1,5 bodů, cvik hodnocen jako „uspokojivý“

Druhý dodatečný povel -2,5 bodů, cvik hodnocen jako „nedostatečný“.

Po cvicích „Přepad psa při zadním doprovodu“ a „Obrana při hlídání“ (po cviku „Útok na psa z pohybu“) v rámci zkoušky IGP 3:

První dodatečný povel -3,5 bodů, cvik hodnocen jako „uspokojivý“

Druhý dodatečný povel -5 bodů, cvik hodnocen jako „nedostatečný“.

Pokud pes nepustí ani po dvou dodatečných slovních povelích, je diskvalifikován.

Pokud pes během bočního doprovodu kousne figuranta do rukávu, má psovod k dispozici jeden dodatečný slovní povel „pust“/„k noze“, aby psa dostal pod kontrolu. Pokud pes tento povel uposlechne, cvik se hodnotí známkou „nedostatečně“. Pokud pes tento povel neuposlechne a nezařadí se k noze psovoda, je diskvalifikován pro neovladatelnost.

Posuzování:

Cvik „Zadní doprovod“ v rámci zkoušky FCI-IGP 2: Po dvou dodatečných povelích je celý cvik hodnocen ve známce „nedostatečně“ se srážkou -2,5 bodů. Obrana může pokračovat. Pokud se nepodaří dostat psa pod kontrolu, pes je diskvalifikován pro neovladatelnost.

Cviky „Přepad psa při zadním doprovodu“ a „Obrana psa při hlídání“ v rámci zkoušky FCI-IGP 3: celý cvik je hodnocen ve známce „nedostatečně“. Obrana může pokračovat. Pokud se nepodaří dostat psa pod kontrolu, pes je diskvalifikován pro neovladatelnost.

Pokud pes opustí figuranta dříve, než dá rozhodčí psovodovi pokyn k příchodu psovoda, bude obrana ukončena.

Pokud pes opustí figuranta poté, co rozhodčí dal psovodovi pokyn k příchodu psovoda, bude cvik hodnocen jako „nedostatečný“.

Primární a sekundární prvky cviků:

Při hodnocení se rozlišuje mezi primárními a sekundárními prvky jednotlivých cviků, přičemž výrazné chyby v sekundární části mohou vést k tomu, že celý cvik bude hodnocen jako nedostatečný nebo bude pes diskvalifikován. Podrobnější popisy následují u jednotlivých cviků.

Úrovně zkoušek FCI-IGP 1–3 (cviky a bodové hodnocení)

Cvik	FCI-IGP 1	FCI-IGP 2	FCI-IGP 3
Vyhledání figuranta	5 bodů	5 bodů	10 bodů
Vystavení a vyštěkání	15 bodů	15 bodů	15 bodů
Pokus o útěk figuranta	20 bodů	15 bodů	10 bodů
Obrana psa při hlídání	30 bodů	20 bodů	15 bodů
Zadní doprovod		5 bodů	5 bodů
Přepad psa při zadním doprovodu			15 bodů
Útok na psa z pohybu	30 bodů	20 bodů	15 bodů
Obrana psa při hlídání		20 bodů	15 bodů
Celkem	100 bodů	100 bodů	100 bodů

Hlášení:

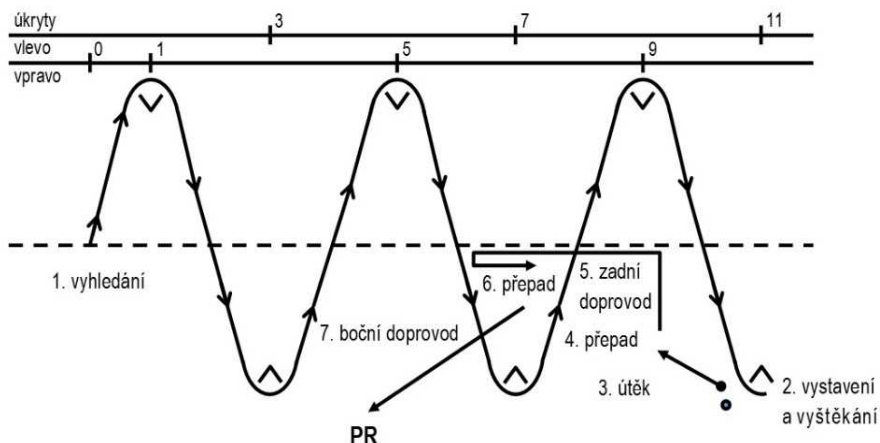
Psovod se hlásí rozhodčímu na zkoušce FCI-IGP 1 se psem na vodítku v základním postoji před rozhodčím.

Na zkoušce FCI-IGP 2 a FCI-IGP 3 probíhá hlášení v základním postoji s orientací na rozhodčího v místě zahájení cviku zvednutím paže. Na pokyn rozhodčího pak začíná obrana.

Vyhledání figuranta

Začátek cviku musí proběhnout v základním postoji čelem k rozhodčímu. Po potvrzení rozhodčím se zaujme nový základní postoj ve směru prvního úkrytu.

FCI-IGP 1	2 úkryty	FCI-IGP 2	4 úkryty	FCI-IGP 3	6 úkrytů
Psovod přivede psa na vodítku do výchozí pozice na středové ose na úrovni úkrytu č. 5. Psovod zde zaujme základní postoj a odepne vodítko. Zvedne paži, čímž dává najevo znamení pro zahájení cviku. Po pokynu rozhodčího je pes vyslán k úkrytu č. 5 a poté se slovním povelům k úkrytu č. 6.		Psovod přivede neupoutaného psa u nohy do výchozí pozice na středové ose na úrovni úkrytu č. 3. Psovod zde zaujme základní postoj. Zvedne paži, čímž dává najevo znamení pro zahájení cviku. Po pokynu rozhodčího je pes vyslán k zahájení cviku vyhledání.		Psovod přivede neupoutaného psa u nohy do výchozí pozice na středové ose na úrovni úkrytu č. 1. Psovod zde zaujme základní postoj. Zvedne paži, čímž dává najevo znamení pro zahájení cviku. Po pokynu rozhodčího je pes vyslán k zahájení cviku vyhledání.	

Po slovním povelu a označení směru pravou nebo levou rukou pes vybíhá prohledávat úkryty. Pes musí běžet k úkrytům rychle a přímo, těsně a pozorně je vizuálně prohlédnout a oběhnout. Po oběhnutí úkrytu zavolá psovod psa jménem a dá

slovní povel „ke mně“. Na tento povel musí pes přijít co nejpřímější cestou a poté psovod vydá slovní povel „revír“/„hledej“ a současně ukáže na další úkryt, který má být prohledán. Jméno psa a slovní povel „ke mně“/„hledej“ je třeba dát ve spojení. Psovod se pohybuje normálním tempem po pomyslné středové ose, kterou nesmí opustit. Jakmile se pes nachází u úkrytu figuranta, nejsou povoleny žádné další povely ani signály rukou a psovod se musí zastavit a vyčkat, dokud nedostane od rozhodčího pokyn, aby přišel k poslednímu úkrytu, kde následně po pokynu rozhodčího odvolá psa.

Hodnocení:

Primární prvky: Odhodlané, soustředěné a pozorné vyhledání figuranta, ovladatelnost psa.

Sekundární prvky: Přímý příchod psa k psovodovi, přímé návraty psa k psovodovi, obíhání úkrytů.

Mezi chyby patří např.: Pes není na začátku vyhledání v základním postoji klidný, během prohledávání úkrytu štěká nebo vydává zvuky, dostává dodatečné povely nebo signály rukou, obíhá úkryt(y) oblouky, jedná samostatně, a nikoli na povely psovoda, úkryty neobíhá, nebo je obíhá nepozorně, je obtížně ovladatelný, psovod během prohledávání opustí pomyslnou středovou osu či se nepohybuje normálním tempem. Všechny tyto chyby vedou k odpovídajícím bodovým srážkám. Pes musí k úkrytům a psovodovi přistupovat přímo a prověřovat je.

Pokud psovod nechá svého psa během prohledávání úkrytů přijít do základního postoje (pes přestane prohledávat a přiřadí se do základního postoje), je cvik ohodnocen 0 body. Ve vyhledání lze pokračovat, pokud lze psa znovu vyslat na následující zástěnu. Pokud se pes podruhé vrátí do základního postoje, musí se obrana ukončit. Pokud pes figuranta na první vyslání nenajde, má psovod k dispozici dva dodatečné povely, kterými se může pokusit vyslat psa k úkrytu č. 6. V případě, že pes figuranta nenajde ani na třetí povel, je oddíl obrany ukončen.

Vystavení a vyštěkání (10 bodů za vystavení a 5 bodů za vyštěkání)

Pes musí figuranta sebevědomě, aktivně, pozorně a dominantně vystavit s vytrvalým štěkáním. Doba štěkání je přibližně 20 vteřin, než dá rozhodčí pokyn psovodovi, aby pokračoval. Cvik končí následujícím způsobem:

FCI-IGP 1	FCI-IGP 2	FCI-IGP 3
Rozhodčí dá psovodovi pokyn, aby šel na vyznačené místo k odvolání psa vzdálené 5 kroků od figuranta. Na pokyn rozhodčího přivolá psovod svého psa do základního postoje povel „ke mně – k noze“, nebo pouze „k noze“, nebo přistoupí ke psovi, dá mu pokyn „sedni“, přípne ho na vodítko a se psem u nohy přejde na vyznačené místo a zaujme základní postoj. Alternativně může pes přejít u nohy na vyznačené místo i bez vodítka.	Rozhodčí dá psovodovi pokyn, aby šel na vyznačené místo k odvolání psa vzdálené 5 kroků od figuranta. Na pokyn rozhodčího přivolá psovod svého psa do základního postoje povel „ke mně – k noze“, nebo pouze k „noze“.	Rozhodčí dá psovodovi pokyn, aby šel na vyznačené místo k odvolání psa vzdálené 5 kroků od figuranta. Na pokyn rozhodčího přivolá psovod svého psa do základního postoje povel „ke mně – k noze“, nebo pouze k „noze“.

Hodnocení:

Primární prvky jsou: Přímé vystavení a sebevědomé, vytrvalé silné štěkání na figuranta.

Sekundární prvky jsou: Přímý a rychlý příchod do závěrečného základního postoje.

K chybám patří: Obtěžování figuranta, nepozornost nebo omezená dominance a nedostatek vytrvalého štěkání a sebejistoty při vystavení figuranta až do vydání povelu „ke mně – k noze“. Během cviku nesmí rozhodčí ani psovod psa vyrušovat.

Další kritéria hodnocení:

Slabý, nepřesvědčivý, nedominantní, neenergický, nesoustředěný štěkot. Pes neštěká, ale aktivně hlídá pomocníka.	Hodnoceno jako „uspokojivý“ až „nedostatečný“ Hodnoceno jako „nedostatečný“
Obtěžování pomocníka strkáním, narážením apod. Pes se zakousne do rukávu a pustí ho až po příchodu psovoda a povelu.	Snižuje hodnocení až na „nedostatečný“ Hodnoceno jako „nedostatečný“ - 14 bodů

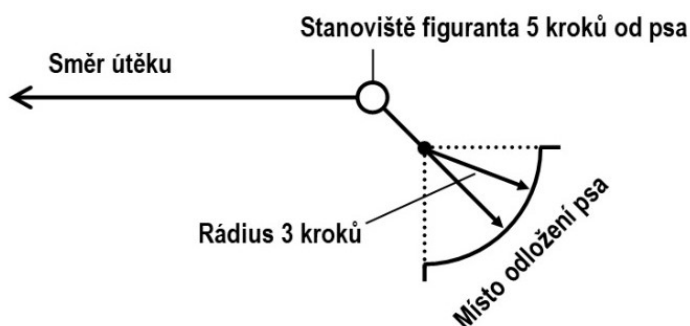
Opustí-li pes figuranta před tím, než vydá rozhodčí pokyn k opuštění pomyslné osy postupu, lze psa vyslat ještě jednou. Pokud se pes nevrátí do úkrytu, nebo figuranta opět opustí.	Pokud pes zůstane u pomocníka, lze pokračovat v oddíle C – hodnoceno jako „nedostatečný“ -14 bodů „Ukončení“
Pokud pes opustí figuranta během příchodu psovoda, nebo pokud pes odejde od figuranta před povelu k odvolání.	Hodnoceno jako „nedostatečný“
Pokud se pes v úkrytu zakousne do rukávu a sám nepustí, dostane psovod pokyn přejít do pozice pro přivolání. Psovod smí psa přivolat povelu „pusť“ a povelu „ke mně/k noze“ který musí být vysloven jako jedno slovo.	Pokud pes přejde do základního postoje – hodnoceno jako „nedostatečný“ -14 bodů Pokud pes nepustí nebo nepřejde na jeden povel do základního postoje – „diskvalifikace“

Pokus o útěk figuranta

Povely při útěku a pouštění

Na pokyn rozhodčího vyzve psovod figuranta k opuštění úkrytu. Figurant se přemístí normálním krokem na vyznačené místo. Na pokyn rozhodčího odejde psovod se psem u nohy na místo vyznačené pro útěk.

Maximální
vzdálenost
pro zadržení
figuranta
20 kroků
od stanoviště

FCI-IGP 1

Psovod se psem u nohy na vodítku nebo bez vodítka se přemístí na vyznačené výchozí místo pro útěk, kde zaujmou základní postoj. Pes musí být pod kontrolou, pozorný a soustředěný, ve správné poloze u kolenou psovoda. Pokud se cvik předvádí na vodítku, psovod vodítko odepne. Psovod dá psovi povel „lehni“. Na povel si pes musí lehnout přímo a rychle a musí být vůči figurantovi klidný, sebejistý a pozorný. Vzdařenost mezi figurantem a psem je 5 kroků. Psovod se vrátí do úkrytu a zůstane tam stát s výhledem na psa a rozhodčího. Rozhodčí dá figurantovi pokyn k útěku a psovod dá psovi povel „drž“.

FCI-IGP 2 a FCI-IGP 3

Psovod se psem u nohy se přemístí na vyznačené místo, kde zaujmou základní postoj. Pes musí být pod kontrolou, pozorný a soustředěný, ve správném postoji u kolenou psovoda. Na povel „lehni“ musí pes přímo a rychle lehnout a musí vůči figurantovi zůstat klidný, sebejistý a pozorný. Vzdařenost mezi figurantem a psem je 5 kroků. Psovod se vrátí do úkrytu a zůstane tam stát s výhledem na psa a rozhodčího. Rozhodčí dá figurantovi pokyn k útěku a psovod dá psovi povel „drž“.

Pokus o útěk: (FCI-IGP 1–3)

Na pokyn rozhodčího se figurant pokusí o útěk. Současně dá psovod psovi povel („drž“), aby provedl zákrok a útěku zabránil. Pes se musí bez váhání pokusit zabránit pokusu o útěk s vysokým nasazením, snaží se figuranta zpomalit nebo zastavit silným a energickým zákrokem. Po zastavení figuranta před pouštěním trvá přechodová fáze asi 1 vteřinu. Po

skončení přechodové fáze musí pes pustit. Psovod může v přiměřené době (do 3 vteřin) dát povel k pouštění. Následná fáze hlídání před dalším cvikem je přibližně 5 vteřin.

Hodnocení: (FCI-IGP 1–3)

Primární prvky jsou: Přesvědčivá snaha bránění v útěku, plný, pevný, klidný zákus, přímé okamžité puštění a sebevědomé hlídání.

Sekundární jsou: Správný pohyb u nohy psovoda a okamžité zaujmutí polohy vleže.

K chybám patří: Nesprávný pohyb u nohy, nepřesvědčivé bránění v útěku, slabý zákus, chyby ve fázi hlídání, obtěžování figuranta.

Další kritéria hodnocení:

Pokud si pes lehne přes značku a zůstává v této pozici, bodové hodnocení je sníženo. Pokud pes opustí polohu vleže dříve, než figurant zahájí útěk, a zakousne se do rukávu, je diskvalifikován. Pokud se pes nezakousne, může psovod přistoupit k místu vyznačenému pro útěk, přivolat psa k noze jediným povel, psa položí zpět do polohy vleže a poté se vrátit do úkrytu. Pokud pes poté zůstane v poloze vleže, lze v práci pokračovat a cvik se hodnotí jako „nedostatečný“ a uděluje se za něj 0 bodů. Pokud pes opět opustí polohu, je diskvalifikován za neovladatelnost.

Skutečnosti, které vedou k bodové srážce: Pes nereaguje pevným, rychlým, energickým a silným zákusem, nedostatečně brání útěku. Pes nezůstává v klidném, pevném a plném zákuse až do pouštění, není pozorný, není dominantní nebo obtěžuje při hlídání do figuranta. Pokud psovod nedá povel k zadržení (vypuštění), je cvik hodnocen o jeden stupeň níže. Pokud pes zůstane ležet v poloze nebo pokud figuranta do 20 kroků nezadrží (nevyběhne), je obrana ukončena.

Obrana psa při hlídání: (FCI-IGP 1–3)

Povely: Jeden povel pro pouštění a jeden povel pro základní postoj.

Přibližně po 5 vteřinách podnikne figurant na psa útok. Pes musí bez povelu psovoda provést energický útok pevným a klidným zákusem. Figurant psa při přepadu ohrožuje obuškem. Zvláštní pozornost je třeba věnovat jistotě psa, silnému, plnému a klidnému zákusu. Na pokyn rozhodčího figurant zastaví tlak a přestane psa ohrožovat. Jakmile figurant stojí, předvede pes přechodovou fázi přibližně 1 vteřinu. Po skončení přechodové fáze musí pes pustit. Psovod může dát v přiměřené době (1–3 vteřiny) sám povel k pouštění, pokyny k dodatečným povelům dává rozhodčí. Během pouštění a po něm musí figurant stát v klidu. Po pouštění musí pes figuranta hlídat pozorně, aktivně, sebevědomě, vysokou dominancí.

Hodnocení:

Primární prvky: Energický a sebevědomý útok na figuranta, plný, pevný a klidný zákus, dominantní chování s okamžitým pouštěním, aktivní a sebevědomé dohlídání.

Sekundární prvky: Rychlé a přesné zaujetí základního postoje.

Chyby zahrnují: Pes nereaguje sebevědomě, rychle, energicky a silně a/nebo účinně nebrání útoku. Pes není až do ukončení cviku klidný, vyrovnaný a/nebo nemá plný zákus. Pes naráží do figuranta nebo při hlídání figuranta není pozorný a dominantní; všechny uvedené chyby představují bodovou srážku.

Ukončení cviku ve všech úrovních: Psovod se řídí pokyny rozhodčího. Ke psovi přichází nejkratším směrem, přímo a normální chůzí, postaví se vedle psa v základní pozici a povel „sedni“ uvede psa do základního postoje. Obušek se figurantovi neodebírá.

Zadní doprovod FCI-IGP 2

Povely pro doprovod: „k noze“, „jděte“ nebo „transport“.

Cvik začíná ukončením cviku „Obrana psa při hlídání“. Doprovod se provádí na vzdálenost 30 kroků. Lom není povinný. Průběh doprovodu určuje rozhodčí. Psovod požádá figuranta, aby ustoupil o 8 kroků vzad a otočil se. Psovod dá figurantovi pokyn povel „jděte“/„transport“ a se psem u nohy, který figuranta intenzivně střeží, ve vzdálenosti asi 8 kroků figuranta následuje. Tuto vzdálenost je třeba udržovat po celou dobu zadního doprovodu. Figurant se na pokyn rozhodčího zastaví a zůstane stát. Psovod jde se psem k figurantovi, kterého pes stále střeží, postaví se vedle něj do základního postavení a vezme mu obušek. Pes musí sedět v základním postoji. Poté pokračuje boční doprovod k rozhodčímu na vzdálenost asi 20 kroků. Povel k transportu je přípustný. Pes musí být mezi figurantem a psovodem. Pes musí střežit figuranta, nesmí se však do něj tlačit, narážet nebo ho napadat. Na konci doprovodu zaujme psovod se svým psem základní postoj před rozhodčím, předá rozhodčímu obušek a oznámí, že první část obrany byla dokončena.

Pokud se pes zakousne do rukávu, zatímco figurant odstupuje od psa, může psovod usměrnit psa povel „pust“/„k noze“ a zaujmout základní postoj. Pokud pes uposlechne, je celý cvik hodnocen jako „nedostatečný“ a lze pokračovat. Pokud pes povel neuposlechne, musí být obrana ukončena a pes je diskvalifikován.

Pokud se pes vzdálí od nohy psovoda, musí se doprovod přerušit a psovod má 2 povely na to, aby psa přivola zpět do základní pozice u nohy a doprovod mohl pokračovat. Srážka za první dodatečný povel je -1,5 bodu a za druhý -2,5 bodu.

Pokud pes neuposlechne, musí být obrana ukončena a pes je diskvalifikován.

Pokud se pes při bočním doprovodu k rozhodčímu zakousne do rukávu, má psovod pouze jedinou možnost dostat psa zpět pod kontrolu a do správné pozice povel „pust“/„k noze“. Celý cvik se ohodnotí „nedostatečně“ se srážkou -4 body a v obraně lze pokračovat. Pokud pes neuposlechne, musí být diskvalifikován.

Zadní doprovod FCI-IGP 3

Povely pro doprovod: „k noze“, „jděte“ nebo „transport“. Cvik začíná ukončením cviku „Obrana psa při hlídání“. Doprovod se provádí na vzdálenost 30 kroků. Lom není povinný. Průběh doprovodu určuje rozhodčí. Psovod požádá figuranta, aby ustoupil o 8 kroků vzad a otočil se. Poté je figurant vyzván, aby šel vpřed, a psovod ho se psem u nohy, který figuranta střeží, následuje ve vzdálenosti asi 8 kroků. Tuto vzdálenost je třeba udržovat po celou dobu zadního doprovodu. Zadní doprovod končí zahájením cviku „Útok na psa při zadním doprovodu“.

Hodnocení:

Primární prvky: Udržování správné pozice psa u nohy psovoda a střežení figuranta.

Sekundární prvky: Zaujetí korektního základního postoje v úvodu.

Chybné jsou mimo jiné tyto činnosti: Vyhýbavé, nepřirozené nesvobodné chování psa, nedostatek pozornosti vůči figurantovi, vyrazení vpřed nebo zaostávání, pomoc psovoda, nesprávný základní postoj, nedodržení vzdálenosti od figuranta 8 kroků.

Další poznámky:

Pokud se pes zakousne do rukávu, zatímco figurant odstupuje od psa, může psovod usměrnit psa povel „pust“/„k noze“ a zaujmout základní postoj. Pokud pes uposlechne, je celý cvik hodnocen jako „nedostatečný“ se srážkou minus 3 body a v doprovodu lze pokračovat. Pokud pes povel neuposlechne, musí být obrana ukončena a pes je diskvalifikován pro neovladatelnost.

Pokud pes během zadního doprovodu opustí psovoda a lze ho jedním slovním povel přivolat zpět, cvik se hodnotí jako „nedostatečný“ s 0 body a v doprovodu se pokračuje. Pokud se pes zakousne do ochranného rukávu, musí být diskvalifikován.

Přepad psa při zadním doprovodu

Povely pouze pro úroveň FCI-IGP 3: jeden povel pro pouštění a jeden povel pro zaujetí základního postoje

Během zadního doprovodu se figurant na pokyn rozhodčího otočí a zaútočí na psa. Pes musí bez povelu psovoda a bez váhání zaútočit na figuranta sebevědomým, energickým útokem s plným, pevným a klidným zákusem. Po zákusu figurant psa ohrožuje náprahy obuškem. Zvláštní pozornost je třeba věnovat sebejistotě, síle, plnému a klidnému zákusu psa. Na pokyn rozhodčího figurant útok zastaví. Jakmile figurant stojí, předvede pes přechodovou fázi po dobu přibližně 1 vteřiny. Po skončení přechodové fáze musí pes pustit. Psovod může ve správném časovém odstupu dát sám povel k pouštění. Během pouštění a po něm musí figurant stát v klidu. Po pouštění musí pes figuranta hlídat aktivně, pozorně, s vysokou dominancí. Na pokyn rozhodčího jde psovod k figurantovi, kterého pes střeží. Na slovní povel „sedni“ přestane pes hlídat a usedne. Poté se psovod se psem u nohy bez vodítka postaví vedle figuranta a vezme mu obušek. Pes musí sedět v základním postoji. Poté se předvede boční doprovod k rozhodčímu na vzdálenost asi 20 kroků. Povel k transportu je povolen. Pes musí být mezi figurantem a psovodem. Pes musí střežit figuranta, nesmí však na něj bokem tlačit, narážet do něj nebo ho napadat. Pes musí být pozorný na figuranta. Nesmí však figuranta tlačit, narážet nebo svírat. Pokud pes opustí pozici mezi figurantem a psovodem, musí se transport zastavit a psovod má 2 povely k zaujetí základní pozice mezi psovodem a pomocníkem, aby doprovod mohl pokračovat. Bodová srážka za první dodatečný povel je -3,5 bodu a za druhý -5 bodů.

Pokud se pes při bočním transportu k rozhodčímu zakousne do rukávu, má psovod jedinou šanci dostat psa zpět pod kontrolu a do správné pozice povel „pust“/„k noze“ – celý cvik je „nedostatečný“ a obrana může pokračovat. Pokud pes neuposlechne, musí být diskvalifikován. Na konci doprovodu zaujme psovod se psem základní postoj před rozhodčím, předá rozhodčímu obušek a oznámí, že první část obrany je ukončena.

Hodnocení:

Primární prvky jsou: Energický a sebevědomý útok na figuranta, plný, pevný a klidný zákus, dominantní chování s okamžitým pouštěním, aktivní a sebevědomé dohlídky.

Sekundární prvky jsou: Zda pes hlídá uprostřed nebo mírně vlevo či vpravo od figuranta. Poloha psa při bočním doprovodu a zaujímání závěrečného základního postoje.

Chyby zahrnují: Pes nereaguje pevným, rychlým, energickým a tvrdým zákrokem a/nebo účinným bráněním útoku. Pokud pes není klidný, vyrovnaný a/nebo plně v zákusu až do pouštění, pokud není pozorný, dominantní nebo naráží-li při hlídání do figuranta, bude cvik ohodnocen odpovídající bodovou srážkou.

Pokud pes opustí figuranta dříve, než dá rozhodčí povel k příchodu psovoda, je obrana ukončena. Pokud pes opustí

figuranta poté, co dal rozhodčí pokyn k příchodu psovoda, je cvik hodnocen jako „nedostatečný“.

Další kritéria hodnocení:

Pokud pes neudrží zákus, ale okamžitě se zakusuje znovu, musí být cvik ohodnocen bodovou srážkou minus 5 bodů.

Útok na psa z pohybu

Povely: „drž“, „pust“, „sedni“, „jděte“ nebo „transport“

Ve všech úrovních figurant křičí a ohrožuje psa obuškem. Na úrovních FCI-IGP 1 a FCI-IGP 2 před zákusem. Na úrovni FCI-IGP 3 vydává figurant výhružné zvuky, když začne běžet směrem k psovodovi a psovi a těsně před útokem psa.

FCI-IGP 1 s dokončením oddílu C

Po cviku „Obrana psa při hlídání“ se figurant normálním krokem vzdálí od psa sedícího v základním postoji na vzdálenost přibližně 20 metrů. Psa, který klidně sedí a sleduje figuranta, může psovod držet za obojek, nesmí ho však stimulovat. Na pokyn rozhodčího se figurant otočí a začne útočit na psa křikem a mohutnými výhružnými pohyby. Na pokyn rozhodčího psovod psa okamžitě vypustí povel „drž“. Pes musí bez váhání zaútočit na figuranta s vysokou dominancí, razancí a sebevědomím. Po zákusu figurant na psa útočí a ohrožuje ho obuškem. Zvláštní pozornost je třeba věnovat sebejistotě psa, jeho síle a plnému, klidnému zákusu. Psovod nesmí opustit své místo. Na pokyn rozhodčího figurant přeruší boj a natočí psa zády k psovodovi. Jakmile figurant zastaví útok, musí pes předvést přechodovou fázi po dobu přibližně 1 vteřiny. Po skončení přechodové musí pes figuranta pustit. Psovod může dát v přiměřené době (1–3 vteřiny) samostatně povel k pouštění. Dodatečné povely k pouštění dává rozhodčí.

Během pouštění a po něm musí figurant stát v klidu. Po pouštění musí pes figuranta hlídat energicky, pozorně, s jistotou a vysokou dominancí. Na pokyn rozhodčího jde psovod ke psovi, dá mu slovní povel, aby přešel do základního postoje, a může ho připnout na vodítko. Psovod odebere figurantovi obušek. Obušek může figurantovi odebrat jakýmkoli způsobem, pes a psovod zůstanou během odebrání obušku v základní pozici. Poté zaujmou nový základní postoj pro boční doprovod vedle figuranta, a to buď se psem na vodítku, nebo bez vodítka, a doprovod k rozhodčímu se uskuteční na vzdálenost asi 20 kroků. Povel „k noze“ nebo „transport“ je povolen. Pes se musí držet mezi figurantem a psovodem. Během doprovodu musí pes hlídat figuranta. Pes se nesmí na figuranta tlačit, skákat na něj nebo se zakousnout. Pokud pes opustí pozici mezi figurantem a psovodem, musí se doprovod přerušit a psovod má 2 povely na to, aby dostal psa zpět do pozice mezi figurantem a sebou a doprovod mohl pokračovat. Bodová srážka za první dodatečný povel je -3,5 bodu a za druhý -5 bodů. Pokud pes neuposlechne, je obrana ukončena a pes diskvalifikován. Pokud se pes zakousne do rukávu, smí psovod dát pouze jeden povel „pust“ / „k noze“. Pokud pes poslechne, je celý cvik ohodnocen „nedostatečně“ a může se v oddíle obrany pokračovat. Pokud pes neuposlechne, musí být oddíl obrany ukončen a pes je diskvalifikován. Na konci doprovodu zaujme psovod základní postoj před rozhodčím, předá rozhodčímu obušek a ohlásí, že obrana je ukončena. Na pokyn rozhodčího přejde psovod se psem na vodítku, a pod kontrolou, do pozice pro vyhodnocení.

Pokud pes opustí figuranta dříve, než dá rozhodčí pokyn k příchodu psovoda, je obrana ukončena (0 bodů za oddíl C). Pokud pes opustí figuranta poté, co dá rozhodčí pokyn k příchodu psovoda, je cvik hodnocen jako „nedostatečný“.

Hodnocení:

Primární prvky jsou: Samostatná reakce na útok figuranta, plný, pevný a klidný zákus, sebevědomí a jistota korektnost v nátlakové fázi, správné pouštění, sebevědomé a dominantní hlídání.

Sekundární prvky jsou: Zaujetí základního postoje.

Chyby zahrnují: Pomalá reakce na útok, neplný, nepevný a neklidný zákus, nejistá a nesprávná fáze hlídání, pomalé pouštění, obtěžování figuranta, nesprávná pozornost ve fázi doprovodu, pomoc psovoda.

Další kritéria hodnocení: Pokud pes neudrží zákus a rukáv pustí, ale opět přímo zakusuje do ochranného rukávu, musí být bodové ohodnocení za cvik sníženo minus 5 body.

FCI-IGP 2

Po provedení cviku „Zadní doprovod“ odvede psovod na pokyn rozhodčího svého psa bez vodítka na vyznačené místo vzdálené asi 30 metrů od figuranta. Pes musí být v základní poloze u nohy psovoda. Po dosažení vyznačeného místa pro další cvik se psovod zastaví a otočí se směrem k figurantovi. Poté psa uvede do základního postoje povel „sedni“. Psa, který klidně a pozorně sedí u **psovoda**, lze přidržet za obojek. Psovod nesmí psa stimulovat. Na pokyn rozhodčího figurant na psa zepředu zaútočí křikem a mohutnými výhružnými pohyby. Na pokyn rozhodčího psovod psa okamžitě pustí s povel „drž“. Pes musí bez váhání zaútočit na figuranta s vysokou dominancí a razancí. Po zákusu musí figurant na psa vyvíjet nátlak a vyhrožovat obuškem. Zvláštní pozornost je třeba věnovat sebejistotě, síle a plnému, klidnému zákusu. Psovod nesmí opustit své místo. Na pokyn rozhodčího figurant přeruší boj a otočí psa zády k psovodovi. Jakmile figurant zastaví útok, musí pes předvést přechodnou fázi po dobu přibližně 1 vteřiny. Po skončení přechodové fáze musí

pes figuranta pustit. Psovod může dát v přiměřené době (1–3 vteřiny) samostatně povel k puštění. Dodatečné povely k pouštění nařizuje rozhodčí. Během pouštění a po něm musí figurant stát v klidu. Po pouštění musí pes figuranta hlídat energicky, pozorně, s jistotou a vysokou dominancí po dobu přibližně 5 vteřin.

FCI-IGP 3

Psovod po bočním doprovodu na konci cviku „Útok na psa při zadním doprovodu“ odvede psa u nohy bez vodítka na vyznačené místo uprostřed pomyslné osy na úrovni prvního úkrytu. Pes se pohybuje bez vodítka, rovně, u levé nohy psovoda. Pes nesmí být ve stresu a musí projevovat přirozenou pozornost vůči psovodovi. Po dosažení pozice pro útok z pohybu se psovod zastaví a otočí. Povelem „sedni“ uvede psa do základního postoje. Pes sedí rovně, klidně a pozorně vůči figurantovi. Psovod může psa držet za obojek, ale nesmí ho pobízet. Na pokyn rozhodčího vyběhne figurant s obuškem z úkrytu a běží ke středové ose. Po dosažení středové osy se figurant otočí do pole a běží směrem k psovodovi a psovi a útočí, aniž by zvolnil tempo běhu, přičemž křičí a dělá mohutné výhrušné pohyby. Jakmile je figurant od psovoda a psa vzdálen asi 50 metrů, psovod na pokyn rozhodčího ihned vypustí psa povel „drž“. Pes musí bez váhání zaútočit na figuranta s vysokou dominancí a zakousnout se do rukávu figuranta. Po zakousnutí figurant na psa útočí a ohrožuje ho obuškem. Zvláštní pozornost je třeba věnovat sebejistotě psa, jeho síle a plnému, klidnému zákusu. Psovod nesmí opustit své místo. Na pokyn rozhodčího figurant přeruší boj a otočí psa zády k psovodovi. Jakmile figurant zastaví útok, musí pes předvést přechodnou fázi po dobu přibližně 1 vteřiny. Po skončení přechodové fáze musí pes figuranta pustit. Psovod může dát v přiměřené době (1–3 vteřiny) samostatně povel k puštění. Dodatečné povely k pouštění nařizuje rozhodčí. Během pouštění a po něm musí figurant stát v klidu. Po pouštění musí pes figuranta hlídat energicky, pozorně, s jistotou a vysokou dominancí po dobu přibližně 5 vteřin.

Hodnocení:

Primární prvky jsou: Sebevědomá reakce na útok figuranta, plný, pevný a klidný zákus, odolnost při zatížení stresem, přímé okamžité pouštění, dominantní a jisté hlídání.

Sekundární prvky jsou: Postoj při pohybu u nohy na vyznačené místo a postoj psa u figuranta ve fázi hlídání.

Chyby zahrnují: Pokud pes nereaguje pevným, rychlým, energickým a razantním zákrokem a/nebo účinným bráněním v útoku, pokud pes není klidný a/nebo nemá plný zákus až do pouštění, není pozorný, dominantně nehlídá figuranta, bude provedena odpovídající bodová srážka. Pokud pes opustí figuranta, je obrana ukončena.

Další kritéria hodnocení: Pokud pes neudrží zákus a rukáv pustí, ale opět přímo útočí, musí být bodové ohodnocení za cvik dodatečně sníženo minus 5 body.

Obrana psa proti útoku při hlídání s dokončením oddílu C FCI-IGP 2 a FCI-IGP 3

Povely: „pust“, „sedni“, „transport“

Po cviku „Obrana proti útoku z pohybu“ provede figurant na pokyn rozhodčího útok na psa. Pes musí reagovat bez vlivu psovoda výbušným a rázným zákrokem. Figurant psa při útoku ohrožuje obuškem. Zvláštní pozornost je třeba věnovat sebejistotě, síle a plnému, klidnému zákusu psa. Na pokyn rozhodčího figurant přeruší boj. Jakmile figurant zastaví boj, musí pes předvést přechodovou fázi po dobu přibližně 1 vteřiny. Po skončení přechodové fáze musí pes figuranta pustit. Psovod může dát v přiměřené době (1–3 vteřiny) samostatně povel k puštění. Dodatečné povely k pouštění nařizuje rozhodčí. Během pouštění a po něm musí figurant stát v klidu. Po pouštění musí pes figuranta hlídat energicky, pozorně, s jistotou a vysokou dominancí. Na pokyn rozhodčího jde psovod k psovi a povel „sedni“ ho uvede do základního postoje. Psovod figurantovi odebere obušek. Figuranta může odzbrojit libovolným způsobem, pokud pes a psovod zůstanou při odzbrojování v základním postoji.

Poté zaujme psovod se psem nový základní postoj vedle figuranta. Musí být předveden boční doprovod k rozhodčímu na vzdálenost asi 20 kroků se psem bez vodítka. Povel „k noze“, „jděte“ nebo „transport“ je přípustný. Pes se musí držet mezi figurantem a psovodem. Během transportu musí pes dávat pozor na figuranta. Pes se nesmí na figuranta tlačit, skákat na něj nebo ho napadat. Pokud pes opustí pozici mezi figurantem a psovodem, musí se doprovod přerušit a psovod má 2 povely na to, aby psa vrátil zpět do polohy mezi figurantem a psovodem a doprovod mohl pokračovat. Srážka za první dodatečný povel je -3,5 bodu a za druhý -5 bodů. Pokud pes neuposlechne, musí být diskvalifikován. Pokud se pes zakousne do rukávu, může psovod dát jeden dodatečný povel „pust“ /k noze“.

Pokud pes poslechne, je celkový cvik hodnocen jako „nedostatečný“ a v obraně lze pokračovat. Pokud pes neposlechne, musí být diskvalifikován. Na konci doprovodu zaujme psovod základní postoj před rozhodčím, předá mu obušek a ohlásí, že obrana byla dokončena. Před zaujmutím základního postoje a nasazením vodítka musí psovod se psem u nohy bez vodítka ujít 5 kroků od rozhodčího. Na pokyn rozhodčího odejde psovod se svým psem na vodítka a pod kontrolou do pozice pro závěrečné hodnocení.

Hodnocení:

Primární prvky jsou: Sebevědomá reakce na útok figuranta, plný, pevný a klidný zákus, sebevědomý odpor ve fázi nátlaku, přímé pouštění, dominantní a jisté hlídání.

Sekundární prvky jsou: Zaujmutí základního postoje, pohyb u nohy bez vodítka do výchozího bodu pro útok z pohybu.

Chyby zahrnují: Postoj u figuranta ve fázi hlídání, postoj psa při bočním doprovodu a zaujmutí závěrečného základního postoje.

Pokud pes nereaguje pevným, rychlým, energickým a důrazným zákrokem a/nebo účinným bráněním útoku, pokud pes není klidný, vyrovnaný a/nebo s plným zákusem až do pouštění, naráží, není pozorný, dominantní při hlídání figuranta, musí být provedena odpovídající bodová srážka. Pokud pes opustí figuranta dříve, než dá rozhodčí povel k příchodu psovoda, je obrana ukončena (0 bodů za oddíl C). Pokud pes opustí figuranta poté, co rozhodčí dal povel k příchodu psovoda, je cvik hodnocen jako „nedostatečný“.

Další kritéria hodnocení:

Pokud pes neudrží zákus, ale okamžitě se zakusuje znovu, musí být cvik ohodnocen bodovou srážkou minus 5 bodů.

Pravidla pro figuranty

Figurant v oddíle C je pomocníkem rozhodčího.

Při práci figuranta je třeba dodržovat pravidla a předpisy zkušebního řádu a pokyny rozhodčího. S ohledem na svou osobní ochranu i z důvodu případného pojistného plnění musí figurant, ať už při tréninku nebo v daný zkušební den či na soutěži, nosit ochranný oděv (ochranné kalhoty, ochrannou bundu, rukáv, čepici a v případě potřeby rukavice). Obuv figuranta musí být odolná proti povětrnostním vlivům a vhodná pro dané terénní podmínky, musí mu umožňovat bezpečný postoj a dobré přilnutí k povrchu.

Je třeba dbát na následující:

- Před prací na zkouškách v oddíle C obdrží figurant pokyny od rozhodčího. Figurant musí svoji práci vykonávat dle pokynů rozhodčího.
- Při odzbrojování se figurant musí řídit pokyny psovoda v souladu se zkušebním řádem. Musí dát psovodovi možnost, aby svého psa uvedl pro boční/zadní doprovod do správného postoje u nohy.
- V případě klubové zkoušky je povoleno pracovat s jedním figurantem. Jednorázová změna figuranta je přípustná, pokud je sám figurant zároveň účastníkem klubové zkoušky. Při zkouškách na národní úrovni, jako jsou soutěže, kvalifikační zkoušky, mistrovství apod. se zpravidla používají 2 figuranti. Všechny zkoušky se může účastnit figurant, který žije ve stejné domácnosti jako jeden z psovodů.

Pokyny pro práci figuranta:

1. Pokud má být pes dostatečně prověřen, hrozí figurant psovi obuškem, aniž by se ho dotkl nebo ho udeřil. Hrozbu musí figurant provést důrazně.

2. „Vystavení a vyštěkání“

Figurant stojí – mimo dohled psovoda a psa – s ochranným rukávem mírně pokrčeným a bez „výhrušného“ postoje v přiděleném úkrytu. Ochranný rukáv slouží jako ochrana těla. Figurant musí psa při „Vystavení a vyštěkání“ sledovat. Další podněty, stejně jako pomoc jakéhokoli druhu nejsou povoleny. Měkký obušek drží figurant u těla směrem dolů.

3. „Pokusu o útěk figuranta“

Po provedení cviku vystavení a vyštěkání a po přivolání vyzve psovod figuranta k vystoupení z úkrytu. Figurant vyjde normálním krokem a postaví se na rozhodčím určené místo k útěku. Pozice figuranta musí umožnit psovodovi umístit psa do vzdálenosti 5 kroků na straně, kde má figurant ochranný rukáv. Dráha útěku musí být pro psovoda jasně zřetelná.

Po povelu rozhodčího utíká figurant rychle a přirozeně v přímém směru, aniž by běžel jakkoliv nekontrolovaně nebo přehnaně. Rukáv musí zůstat ve stabilní poloze a pes by měl mít možnost optimálního zákusu. Figurant se nesmí v žádném okamžiku otočit čelem ke psu, ale může psa udržovat ve svém zorném poli. Figurant nesmí rukáv odtahovat. Jakmile se pes zakousne, figurant pokračuje v běhu přímým směrem a za běhu přidržuje rukáv k tělu.

Rozhodčí určí, jak daleko má figurant běžet. Na pokyn rozhodčího figurant útěk ukončí. Pokud figurant provede odpovídající dynamickou práci, dává rozhodčímu optimální možnost zhodnotit výkon. Jakýkoli druh pomoci figuranta formou nadměrného nabízení rukávu před zákusem, slovního pobízení nebo plácnutí obuškem o kalhoty před útekem únikem nebo během útěku, sníženého držení rukávu, snižování rychlosti útěku, samovolného ukončování útěku apod. je nepřipustný.

4. „Obrana psa proti útoku při hlídání“

Po fázi hlídání provede figurant na pokyn rozhodčího útok na psa. Používá při tom obušek s výhrušným pohybem nad rukávem, aniž by psa zasáhl. Ve stejném okamžiku, kdy se pes zakousne do ochranného rukávu pokračuje v přímém, razantním pohybu s odpovídajícím tlakem, aniž by se rukáv dal předem do pohybu.

Figurant má ochranný rukáv těsně před tělem. Jakmile se pes zakousne, posune rukáv do strany a otočí se ve směru pohybu a začne fáze boje v přímém směru. Předčasné otáčení na začátku tohoto cviku není povoleno. Figurant musí vést boj pro všechny psy stejným směrem. Je důležité, aby se rozhodčí postavil do takové pozice, aby mohl pozorovat a

hodnotit chování psa během útoku, fáze tlaku, chování v zákusu, pouštění a fáze hlídání. Tlačení psa směrem k psovodovi není povoleno.

Dobu trvání boje určuje rozhodčí. Pod vedením rozhodčího figurant boj ukončí. Pokud figurant provede odpovídající dynamickou práci, dává rozhodčímu optimální možnost zhodnotit výkon. Jakýkoli druh pomoci figuranta formou nadměrného nabízení rukávu před zákusem, slovního pobízení nebo plácnutí obuškem o kalhoty před únikem nebo během útoku, ochablého držení rukávu po zákusu během nátlaku, nestejná intenzita během nátlaku a při úderech obuškem, samovolné ukončení při zjištění slabosti psa apod. jsou nepřipustné.

Ukončení cviku – viz bod 8.

5. „Zadní doprovod“ (FCI-IGP 2 a FCI-IGP 3)

Pod vedením psovoda provede figurant cvik zadní doprovod na vzdálenost přibližně 30 kroků běžnou chůzí. Rozhodčí určí průběh doprovodu. Figurant nesmí během doprovodu provádět žádné prudké pohyby. Obušek a ochranný rukáv musí nést tak, aby psa nedráždil. Zejména obušek musí nést mimo zorné pole psa. Figurant se musí pro každého psa pohybovat stejným tempem.

6. „Útok na psa při zadním doprovodu“ (FCI-IGP 3)

Útok při zadním doprovodu se provádí z pohybu a na pokyn rozhodčího. Figurant provede útok dynamickým obratem doleva nebo doprava a cíleně běží směrem ke psu. Obušek drží nad rukávem a výhrůžně s ním mává. Pes musí okamžitě zaútočit na figurantův rukáv čelně nesený ke psu, bez zastavení figuranta. Po zákusu psa by se měl – pokud je to možné – otočit tělem tak, aby zachytil pohyb psa a kopíroval ho. Je třeba se vyvarovat dalšího pohybu rukávu. Jakmile se pes zakousne, figurant psa znehybní do strany a provede v přímém směru nátlak. Figurant musí tlačit všechny psy stejným směrem. Je důležité, aby se rozhodčí postavil do takové pozice, aby mohl pozorovat a hodnotit chování psa během útoku, fáze tlaku, chování v zákusu, pouštění a fáze hlídání. Tlačení psa směrem k psovodovi není povoleno.

Dobu trvání boje určuje rozhodčí. Pod vedením rozhodčího figurant boj ukončí. Pokud figurant provede odpovídající dynamickou práci, dává rozhodčímu optimální možnost zhodnotit výkon. Jakýkoli druh pomoci figuranta formou nadměrného nabízení rukávu před zákusem, slovního pobízení nebo plácnutí obuškem o kalhoty před útokem nebo během boje, ochablého držení rukávu po zákusu během nátlaku, nestejná intenzita během nátlaku, samovolné ukončení při zjištění slabosti psa apod. jsou nepřipustné.

Ukončení cviku – viz bod 8

7. „Útok na psa z pohybu“

FCI-IGP 1.

Po provedení cviku „Obrana proti útoku při hlídání“ se figurant pohybuje běžným krokem asi 20 metrů od psa sedícího v základním postoji.

FCI-IGP 2. Figurant se zastaví v místě, kde byla dokončena 1. část. Psovod dostane pokyn, aby se svým psem zaujal výchozí bod pro další cvik.

FCI-IGP 3.

Figurant na pokyn rozhodčího opustí svůj přidělený úkryt, vyběhne k pomyslné středové ose a otočí se k psovodovi a psovi. Aniž by běh přerušil, zaútočí na psovoda a psa čelně výhrůžnými gesty obuškem. Výhrůžný křik se ozve, když figurant začne běžet směrem ke psovi a před zákusem. Pes musí neohroženě, razantně zaútočit na nesený rukáv figurantem. Při střetu s figurantem a úchopu rukávu je třeba provést rotaci těla i paže a ztlumení nárazu a síly útoku psa. V žádném případě nesmí figurant psovi uhýbat. Po zakousnutí musí figurant umístit psa stranou pohybu a začíná fáze nátlaku v přímém směru. Figurant musí všechny psy tlačit stejným směrem. Tlačení psa směrem k psovodovi není povoleno. Dobu trvání boje určuje rozhodčí. Figurant upravuje razanci na základě pokynů rozhodčího. Jakákoli pomoc pomocníka, stejně jako samovolná pomoc v případě nedostatečné schopnosti psa obstát apod. je nepřipustná. Nastavení viz bod 8 (platí pro všechny cviky).

8. „Dokončení obrany“

Po dokončení cvičení obrany musí figurant minimalizovat nátlak vůči psovi a musí snížit stimulaci tím, že v žádném případě nepohybuje rukávem. Rukáv nesmí nést v útočném úhlu, ale drží ve stejné poloze jako při předchozím cviku. Obušek drží u boku mimo dohled. Během fáze pouštění nesmí figurant poskytovat žádnou pomoc. Po pouštění má figurant udržovat oční kontakt se psem, přičemž jakákoli další stimulace nebo pomoc jakéhokoli druhu není povolena. Za účelem udržení očního kontaktu se psem se figurant smí otočit za psem, který obíhá, ale bez jakýchkoli prudkých pohybů.

9. „Nejistota a selhání psa“

U psa, který během některého cviku obrany neudrží zákus a rukáv pustí, ale opět přímo útočí, musí figurant dál pokračovat v útoku, dokud rozhodčí cvik neukončí. V takových případech nesmí figurant psovi poskytnout žádnou pomoc ani cvik samovolně ukončit. U psa, který nepustí, nesmí figurant vynucovat pouštění obuškem. Psy, kteří mají tendenci opouštět figuranta během vystavení, nesmí figurant stimulovat k tomu, aby u něj zůstali. Při všech cvicích nebo jejich částech musí figurant vystupovat aktivně, ale neutrálně, v souladu se zkušebními řádem. Pokud pes při vystavování do figuranta narazí nebo se zakousne, nesmí figurant dělat žádné obranné pohyby.

Dodatečné zkoušky

Stopování 1–3 (FCI-FPr 1–3)

Zkoušky stopařů FCI-FPr 1 až 3 se skládají pouze z oddílu A odpovídajících stupňů zkoušek FCI-IGP 1–3. Záleží na psovodovi, na kterém stupni psa předvede.

Výcvikový titul ve smyslu výstavních požadavků, chovatelského řádu a „Přehlídky plemene“ se neuděluje.

Maximální bodové hodnocení	Výborný	Velmi dobrý	Dobrý	Uspokojivý	Nedostatečný
100	100–96	95–90	89–80	79–70	69–0

Zkoušky stopařů není nutné provádět v pořadí 1 až 3.

Poslušnost 1–3 (FCI-UPr 1–3)

Zkoušky poslušnosti FCI-UPr 1 až 3 se skládají pouze z oddílu B odpovídajících stupňů zkoušek FCI-IGP 1–3. Záleží na psovodovi, na kterém stupni psa předvede.

Výcvikový titul ve smyslu výstavních požadavků, chovatelského řádu a „Přehlídky plemene“ se neuděluje.

Maximální bodové hodnocení	Výborný	Velmi dobrý	Dobrý	Uspokojivý	Nedostatečný
100	100–96	95–90	89–80	79–70	69–0

Zkoušky poslušnosti není nutné provádět v pořadí 1 až 3.

Obrana 1–3 (FCI-SPr 1–3)

Zkoušky obrany FCI-SPr 1 až 3 se skládají pouze z oddílu C odpovídajících stupňů zkoušek FCI-IGP 1–3. Lze je skládat jako doplněk ke zkouškám, pokud nastoupí alespoň pět účastníků na BH-VT, FCI-IGP nebo FCI-IFH. Záleží na psovodovi, na které úrovni psa předvede.

Výcvikový titul ve smyslu výstavních podmínek, chovatelského řádu a „Přehlídky plemene“ se neuděluje.

Maximální bodové hodnocení	Výborný	Velmi dobrý	Dobrý	Uspokojivý	Nedostatečný
100	100–96	95–90	89–80	79–70	69–0

Zkoušky obrany není nutné provádět v pořadí 1 až 3.

Zkouška pracovní upotřebitelnosti 1–3 (FCI-GPr 1–3)

Maximální bodové hodnocení je 200 bodů.

Zkoušky FCI-GPr 1–3 se skládají pouze z oddílů B a C příslušných zkušebních stupňů FCI-IGP 1–3. Záleží na psovodovi, na kterém stupni psa předvede. Při těchto zkouškách se nepředvádí práce na stopě.

Výcvikový titul ve smyslu výstavních podmínek, chovatelského řádu a „Přehlídky plemene“ se neuděluje.

Maximální bodové hodnocení	Výborný	Velmi dobrý	Dobrý	Uspokojivý	Nedostatečný
200	200–192	191–180	179–160	159–140	139–0

FCI-IGP Mezinárodní stopařské zkoušky

Všeobecná ustanovení

	FCI-IFH 1	FCI-IFH 2	FCI-IFH 3
Délka vodítka	10 metrů	10 metrů	10 metrů
Stopa	Vlastní stopa	Cizí stopa	Cizí stopa
Délka	800 kroků	1200 kroků	1800 kroků
Úseky	5	7	8 Jeden z úseků je oblouk poloměru přibližně 30 metrů. Vstup a (nebo) výstup jsou položeny v lomu přibližně 90°.
Lomy	4 přibližně 90 °	6 Prvních 5 lomů přibližně 90°, poslední lom je položen jako ostrý lom v rozmezí 30°–60°.	7 2 z lomů jsou ostré lomy mezi 30°–60°.
Vzdálenost mezi lomy	Minimálně 50 kroků	Minimálně 50 kroků	Minimálně 50 kroků
Předměty	3 vlastní předměty 3 × 7 bodů	4 cizí předměty 3 × 5 bodů, 1 × 6 bodů	7 cizích předmětů 7 × 3 body
Umístění předmětů	1. po min. 100 krocích, 2. na pokyn rozhodčího, 3. na konci. Na jednom úseku mohou být 2 předměty.	1. po min. 100 krocích, 2. a 3. dle nákresu stopy, 4. na konci. Na jednom úseku mohou být 2 předměty.	1. po min. 100 krocích, 2. až 6. dle nákresu stopy, 7. na konci. Na jednom úseku mohou být 2 předměty.
Velikost předmětů	10 × 2–3 × 0,5–1 cm	10 × 2–3 × 0,5–1 cm	10 × 2–3 × 0,5–1 cm
Min. stáří stopy	90 minut	120 minut	180 minut
Časový limit pro vypracování stopy	30 minut	30 minut	45 minut
Čas křížení stopy		30 minut před vypracováním stopy	30 minut před vypracováním stopy
Nutný předpoklad	FCI-BH/VT	FCI-IFH 1	FCI-IFH 2

Zkouška **FCI-IGP IFH** je nejobtížnější stopařskou zkouškou. Na této úrovni je třeba v každém ze dvou dnů absolvovat jednu zkoušku FCI-IFH 3. Terén se musí lišit a stopy musí klást dva různí kladeči.

Pro úspěšné absolvování je třeba dosáhnout alespoň uspokojivého výsledku v obou stopách. O výsledném pořadí rozhoduje v případě rovnosti celkového počtu bodů výše ohodnocená stopa. Pokud je i toto hodnocení stejné, budou uděleny stejné ceny.

Terén pro stopy

Ke stopování lze využít veškerý přírodní terén, jako jsou louky, pole a lesy. Ve všech úrovních zkoušek je také možné měnit terén a křížit cesty v rámci přizpůsobení stávajícímu terénu stopy.

Kladení stop

U zkoušky FCI-IFH 1 klade stopu psovod. Psovod musí stopu položit podle pokynů rozhodčího nebo určeného koordinátora stopy.

U zkoušek FCI-IFH 2 a FCI-IFH 3 musí stopu klást cizí osoba a je vhodné, aby certifikovaný kladeč určil průběh stopy vzhledem ke skutečné situaci v terénu a vyhotovil pro rozhodčího náskres stopy. Tento náskres obsahuje terénní prvky (např. stromy, sloupy elektrického vedení, chaty atd.), počet kroků pro každý úsek a umístění všech předmětů. Rozhodčí/koordinátor stop dohlíží na kladení stop a dává pokyny kladečům. Stopy musí být položeny odlišně. Lomy a předměty nesmí být na každé stopě na stejném místě nebo ve stejných vzdálenostech. Začátek stopy musí být označen štítkem nebo startovním praporkem zapíchnutým v zemi vlevo od nášlapu. Kladeč se na začátku stopy krátce zastaví a poté jde přirozenou chůzí normálním krokem v naznačeném směru. Stopa musí být kladena přirozenou chůzí. Rovněž lomy se kladou normální chůzí.

Nepřirozená chůze, šoupaní nebo dupání nohama kladeče není nikde ve stopě povoleno. Předměty nesmí být umístěny do 20 kroků před nebo za lomy a musí ležet ve stopě. Předměty musí být do stopy položeny při chůzi. Po položení posledního předmětu musí kladeč ujit dalších nejméně 10 kroků v přímém směru. Na všech úrovních, kde stopu neklade psovod, nesmí psovod ani pes sledovat pokládání stopy. Za přítomnosti rozhodčího nebo jím pověřené osoby se nástup účastníků stopařské práce určí losováním po kladení stop / křížení stop.

Křížení stop na úrovních FCI-IFH 2 a FCI-IFH 3

Stopy se nesmí křížit v rozmezí 40 kroků před lomem nebo 40 kroků za lomem a nesmí se křížit v prvním nebo posledním úseku. Křížení musí být položena tak, aby se stopa nekřížila pod úhlem menším než 60 stupňů, a nesmí žádný úsek stopy křížit dvakrát. Kladeč křížící stopy musí být před položením křížící stopy vzdálen od druhé stopy nejméně 10 metrů. Pes smí zkontrolovat křížící stopu bez bodové srážky, pokud neopustí vlastní stopu. Pokud pes přejde ze sledované stopy na křížící stopu a sleduje ji déle než jednu délku vodítka, musí být stopa ukončena. Rozhodčí musí stopu ukončit v okamžiku, kdy je psovod na křížící stopě maximálně 2 kroky.

Pokyny

Psovod může požádat rozhodčího o krátké přerušení práce na stopě, pokud se domnívá, že on nebo jeho pes potřebuje krátkou přestávku z důvodu fyzické kondice a/nebo povětrnostních podmínek (např. velkého horka). Pauza se započítává do času, který má psovod k dispozici na vypracování stopy. Psovod smí během přestávky nebo během práce u předmětu očistit hlavu, oči a nos sobě a/nebo psovi nebo nechat psa napít se vody. Za tímto účelem může mít psovod u sebe trochu vody, mokrý hadřík nebo mokrou houbu. Vodu, hadřík nebo houbu musí rozhodčímu ukázat před zahájením stopy. Žádné jiné motivační pomůcky nejsou povoleny.

Předměty

Předměty nesmí být umístěny do 20 kroků před nebo za lomem a nesmí se výrazně barevně lišit od terénu. Předměty musí být umístěny mezi šlépěje, případně, pokud to terén vyžaduje, do šlépějí. Před kladením stopy musí kladeč ukázat předměty rozhodčímu nebo koordinátorovi stopy. Použít lze pouze předměty, které má kladeč v kapse nejméně 30 minut. V rámci jedné stopy musí být předměty z různých materiálů (např. kůže, textil, dřevo). Při mistrovství FCI-FH musí být předměty očíslovány. Tato čísla musí odpovídat číslu stopy a musí být na stopě položeny v pořadí podle čísel.

Pokud pes jeden předmět neoznačí a kladeč jej nemůže najít, body se neodečítají. V případě, že nebude nalezeno několik předmětů, bude psovodovi nabídnuta náhradní stopa. Pokud psovod tuto náhradní stopu nepřijme, považují se nenalezené předměty za nenalezené. Toto pravidlo se nevztahuje na FCI-IFH 1, kde je psovod kladečem stopy. V těchto případech, kdy pes předmět neoznačí, nebudou za tyto předměty uděleny žádné body.

Označení předmětů

Označování předmětů lze provádět vsedě, vleže nebo vestoje; pozice lze na jedné stopě střídát. Alternativně může pes předmět také zvednout nebo aportovat. Po zvednutí předmětu může pes zůstat stát, sednout si nebo předmět přinést psovodovi. Zvednutí předmětu a ulehnutí je chybné, stejně jako pokračování v chůzi s předmětem. Pokud pes předmět aportuje, musí psovod odložit vodítko a zůstat na svém místě na konci vodítka od okamžiku, kdy pes předmět zvedne, až do okamžiku, kdy pes předmět předá. Pes musí aportovat předmět přímým způsobem a při předložení předmětu může sedět nebo stát před psovodem. Psovod předmět odebere (povelem pro puštění) a znovu zahájí stopu z tohoto místa, přičemž stojí před svým psem / těsně za ním nebo vedle něj.

Předměty musí být označeny okamžitě a přesvědčivě, bez stresu a s jistotou, bez pomoci psovoda. Jakmile pes v povoleném postoji (ve stoje, vsedě, vleže) označí nebo zvedne předmět, psovod upustí nebo odloží stopovací vodítko, jde přímo ke psovi, předmět zvedne, nebo, pokud jej pes zvedne/aportuje, jej od psa převezme a ukáže jej rozhodčímu. To může být provedeno na levé nebo pravé straně psa. Tyto postupy se provádějí bez pokynů rozhodčího.

Označení musí být provedeno ve směru stopy. Mírně křivé (+/-30 stupňů) lenutí, sednutí nebo stání u předmětu není na závadu.

Rovněž není chybou, pokud pes zůstane na svém místě a dívá se směrem k psodovci. Pro správné označení musí být předmět přímo před předními tlapami nebo mezi nimi. Není nutné, aby se pes na předmět upřeně díval. Pes musí zůstat klidný a bez stresu nebo úhybných signálů na svém místě, dokud nedostane povel ke stopování. Předměty nalezené za výrazné asistence psodova se považují za nenalezené.

Po ukázání předmětu rozhodčímu se provede opětovný start povelom ke stopování. Opětovný start se provádí bez pokynu rozhodčího. Psodov stojí přímo vedle psa nebo za ním.

Nákres pro hodnocení předmětů

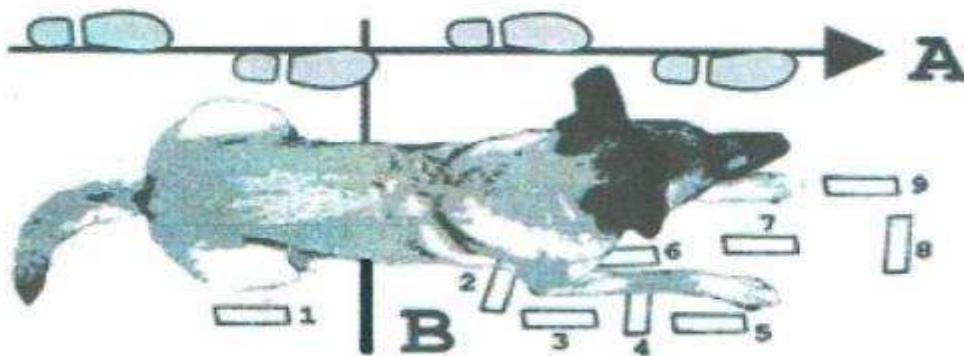
A = Směr stopy

B = Druhá část těla psa

Vzdálenost mezi tlapami a předměty č. 8 a č. 9 je maximálně 20 cm.

Nákres slouží k hrubé orientaci. Při posuzování je třeba vzít v úvahu následující faktory:

- Větrné podmínky
- Velikost psa
- Poloha při označování (vsedě, vleže nebo vestoje)

Přidělení bodů za předměty:

Nedostatečně = N, Uspokojivě = U, Dobře = D, Velmi dobře = VD, Výborně = V

	Max.	č. 1 N	č. 2 U	č. 3 D	č. 4 D	č. 5 VD	č. 6 VD	č. 7 V	č. 8 V/ VD	č. 9 V/ VD
FCI-IGP IFH1	7 bodů	4	5	5,5	5,5	6,5	6,5	7	6,5	6,5
FCI-IGP IFH2	3×5 bodů	3	3,5	4	4	4,5	4,5	6 (5)	4,5–4,75	4,5–4,75
	+ 1×6 bodů	4	4,5	5	5	5,5	5,5	6	5,5–5,75	5,5–5,75
FCI-IGP IFH3	3 body	1	2,25	2,5	2,5	2,75	2,75	3	2,8	2,8

Stopovací vodítko

Kontrolu délky vodítka, obojku, stopovacího postroje provede rozhodčí nebo pověřená osoba před zahájením stopování nejpozději při hlášení). Navíjecí vodítka nejsou povolena. Stopovací vodítko může být vedeno přes hřbet, na boku psa

nebo mezi předními a/nebo zadními nohama. Vodítko může být připevněno buď přímo k volně přiléhajícímu obojku, nebo k upevňovacímu kroužku postroje (hrudního nebo bederního postroje bez přídatných popruhů). V případě použití hrudního postroje je třeba dbát a to, aby zadní popruh nepřesahoval poslední žebro psa. Stopovací vodítko se může během stopování občas prověsit, ale požadovaná vzdálenost mezi psovodem a psem se nesmí výrazně zkrátit. Občasný kontakt vodítka se zemí není na závadu. Psovod musí následovat psa a držet konec vodítka. Nezáleží na tom, jak vodítko drží – jednou rukou, oběma rukama, zda si ruku s vodítkem střídá, v jaké výšce vodítko drží apod. – pokud to nezasahuje do práce psa. Psovod nesmí ovlivňovat práci psa zadržováním, změnou napnutí vodítka nebo psa ovládat. U malých psů může být předepsaný normální volný obojek nahrazen jiným vhodným obojkem.

Stopování bez vodítka: Při stopování bez vodítka se musí mezi psovodem a psem dodržovat vzdálenost nejméně 10 metrů.

Přihlašování/Odhlašování

Po pokynu k zahájení stopy se psovod hlásí rozhodčímu se psem v základním postoji a připraveným ke stopování. Psovod uvede, zda jeho pes bude předměty zvedat, aportovat nebo označovat. Během hlášení může být pes na krátkém vodítku. Po hlášení může být pes veden na krátkém vodítku až do vzdálenosti cca 2 m od začátku stopy. Před stopou a během celé stopy je třeba se vyvarovat jakéhokoliv nátlaku. Na pokyn rozhodčího je pes klidně přiveden na začátek stopy (slovní povel k následování je povolen) a na slovní povel začne hledat nášlap. Pes může před začátkem stopy (ve vzdálenosti cca 2 m) krátce sedět nebo stát, případně si lehnout, aby psovod mohl umístit stopovací vodítko do požadované polohy (vodítko mezi přední a/nebo zadní nohy). Pes musí být uveden v blízkosti startovního praporku, přičemž psovod je vedle psa nebo těsně za ním.

Po ukončení stopy při odhlášení musí psovod ukázat nalezené předměty rozhodčímu. Hra nebo krmení po označení posledního předmětu, před odhlášením a obdržení výsledku, nejsou povoleny. Odhlášení musí probíhat v základním postoji. Poté může psovod psovi nasadit krátké vodítko.

Vypracování stopy

Pes musí dostat slovní povel ke stopování u startovního praporku. Psovod má k dispozici maximálně 3 povely ke startu svého psa. Pokud pes ani po 3 povelích stopu nezahájí, musí být stopování ukončeno a výsledkem je 0 bodů. Druhý a třetí povel vede k odečtení bodů v hodnocení prvního úseku. Za každý povel navíc se povinně odečítá 1,5 bodu. Pokud má psovod dojem, že pes správně nezachytil pach stopy, může psa odvolat a začít znovu. To je možné pouze jednou a pouze v případě, že psovod neopustil začátek stopy. Za tento opakovaný začátek se povinně odečítají -4 body.

Pes musí stopu začít s nízkým nosem a poté celou stopu pracovat s nízkým nosem, se sebedůvěrou, vysokou intenzitou stopování, stálou a rovnoměrnou rychlostí. Po celou stopu je důležité, aby pes byl tím, kdo vede a rozhoduje. Rychlost hledání není chybným kritériem, pokud pes stopuje přesvědčivě a intenzivně. Start (i při opětovném startu po označení předmětů) musí být proveden se psovodem stojícím vzpřímeně vedle psa nebo těsně za ním a se slovním povellem ke stopování. Psovod musí zůstat stát na místě, dokud není celé vodítko rozvinuto. Způsob, jakým psovod vodítko prodlužuje (uvolňuje), není důležitý, pokud nemá vliv na práci psa. Během stopování smí psovod používat rukavice. Určitá volnost vodítka je povolena.

Doba přípravy psa a zahájení stopy není časově omezena, ale rozhodčí musí věnovat pozornost chování psa na začátku prvního úseku, jak intenzivně a přesvědčivě pracuje na stopě a sumuje pach. Pokud se pes zamotá do stopovacího vodítka, může psovod požádat rozhodčího o povolení psa rozmotat. Po svolení rozhodčího psovod zastaví psa slovním povellem a jde od konce vodítka ke psu. Po rozmotání se psovod vrátí na konec vodítka a znovu psa slovním povellem ke stopě uvede do pohybu, v uvedeném případě nedochází k bodové srážce.

Lomy

Pes musí vypracovat lomy sebevědomě a přesvědčivě. Kroužení v lomu je chybné a vede k bodové srážce. Kontrola hlavou bez opuštění stopy je povolena bez bodové srážky. Za lomem musí pes pokračovat s požadovanou vysokou intenzitou, nízkým nosem a stejnou rychlostí.

V prostoru lomu musí psovod udržovat předepsanou vzdálenost od psa. Psovod nesmí opustit stopu, dokud pes s jistotou lom nevypracuje.

Ukončení stopy na všech úrovních

Po označení posledního předmětu může jít psovod se psem přímo k rozhodčímu k odhlášení; pes nemusí zaujímat základní postoj. Pes na vodítku nemusí jít u nohy, ale může si zvolit způsob, jakým půjde přímo k rozhodčímu k odhlášení. Odhlášení musí být provedeno se psem na vodítku a v základním postoji.

Pochvala/ Povzbuzení:

Krátká pochvala je povolena pouze u předmětu na všech úrovních FH. Může být provedena před zvednutím a ukázáním předmětu rozhodčímu, nebo po něm, nikoli však současně v obou případech. Psovod nesmí chválit psa při zvedání stopovacího vodítka po opětovný start.

Ukončení/Diskvalifikace

Pokud pes stopu opustí a psovod ho zadrží, musí dát rozhodčí psovodovi pokyn, aby psa následoval. Není-li pokyn rozhodčího splněn, musí být stopa ukončena. Pokud není konec stopy dosažen v maximálním povoleném čase, rozhodčí stopu ukončí. To však neplatí a k ukončení stopy rozhodčím nedochází, pokud je pes na posledním úseku. Hodnotí se výkon předvedený do ukončení. Pokud pes ukončí stopu (zůstane na stejném místě a nepracuje, zvedne hlavu, vrátí se k psovodovi apod.), lze stopu ukončit, i když je pes stále na stopě a ještě neuplynul čas, který je pro vypracování stopy k dispozici. Pokud se během práce na stopě objeví divoká zvěř a pes se řídí svým loveckým pudem, může se psovod pokusit zabránit psovi v pronásledování divoké zvěře tím, že dá psovi slovní povel k zalehnutí. **Na pokyn rozhodčího smí psa přivolat k sobě a po dalším povelu bude ve stopařské práci pokračovat.** V závislosti na aktuální situaci je na rozhodčím, kolik bodů na stopě za toto chování odečte. Pokud pes nepokračuje ve stopování, musí být diskvalifikován. Hodnocení: „Diskvalifikace za neposlušnost“.

Ukončení

V případě ukončení se přiznávají všechny do té doby udělené body. Body dosažené do okamžiku ukončení se zapíší do výkonnostní knížky.

Důvody pro ukončení

Pes je 3× neúspěšně vypuštěn na stopu u nášlapu nebo po nalezení předmětu.

Pes opustí stopu o více než jednu délku vodítka, psovod je 2 kroky na křížící stopě nebo psovod nerespektuje pokyn rozhodčího, aby psa následoval.

Pes není na konci stopy ve stanoveném čase. Pes pronásleduje zvěř a už nestopuje.

Diskvalifikace

Všechny body udělené až do okamžiku diskvalifikace (DQ) se smažou. Do výkonnostní knížky nebudou zapsány žádné body ani hodnocení. Hodnocení se neprovádí. Do výkonnostní knížky musí rozhodčí zapsat důvod diskvalifikace.

Důvod pro diskvalifikaci	Následek
Pes sebere předmět na stopě a nechce nebo nemůže ho pustit (spolkne ho). Při stopování na volno se pes vzdálí ze stopy na více než 10 metrů a nevrátí se na ni ani na 3. zvukový povel.	Diskvalifikace pro neposlušnost
Pes není při kontrole povahy neutrální.	Diskvalifikace z důvodu povahy
Nesportovní chování psovoda (například nošení motivačních předmětů a/nebo potravin). Jednání v rozporu s předpisy FCI-IGP, zákonem na ochranu zvířat nebo v rozporu s dobrými mravy. Pokus o podvodný záměr při použití zakázaných výcvikových pomůcek.	Diskvalifikace pro nesportovní chování

Hodnocení výkonu na stopě

Je třeba rozlišovat mezi primárními a sekundárními prvky. Primárním prvkům je třeba přikládat větší váhu, aby bylo možné odpovídajícím způsobem vyhodnotit podstatné prvky práce na stopě.

Primární prvky: Intenzita, sebedůvěra, soustředěnost, přesvědčivost

Sekundární prvky: Vzdálenost mezi psovodem a psem, rychlost označení předmětů.

Posuzování

Hodnocení každého úseku závisí na délce stopy, terénu a povětrnostních podmínkách a vychází z úrovně, na které pes stopuje. Rozhodčí a všechny doprovázející osoby se nesmí nacházet v prostoru stopování, kde má tým právo pracovat (okruh 10 metrů kolem stopařského týmu a vzdálenost 10 metrů k další stopě). Po označení předmětu se psovod může

přiblížit ke psu bez povolení rozhodčího. Rozhodčí může společně s psovodem přistoupit ke psu, aby se podíval na polohu označeného předmětu. Rozhodčí nesmí psa rušit. Po kontrole označeného předmětu a před opětovným startem psa se rozhodčí musí vrátit do popsané vzdálenosti.

Po celou dobu práce na stopě nesmí být pes rušen ani kladečem, ani rozhodčím. Rozhodčí se při hodnocení nesmí dívat pouze na psa nebo psovoda, ale musí brát v úvahu také terén, počasí, možné rušivé vlivy a počasí. Rozhodčí musí při hodnocení vycházet ze souhrnu všech ovlivňujících proměnných. Hodnocení se provádí s ohledem na následující kritéria.

Stopování

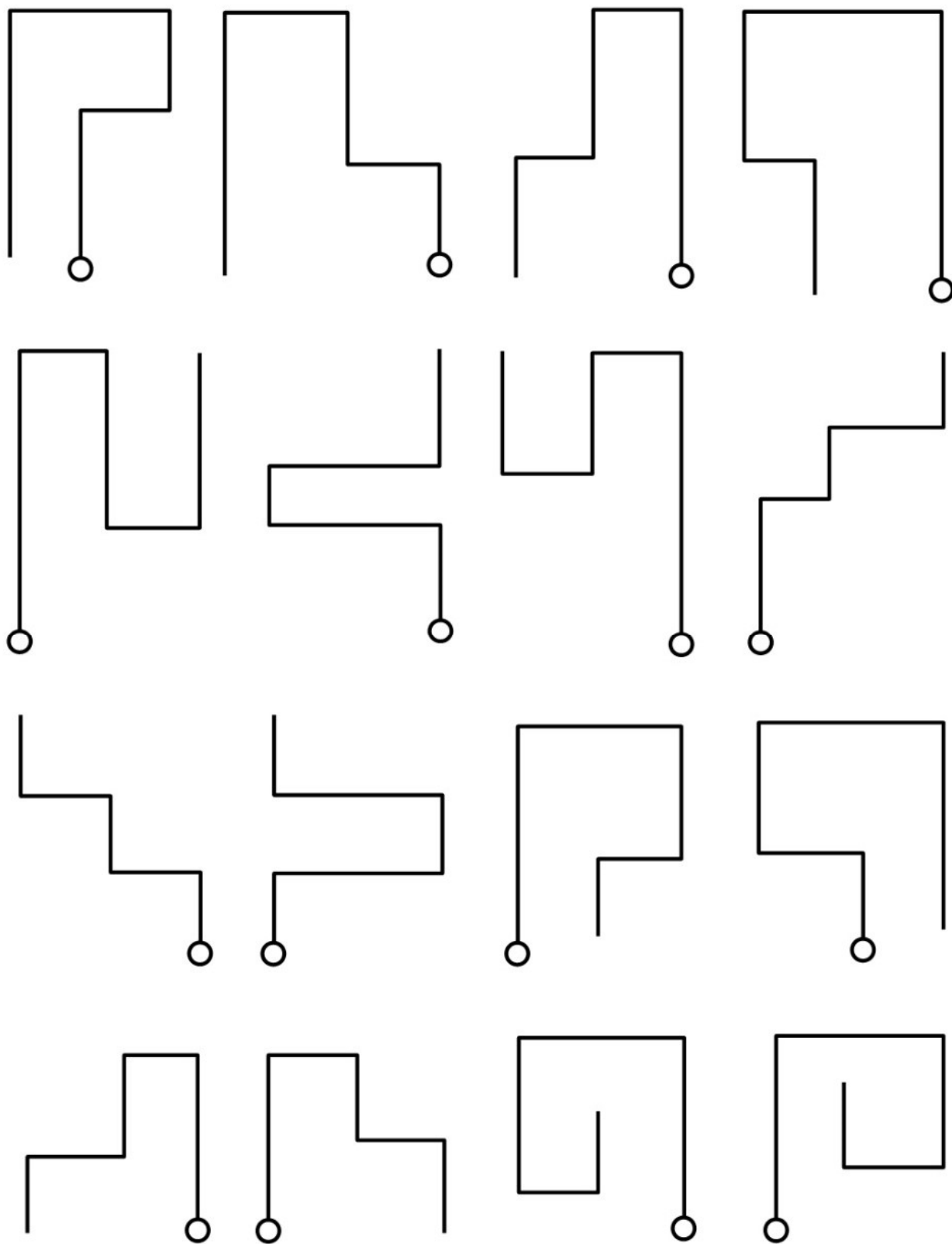
- Motivované chování psa s nízkým nosem, stálou intenzitou a rovnoměrnou rychlostí před a za lomy, stejně jako před označením předmětů a po něm;
- Úroveň výcviku psa (hektický přístup, stresované chování, vyhýbavé chování jsou nežádoucí);
- Spolupráce mezi psovodem a psem;
- Psovod mající u sebe předměty, které nejsou povoleny;
- Potíže s vypracováním stop:
- Podmínky při stopování jako jsou: vegetace, půda, změny terénu, hnůj;
- Divoká zvěř;
- Povětrnostní podmínky: vítr, horko, chlad, déšť, sníh;
- Změny počasí.

Rozhodčí musí posoudit touhu, sebedůvěru, pracovní temperament, jistotu nebo nejistotu, stres nebo vyhýbavé chování psa při práci.

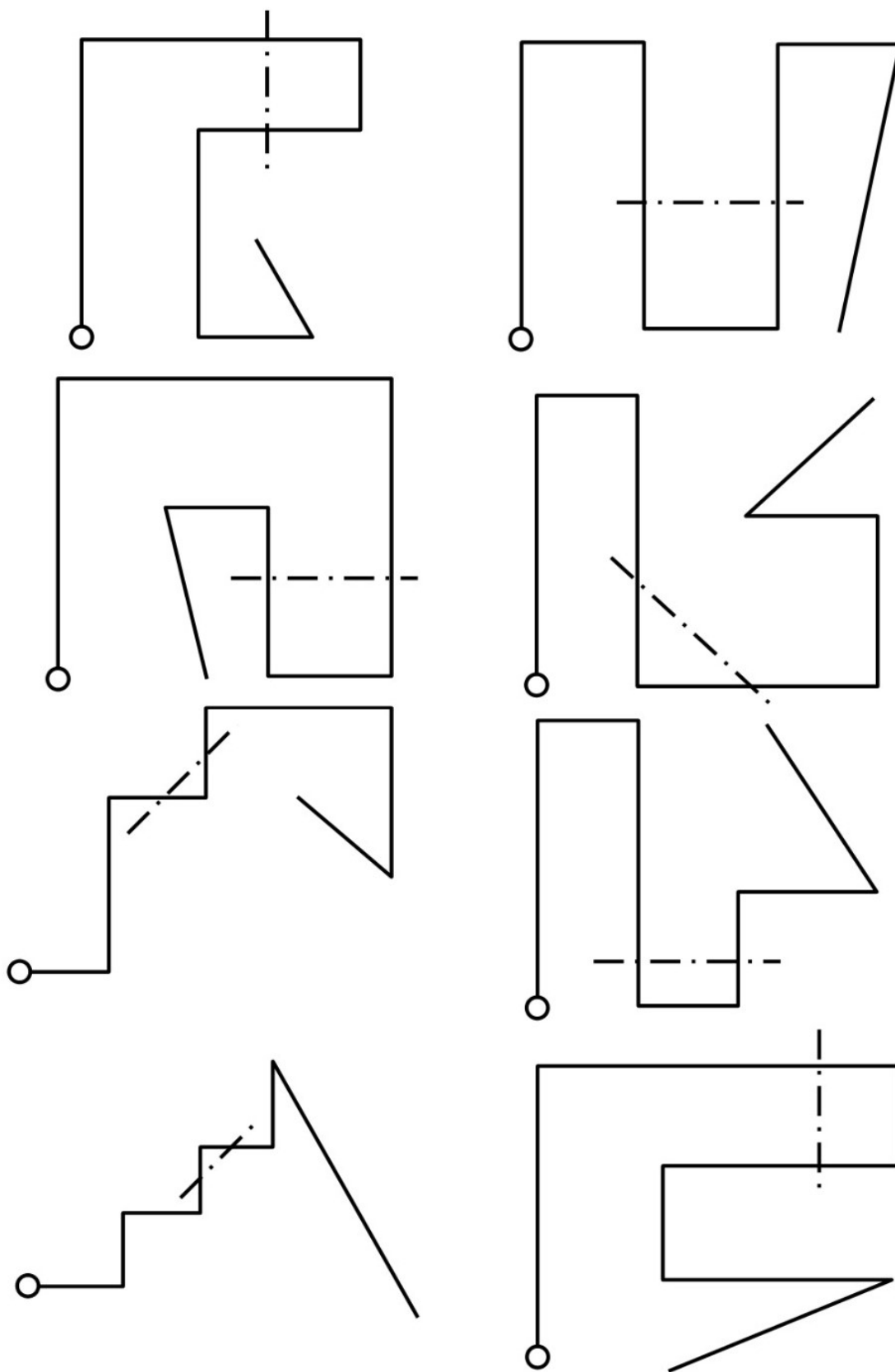
Srážky pro všechny úrovně zkoušky:

- Pokud psovod vydá povel ke stopování předčasně před místem uvedení, následuje srážka -1 bod. V tomto případě je pes uveden na stopu bez povelu v místě uvedení. Pokud pes začne stopovat před cedulkou nášlapu bez povelu psovoda, není to chybou.
- Pokud pes začne hledat bez povelu ještě před cedulkou nášlapu, nedochází k bodové srážce, pokud se zastaví u tabulky a začne stopovat až na povel psovoda ke stopování.
- Pokud pes přeruší stopování, falešně značí předmět a psovod k němu nejde, ale dá dodatečný povel ke stopování z konce stopovacího vodítka, následuje srážka -2 body při všech úrovních zkoušky FCI-IGP.
- Pokud pes přeruší stopování, falešně značí předmět a psovod k němu přistoupí a vydá dodatečný povel ke stopování, následuje srážka -4 body při všech úrovních zkoušky FCI-IGP.
- Psovod nesmí pomáhat psovi na začátku stopy nebo při novém uvedení ukazováním směru stopy. Bodová srážka za tuto pomoc je -2 body.
- Při nedůsledné práci, vyprazdňování se, kroužení na lomech, stálém povzbuzování, pomoci vodítkem nebo slovním povzbuzování v průběhu stopování nebo na předmětech následují bodové srážky.
- Vyprazdňování se = -8 bodů

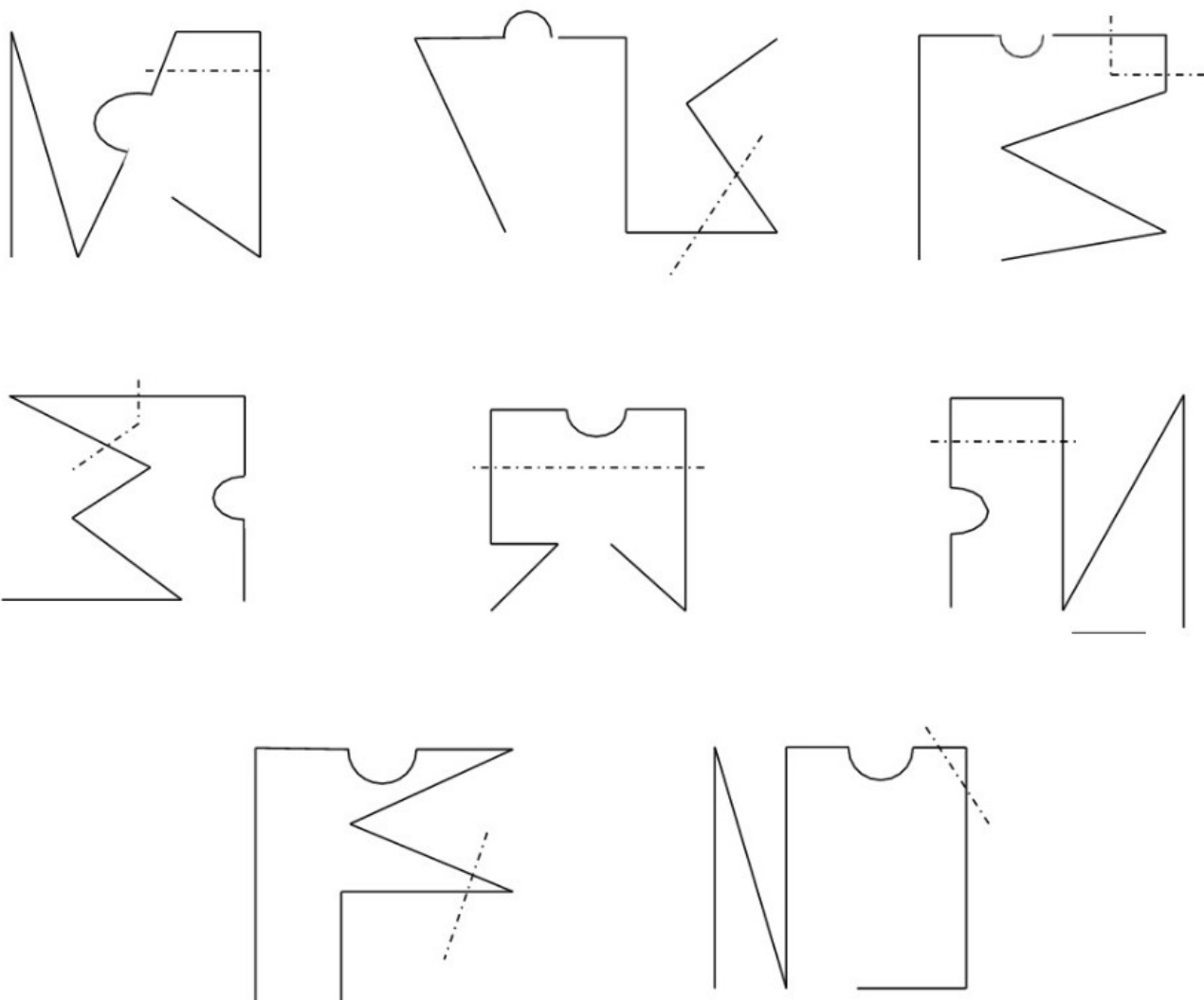
Příklady tvaru stop pro FCI-IFH 1

Příklady tvaru stop pro FCI-IFH 2

Příklady tvaru stop pro FCI-IFH 3

Kladení lomů

Lom doprava

Lom doleva

Kladení předmětů

(Pokud je vegetace příliš vysoká, mohou být předměty umístěny i ve šlépějích.)

Kladení lomů

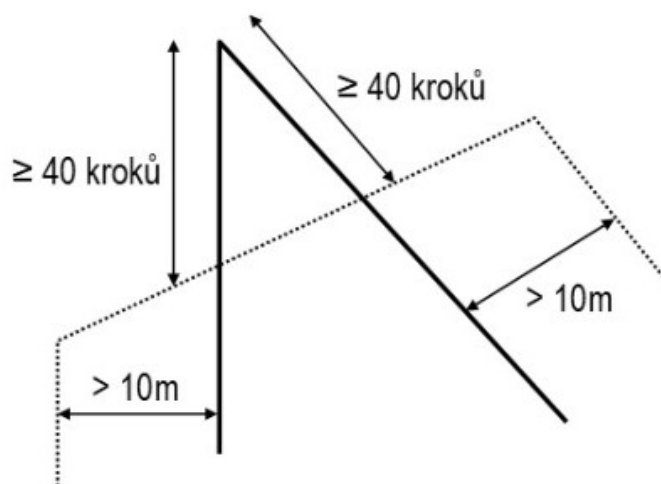
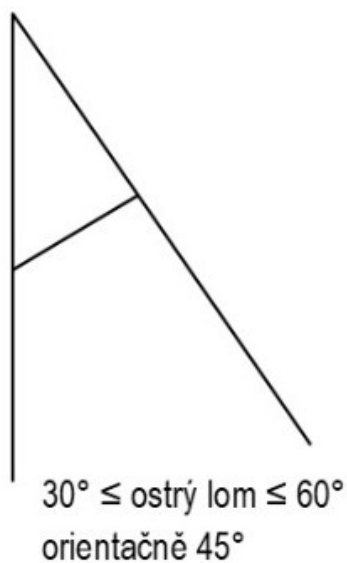
Ostrý lom doprava

Ostrý lom doleva

Ostrý lom; mezi 30–60 stupni

Křížící stopa: křížení alespoň 40 kroků před a za lomem. Příchod k bodu křížení alespoň 10 metrů od stopy.

FCI-vyhledávání předmětů 1–3

Zkušební úrovně pro zkoušku FCI-vyhledávání předmětů

Úroveň	Vyhledávací prostor	Předměty	Body	Čas na vyhledání
1	20 × 30 metrů	2 předměty psovoda Velikost: 10 × 3 × 0,5 cm Materiál = různé typy Umístění: 1 předmět vlevo, 1 předmět vpravo	20 / 20	10 minut
2	20 × 40 metrů	4 cizí předměty Velikost: 10 × 3 × 0,5 cm Materiál = různé typy Umístění: 2 předměty vlevo, 2 předměty vpravo	10 / 10 / 10 / 10	12 minut
3	30 × 50 metrů	5 cizích předmětů Velikost: 5 × 3 × 0,5 cm Materiál = různé typy Umístění dle uvážení rozhodčího	8 / 8 / 8 / 8 / 8	15 minut

Hodnocení:

Maximální počet bodů udělený u zkoušky FCI-vyhledávání předmětů 1–3 (FCI-StPr 1–3) je 100 bodů.

Obecné požadavky

Aby se pes mohl zúčastnit této zkoušky, musí být v den zkoušky minimálně 15 měsíců starý a musí mít úspěšně složenou zkoušku FCI-BH/VT. Hárající fený musí startovat jako poslední. Diváci musí být ve vzdálenosti nejméně 10 metrů od vyhledávacího prostoru.

Typ pracovního prostoru pro vyhledávání/označování předmětů

Terén: zcela přírodní (tráva, zorané pole, zalesněná oblast). Povolena je i přítomnost pařezů. Je třeba eliminovat možnost vizuálního označení předmětů, proto není přípustná krátká tráva nebo jiné podobné plochy. Pro všechny účastníky na všech úrovních se musí použít stejná prostora. Hranice plochy musí být vyznačeny. Osoba umísťující předměty musí rozhodčímu předložit náčrtek plochy s vyznačením přibližného umístění předmětů.

V prostoru pro vyhledávání není dovoleno umísťovat překážky (větvě, krabice apod.). Před položením/vhozením předmětů musí osoby prohledávané prostor několikrát prochodit, aby po položení nebo vhození předmětů nezůstaly „stopy“. Je přípustné, vymezit prostor pro prohledávání značkovacími sloupky nebo kužely. Prostor pro vyhledávání nesmí být omezen plotem nebo podobným ohraničením. Od další vyhledávacího prostoru na každé straně oblasti vyhledávání musí být vzdálenost minimálně 2 metry.

Předměty

Materiál: dřevo, kůže, textil. Skleněné nebo kovové předměty nejsou povoleny. Předměty se nesmí barevně odlišovat od terénu.

Před položením/vhozením předmětů musí oblast vyhledávání několikrát projít alespoň 2 osoby, aby nebyla vyznačena jedna stopa. Vzdálenost mezi těmito dvěma procházejícími osobami musí být nejméně 5 metrů. Na pokyn rozhodčího přestanou osoby přecházet a opustí prostor pro vyhledávání. Poté rozhodčí nebo kladeč předmětů na pokyn rozhodčího vstoupí do prostoru pátrání a položením nebo vhozením umístí předměty. Vzdálenost mezi předměty musí být nejméně 15 kroků. Předměty nesmí být viditelné. U účastníků 1. úrovně předá psovod své předměty rozhodčímu před zkouškou,

u 2. a 3. úrovně zajistí předměty pořadatel a předá je rozhodčímu před zkouškou.

Psovod a pes musí zůstat během umísťování předmětů mimo dohled.

Hlášení:

Psovod u zkoušky na úrovni 1:

Psovod se hlásí se psem na vodítku rozhodčímu, uvede své jméno, jméno psa, sdělí rozhodčímu, jakou úroveň zkoušky se psem absolvuje a jakým způsobem bude pes předměty označovat. Poté psovod předá rozhodčímu oba předměty. Poté musí psovod se svým psem odejít z dohledu a zůstat tam až do výzvy k vykonání zkoušky. Poté, co rozhodčí nebo kladeč předmětů umístí předměty do prostoru pro vyhledávání, vyzve rozhodčí psovoda a psa k zahájení zkoušky. Na 1. úrovni zkoušky musí být jeden předmět umístěn na pravé straně a jeden předmět na levé straně vyhledávacího prostoru. Na zahájení se dále nečeká. Zkouška může začít ihned po umístění předmětů.

Psovodi u zkoušky na úrovni 2 a 3:

Psovod se hlásí se psem na vodítku rozhodčímu, uvede své jméno, jméno psa, sdělí rozhodčímu, jakou úroveň zkoušky se psem absolvuje a jakým způsobem bude pes předměty označovat.

Poté, co kladeč předmětů umístí předměty do prostoru pro vyhledávání, vyzve rozhodčí psovoda se psem k zahájení zkoušky. Na úrovni 2 a 3 musí být předměty rovnoměrně rozděleny po pravé a levé straně vyhledávacího prostoru.

Vykonání zkoušky na všech úrovních:

Na pokyn rozhodčího si psovod může zvolit stranu zkušební plochy, kde bude zkoušku začínat. Po volbě startovní strany jde psovod se psem na vodítku na určenou středovou osu, ze které bude startovat, a zaujme základní postoj. V základním postoji je pes odepnut z vodítka. V průběhu celé zkoušky musí mít psovod vodítko u sebe (může ho mít schované v kapse nebo přes rameno se sponou na opačné straně, než je pes). Je třeba se vyvarovat jakékoliv formy nátlaku na psa.

Psovod zahájí vyhledávání tím, že dá psovi slovní povel a současně rukou naznačí směr, kterým chce, aby pes hledal. Psovod smí jít po pomyslné středové ose až na její konec a vrátit se po téže středové ose na zvolenou startovní čáru tolikrát, kolikrát ve stanoveném čase uzná za vhodné. Pomyslnou středovou osu smí psovod opustit pouze za účelem vyzvednutí označených předmětů. Pokud pes předměty aportuje, musí psovod zůstat na pomyslné středové čáře. Během doby dané pro úroveň zkoušky, kterou pes vykonává, může být pes posílán a naváděn tak často, jak si psovod přeje, a to pomocí posunkových povelů na pravou a levou stranu pomyslné středové čáry.

Chování u předmětů

Předměty musí pes přesvědčivě označit, zvednout nebo přinést. Předměty mohou být označeny vsedě, vestoje, vleže nebo různými způsoby v téže zkoušce. Pokud pes předmět zvedne, musí sedět, stát nebo aportovat. Lehnutí nebo posouvání v poloze s předmětem jsou chybné. Pokud pes předmět označil, dá psovod rozhodčímu signál, že pes předmět označil. Po schválení rozhodčím jde psovod ke psu a po odebrání předmětu ukáže předmět rozhodčímu jeho zvednutím. Rozhodčí potvrdí, že předmět viděl. Poté se psovod musí se psem vrátit ke středové čáře a odtud musí psa znovu navést slovním povel k vyhledání a pokynem ruky pro směr, v kterém má pes vyhledat zbývající předmět(y). Poloha psa při označování předmětů není stanovena. Nalezený předmět se však musí nacházet v bezprostřední blízkosti od předních tlap psa, a to do 20 cm. Pokud pes předmět označuje, musí se psovod ke psu vždy přibližovat z boku a nesmí stát před psem. Krátká pochvala psa po označení nebo odevzdání předmětu je povolena.

Po nalezení všech předmětů v daném čase psovod připne psa na vodítko, normální chůzí dojde k rozhodčímu, ohlásí, že vyhledávání bylo ukončeno, a ukáže předměty rozhodčímu. Odhlášení musí být provedeno v základním postoji. Pokud uplyne doba určená pro vyhledávání a pes neoznačí a nenajde všechny předměty, dá rozhodčí psovodovi pokyn k ukončení vyhledávání. Po tomto signálu psovod psa přivolá, připne na vodítko, normální chůzí dojde k rozhodčímu, odhlásí se a ukáže nalezené předměty. Odhlášení musí být provedeno v základním postoji před rozhodčím.

Kritéria hodnocení pro všechny 3 úrovně:

Ovladatelnost psa (dodržování povelů/posunků psovoda)	20 bodů
Intenzita práce psa (odhodlání a pracovní nasazení)	20 bodů
Vytrvalost (intenzivní vyhledávání do nalezení předmětu)	10 bodů
Chování psovoda (pozitivní působení na psa)	10 bodů
Nalezení předmětu (presvědčivé, jisté, stabilní označení)	40 bodů

Maximální počet bodů	Výborný	Velmi dobrý	Dobrý	Uspokojivý	Nedostatečný
100	100–96	95–90	89–80	79–70	69–0

Primární prvky jsou:

- důsledná, klidná a plynulá práce bez stresu a úzkosti,
- rychlé odpoutání od psovoda,
- okamžitá reakce na slovní povely a posunky rukou,
- vytrvalá a cílevědomá práce psa,
- široké prověřování do stran.

Sekundární prvky jsou:

Práce „s vysokým nosem“. Hledání „s vysokým nosem“ (není chybné). Mírné vybočení z prostoru pro vyhledávání (není chybné).

Chyby:

Dotýkání se předmětu	srážka 1–3 body
Upuštění předmětu při aportu	srážka 1–3 body
Předčasné opuštění pozice u předmětu	srážka 1–3 body
Psovod opustí pomyslnou středovou osu	srážka 2–5 bodů
Chytání myší, vyprazdňování atd.	srážka 4–8 bodů
Neochota, nedostatek intenzity, soustředění a rozhodnosti	srážka 4–8 bodů
Pes odmítá odevzdat předmět	diskvalifikace

Předměty, které jsou označeny/zvednuty s výraznou pomocí psovoda se považují za nenalezené. Za nenalezené předměty se body nepřidělují.

Slovní povely k označení, vyzvednutí nebo aportu nejsou povoleny a vedou k vyhodnocení předmětu jako „nenalezeného“ a nepřidělení bodů.

Vytrvalostní zkouška

Obecné informace

Účel

Vytrvalostní zkouška má prokázat, že pes je schopen fyzické námahy bez následné značné únavy. Pes musí mít takovou tělesnou stavbu a být v takové fyzické kondici, aby byl schopen zvládnout zátěž po celou dobu zkoušky. Zkouška klade zvýšené nároky na tělo a vnitřní orgány, zejména na srdce a plíce, ale zkoumá i další vlastnosti, jako je povaha a odolnost. Bezproblémové zvládnutí výkonu je třeba považovat za důkaz fyzického zdraví a přítomnosti požadovaných pudů.

Před zahájením zkoušky musí rozhodčí nebo jím pověřená osoba ověřit totožnost psa.

Pro schválení akce platí stejná ustanovení jako pro ostatní zkoušky stanovené národní kynologickou organizací (FCI-NCO). Výsledek musí být zapsán do výkonnostní knížky nebo do průkazu původu.

Při podání žádosti o schválení akce přijímá pořadatel odpovědnost za to, že vytrvalostní zkoušku provede v letních měsících pouze v brzkých ranních nebo pozdních odpoledních hodinách. Venkovní teplota by neměla překročit 22 stupňů Celsia (72 °F).

Připuštění psů ke zkoušce

Minimální požadovaný věk psa je 16 měsíců. Jeden rozhodčí může v jednom dni posuzovat maximálně 20 psů. Pokud je přítomno více než 20 psů, musí se zapojit druhý rozhodčí. Z bezpečnostních důvodů smí každý psovod předvést pouze jednoho psa. Psi musí být plně a dobře vycvičení. Nemocné, přehřáté, březí nebo kojící feny nesmí startovat. Na začátku zkoušky se psovod hlásí u rozhodčího. Rozhodčí se musí ujistit, že pes je v dobré kondici. Psi, kteří vypadají unaveně nebo se necítí dobře, se nesmí zkoušky účastnit a jsou vyloučeni. Pokud pes během zkoušky vykazuje nadměrné příznaky únavy nebo nějaké poruchy, musí rozhodčí zkoušku ukončit. Všechna rozhodnutí rozhodčího nejsou nenapadnutelná.

Hodnocení

Body ani hodnocení se neudělují, pouze známka „obstál“ nebo „neobstál“.

Terén

Zkouška bude probíhat na silnicích a cestách s různými povrchy; například na asfaltových, dlážděných nebo nepevných cestách či stezkách.

Provedení vytrvalostní zkoušky:

Zkouška probíhá na vzdálenost 20 kilometrů rychlostí 12 až 15 kilometrů za hodinu.

Běh

Psovod odvede svého psa na startovní pozici pro zkoušku. Pes musí běžet v normálním klusu po pravé straně psovoda (podle dopravních předpisů), vedle kola. Je třeba se vyvarovat toho, aby pes běžel příliš rychle. Vodítko musí být delší, aby měl pes možnost přizpůsobit se jakémukoli tempu. Připojovací zařízení („pružné spojky“) jsou povolena. Mírné tahání za vodítko není chybou, ale pes by neměl neustále táhnout a škrtit se. Po prvních 8 km (5 mílích) je nutná 15minutová přestávka. Během této doby musí rozhodčí sledovat, zda pes nejeví známky únavy. Unavení psi musí být ze zkoušky vyřazeni. Po přestávce je třeba urazit dalších 7 km (4,5 míle), poté následuje 20minutová přestávka. Během této přestávky má pes možnost volného pohybu bez omezení.

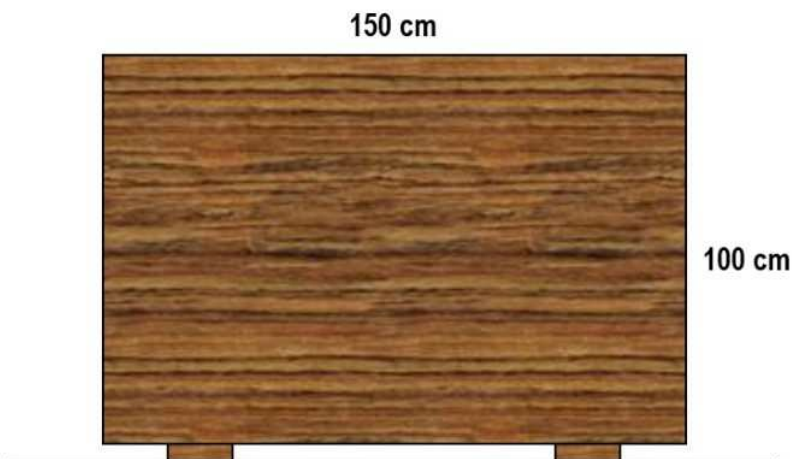
Krátce před návratem do závěrečné běžecké části musí rozhodčí zkontrolovat psy, zda nejsou unavení nebo nemají poraněné tlapy. Unavení psi nebo psi, kteří mají poraněné tlapy, musí zkoušku ukončit. Po ukončení závěrečné běžecké části musí být zařazena 15minutová přestávka. Během přestávky musí mít pes možnost volného a neomezeného pohybu. Rozhodčí musí určit, zda pes vykazuje známky únavy nebo zranění tlap.

Pokud je to možné, rozhodčí by měli psy doprovázet na kole. Pokud nelze uskutečnit tento způsob doprovodu, musí je následovat v autě. Výsledky musí být zapsány do výkonnostní knížky. Je nutné, aby psovody/psy vždy doprovázelo motorové vozidlo, aby psi, kteří nemohou pokračovat, mohli být naloženi do motorového vozidla a dopraveni zpět na start.

Psi, kteří vykazují mimořádné známky únavy nebo nejsou schopni udržet minimální rychlost 12 km/h, nemohou zkoušku absolvovat.

NÁKRESY

Překážka

Šplhací stěna

Šplhací stěna se skládá ze dvou bočnic spojených v horní části. Stěny musí být 150 cm široké a 191 cm vysoké. Ve spodní části se obě bočnice od sebe oddálí tak, aby výška vrcholu byla 160 cm.

Celá plocha šplhací stěny musí být pokryta protiskluzovým materiálem. V horní části bočnic musí být upevněny 3 úchyty 24x48 mm.

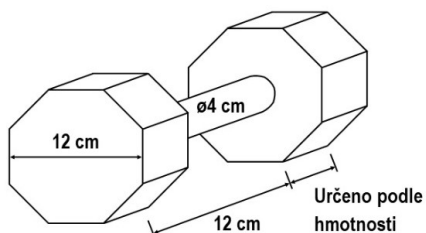
Všichni psi musí přelézat stejnou překážku.

Aportovací činky

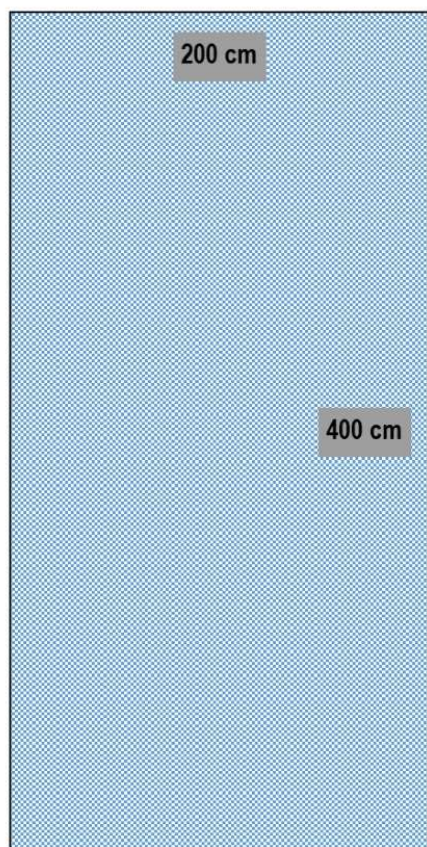
	FCI-IGP 1	FCI-IGP 2	FCI-IGP 3
Aport volný	650 g	1 000 g	2 000 g
Aport skokem	Dva skoky	650 g	650 g
Aport šplhem	Pouze jeden šplh	Pouze jeden šplh	650 g

Rozměry aportovacích činek

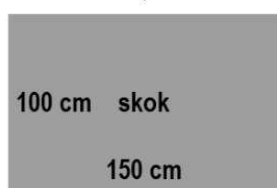
Aportovací činky jsou povoleny pouze pro aportování. Všichni účastníci musí používat činky poskytnuté pořadajícím klubem / pořadatelem. Vlastní činky psovodů nejsou povoleny s výjimkou zkoušek FCI-IBGH 2 a FCI-IBGH 3. Nákres činky níže je pouze vzorový. Je důležité, aby činky měly správnou hmotnost, byly vyrobeny ze dřeva a nákusové tyče byly alespoň 4 cm od země.

Umístění a rozměry obdélníků za překážkami pro skok/šplh

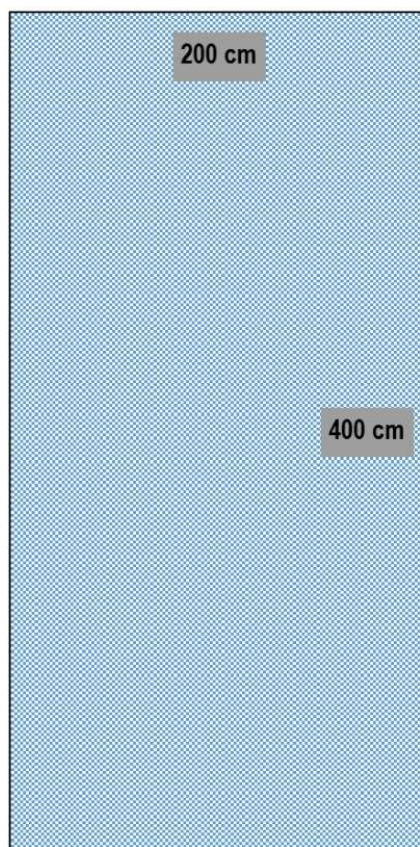

600 cm

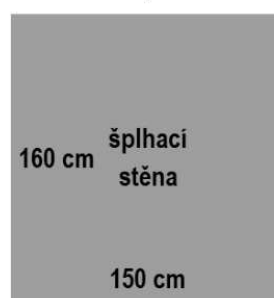

400 cm

psovod

600 cm

400 cm

psovod